

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Otevřená škola

=

příležitost pro všechny

Č. jed.: 596-1/07.06 platnost od 1. 9. 2016

**Základní škola Moravany,
okres Pardubice**

Obsah

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	6
2.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	7
2.1.	Úplnost a velikost školy, vybavení školy	7
2.2.	Charakteristika pedagogického sboru	9
2.3.	Dlouhodobé projekty.....	10
3.	CHARAKTERISTIKA ŠVP	12
3.1.	Zaměření školy.....	12
3.2.	Výchovně vzdělávací strategie.....	12
3.3.	Zabezpečení výuky žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními	13
3.4.	Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	14
3.5.	Začlenění průřezových témat	15
3.5.1.	Osobnostní a sociální výchova	16
3.5.2.	Výchova demokratického občana	18
3.5.3.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	19
3.5.4.	Multikulturní výchova	20
3.5.5.	Enviromentální výchova.....	21
3.5.6.	Mediální výchova	22
4.	UČEBNÍ PLÁN	24
4.1.	Tabulky	24
4.2.	Poznámky k učebnímu plánu	25
5.	UČEBNÍ OSNOVY.....	27
5.1.	Jazyk a jazyková komunikace.....	27
5.1.1.	Český jazyk	27
5.1.2.	Český jazyk a literatura	44
5.1.3.	Anglický jazyk	69
5.1.4.	Další cizí jazyk.....	94
5.1.4.1.	Německý jazyk.....	94
5.1.4.2.	Ruský jazyk	102
5.2.	Matematika a její aplikace	112
5.2.1.	Matematika.....	112
5.3.	Informační a komunikační technologie	133
5.3.1.	Informatika	133
5.4.	Člověk a jeho svět	141
5.4.1.	Prvouka	141
5.4.2.	Vlastivěda.....	152

5.4.3.	Přírodověda	160
5.5.	Člověk a společnost	166
5.5.1.	Dějepis	166
5.5.2.	Výchova k občanství.....	177
5.6.	Člověk a příroda.....	190
5.6.1.	Fyzika	190
5.6.2.	Chemie	200
5.6.3.	Přírodopis.....	208
5.6.4.	Zeměpis.....	222
5.7.	Umění a kultura	236
5.7.1.	Hudební výchova.....	236
5.7.2.	Výtvarná výchova	252
5.8.	Člověk a zdraví.....	265
5.8.1.	Výchova ke zdraví	265
5.8.2.	Tělesná výchova	272
5.9.	Člověk a svět práce	289
5.9.1.	Pracovní činnosti.....	289
5.9.2.	Praktické činnosti	296
5.10.	Doplňující vzdělávací obory.....	304
5.10.1.	Hravá angličtina	304
5.10.2.	Dramatická výchova.....	308
5.10.3.	Etická výchova.....	311
5.10.4.	Technické kreslení.....	315
5.10.5.	Finanční gramotnost	318
5.10.6.	Základy ekologie	322
5.11.	Volitelné vzdělávací obory	325
5.11.1.	Matematický seminář	325
5.11.2.	Zeměpisný seminář	328
5.11.3.	Sportovní aktivity	332
5.11.4.	Cvičení z českého jazyka a matematiky	343
6.	Hodnocení žáků.....	347
6.1.	Hodnocení žáka ve škole.....	347
6.2.	Pravidla pro hodnocení žáka.....	347
7.	Změny.....	352

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

Aj	Anglický jazyk
Čj	Český jazyk – 1. stupeň, Český jazyk a literatura – 2. stupeň
D	Dějepis
Dv	Dramatická výchova
Ev	Etická výchova
EV	Environmentální výchova
F	Fyzika
Fg	Finanční gramotnost
HA	Hravá angličtina
Hv	Hudební výchova
Ch	Chemie
IČO	Identifikační číslo organizace
Inf	Informatika
IVP	Individuální vzdělávací plán
IZO	Resortní identifikační znak
KK	Klíčové kompetence
M	Matematika
MeV	Mediální výchova
MS	Matematický seminář
MuV	Multikulturní výchova
Nj	Německý jazyk
OSV	Osobnostní a sociální výchova
Pč	Pracovní činnosti – 1. stupeň, Praktické činnosti – 2. stupeň
P	Přírodopis
PLPP	Plán pedagogické podpory
PM	Praktická matematika
PPP	Pedagogicko- psychologická poradna
Prv	Prvouka
Př	Přírodověda
PS	Přírodovědný seminář
PT	Průřezová témata
Rj	Ruský jazyk
RVP	Rámcový vzdělávací program
RVP ZV	Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
Sa	Sportovní aktivity
ŠD	Školní družina
ŠJ	Školní jídelna
SPC	Speciální pedagogické centrum
SPRDŠ	Sdružení přátel rodičů dětí školy
ŠVP	Školní vzdělávací program
Tk	Technické kreslení
Tv	Tělesná výchova

VDO	Výchova demokratického občana
VI	Vlastivěda
VMEGS	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Vv	Výtvarná výchova
Vz	Výchova ke zdraví
Vo	Výchova k občanství
Z	Zeměpis
ZE	Základy ekologie
ZS	Zeměpisný seminář
ZŠ	Základní škola

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Název vzdělávacího programu Otevřená škola = příležitost pro všechny

Č. jed.: 596-1/07.06 platnost od 1. 9. 2016

Verze 6 z 1. 9. 2016

Předkladatel	Základní škola Moravany, okres Pardubice
Adresa	Komenského 118, 533 72 Moravany
Ředitel školy	Mgr. Jana Felcmanová
Telefon	466 950 817, 734 658 764
Email	jana.felcmanova@zsmoravany.cz
www	www.zsmoravany.cz
Koordinátor ŠVP	Mgr. Lucie Flídrová (od 1. 2. 2014)
Kontakt na koordinátora	flidrlu@seznam.cz
IZO	600096114
IČO	48160164
Zřizovatel	Obec Moravany
Adresa	Obecní úřad Moravany, nám. Hrdinů 136, 533 72 Moravany
Telefon	466 951 204
Email	podatelna@obec-moravany.cz, starosta@obec-moravany.cz
www	www.obec-moravany.cz
IČO	273988

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Úplnost a velikost školy, vybavení školy

ZŠ Moravany je plně organizovanou venkovskou školou rodinného typu, kde se téměř všichni znají navzájem, což přináší obrovskou výhodu při systematickém formování osobnostních a volných vlastností dětí. Zřizovatelem školy je Obec Moravany.

Škola s kapacitou až 230 žáků bývá naplněna ze 70 - 80 %. Skládá ze dvou budov. Budova prvního stupně se nachází v ulici Komenského, číslo popisné 118 a disponuje oploceným školním areálem se sportovním hřištěm, šplhadly, dětskými průlezkami a odpočinkovým zázemím pro činnost ŠD, kterému dominují dvě dřevěné chatky. Součástí budovy je perfektně vybavená keramická dílna s hrnčířským kruhem a velkou keramickou pecí.

V přízemí budovy se nachází šatna žáků vybavená uzamykatelnými skříňkami pro jednotlivce. Dále budova disponuje i malou tělocvičnou (ta slouží zejména nižším ročníkům a cvičení veřejnosti), jedním oddělením ŠD, kmenovou učebnou, školní jídelnou a kuchyní se zázemím. Nachází se zde i moderně vybavené WC pro učitele i žáky.

V prvním podlaží budovy se nachází čtyři kmenové učebny, žákovská WC, sborovna pro učitele, úklidová místnost, kabiny a kancelář hospodářky školy a vedoucí školní jídelny v jedné osobě. Na chodbách školy jsou rozmístěny odpočinkové lavičky, fotbálek pro žáky a virtuální herna (konzole X-Box s velkou televizní obrazovkou) opatřená hrami se sportovním zaměřením.

Žáky učíme od malička třídit odpad, proto jsou ve třídách a po chodbách rozmístěny barevné separační odpadkové koše. Volně přístupné jsou i vodní fontánky s pitnou vodou umístěné v obou podlažích. Všechny učebny jsou vybaveny interaktivními tabulemi, jedna z učeben v prvním poschodí je vybavena jedenácti PC žákovskými stanicemi (tzv. multipointem) a další pak pianinem pro výuku hudební výchovy.

Budova 1. stupně byla v roce 2010 zateplena (financováno z dotačních fondů EU) a po zateplení získala neotřelou a barevně velmi výraznou fasádu, která plně koresponduje s radostně barevným světem dětí.

Druhý stupeň je odloučeným pracovištěm, které se nachází ve druhém podlaží budovy MŠ Moravany, v ulici Smetanova, číslo popisné 321. I tato budova byla zateplena v roce 2012 a dostala tak nový barevný kabát – zateplení bylo opět financováno z prostředků dotačních fondů EU. Do prostor budovy 2. stupně se vstupuje proskleným foaye po širokém schodišti dozdobeném velkoplošnou fotografií z hlubin vesmíru až do druhého podlaží. Stranou schodiště se nacházejí prostorné šatny pro žáky vybavené samostatnými uzamykatelnými skříňkami.

Ve druhém podlaží lze z lomené chodby vyzdobené ruční malovanou grafikou vstupovat do pěti učeben. Každá kmenová třída je vybavena interaktivní tabulí. Žáci zde mohou využívat počítačovou učebnu s dvanácti žákovskými stanicemi, jednou učitelskou a severem školy. Další odbornou učebnou je učebna chemie a fyziky. Kromě žákovské cvičné kuchyňky a učeben se zde nacházejí tři kabinety, žákovská a učitelská WC, sborovna, kancelář zástupce ředitele školy a ředitelna školy. Součástí školy je i moderní prostorná sportovní hala, kterou v době mimo vyučování komerčně pro veřejnost využívá zřizovatel školy – Obec Moravany.

Obě budovy svou nezvykle rozsáhlou květinovou výzdobou působí na estetické citění a pozitivního vnímání upraveného pracovního prostředí žáky všech věkových kategorií.

Po stránce zabezpečení žáků před případnými negativními vlivy zvenčí (vstup cizích osob do budov) jsou oba stupně monitorovány bezpečnostními kamerami nejen u hlavních vchodů, ale i v blízkém okolí budov. Vstupní dveře opatřené zevně koulí lze otevřít pro příchozí použitím elektronického vrátného.

Škola má devět tříd, které reprezentují jednotlivé ročníky. Ve třídách mohou být integrováni žáci. Profiluje se jako ekologická škola, která též preferuje sportovní aktivity žáků a mimoškolní činnost dětí, v níž dominuje především tvorba keramiky.

Vzhledem k malé spádovosti kolísá počet žáků školy mezi čísly 150 až 180. Do školy dochází především žáci z Moravan a připojených obcí Platěnice, Platěnsko, Čeradice, Moravanský a Turov. Z obce Slepotic a k ní připojených obcí Lipeč, Nové Holešovice a Bělešovice dochází takřka jedna čtvrtina z celkového počtu žáků školy. Nízké procento zastoupení pak mají obce Dašice, Kostěnice, Podbor, Bořice, Čankovice, Městec a Hrochův Týnec.

Škola nesmírně trpí předčasnou selekcí dětí - která probíhá formou přijímání žáků pátých tříd do víceletých gymnázií nebo odchodem žáků do škol se zaměřením na hokej nebo kopanou. Ve třídě a dětském kolektivu se tak vytrácejí "tahouni" a "štiky", kteří dokáží jít ostatním žákům příkladem, učitelé pak staví pouze na výkonnostním průměru zbývajících žáků. Tato selekce dokáže nebývalým způsobem ohrožovat i samotnou existenci školy. Objevují se případy, kdy nám odchází až jedna třetina počtu žáků v pátém ročníku do gymnázií a sportovních škol. Na jednu stranu je to svým způsobem dobrá vizitka pro školu, ale současně jde mnohdy o velmi závažné snížení počtu dětí, což ohrožuje i samotnou existenci školy, o jejím financování nemluvě.

Školní vzdělávací program: „**Otevřená škola = příležitost pro všechny**“ vychází z RVP ZV.

Součástí školy jsou školní jídelna s kapacitou 230 obědů a dvě oddělení ŠD s celkovou kapacitou 60 žáků.

Pitný režim žáků je zajištěn na obou školních budovách prostřednictvím fontánek s pitnou vodou, které jsou rozmístěny na každém podlaží školy. Žáci mají právo napít se kdykoli v průběhu vyučovací jednotky z vlastních nápojových lahví.

Každý žák disponuje v průběhu školního roku vlastní uzamykatelnou šatnovou skříňkou, kam si odkládá svrchní ošacení, obuv a cvičební úbor, případně i potřeby na Vv a Pč.

V odpoledních hodinách je žákům nabízena široká škála zájmové mimoškolní činnosti, kde škola úzce spolupracuje se SRPDŠ Moravany a dalšími institucemi v obci.

Škola je vybavena dvěma učebnami vybavenými výpočetní technikou s připojením k rychlému Internetu, keramickou dílnou vybavenou hrnčířským kruhem a keramickou vypalovací pecí i sportovní halou, která umožňuje další sportovní vyžití mládeže. Každá kmenová třída je vybavena interaktivní tabulí. Obě budovy školy jsou pokryty signálem pro bezdrátové připojení k Internetu.

V rámci zajištění dopravní obslužnosti – zejména pro žáky z malých odlehlých obcí využívá škola služeb dopravní firmy, která zajišťuje ve spolupráci s rodiči a zřizovatelem školy, který dopravu dotuje z obecního rozpočtu - ranní svoz a odpolední rozvoz těchto žáků.

Ve škole pracuje Školní sportovní klub, který je součástí Asociace školních sportovních klubů. S otevřením nové školní sportovní haly došlo k rozšíření nabídky sportovních aktivit - florbal, minikopaná, tenis, sportovní gymnastika, stolní tenis, nohejbal, badminton apod. Škola pravidelně nabízí žákům další hodiny tělesné výchovy v rámci předmětu Sportovní aktivity nebo vyžití v kroužcích sportovního zaměření – aerobik, rytmická gymnastika, volejbal, basketbal, florbal, vybíjená a přehazovaná. K těmto aktivitám využívá škola vlastního sportovního areálu na 1. stupni, malé tělocvičny, sportovní haly nebo prostor travnatého tréninkového fotbalového hřiště Sokola Moravany, dále kurtu s umělou trávou pro volejbal a nohejbal, či přehazovanou a vybíjenou žáků. Velice často využívá škola velkých prostor ve sportovně-relaxačním areálu u Duhového jezera. Škola získala v rámci projektu s firmou T-Mobile sportovně turistické nafukovací čluny a založila Školní vodácký klub, který se zaměřuje pod vedením odborně proškoleného učitele výuce pádlování na klidné i plynoucí vodě (Duhové jezero, sjíždění řeky Loučné z Platěnic do Sezemic).

2.2. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je tvořen v závislosti na počtu žáků v rozmezí od 13 do 14 učitelů a v rozmezí 1 až 2 vychovatelek v ŠD. Všichni učitelé mají potřebnou odbornou kvalifikaci pro výkon svého povolání. Základní a stěžejní předměty jsou vyučovány aprobovanými učiteli, učitelé cizích jazyků se nadále vzdělávají ve svém oboru. V pedagogickém sboru jsou učitelé, kteří pracují jako dyslektičtí nebo logopedičtí asistenti. Podstatná část učitelů žije přímo v regionu, ostatní dojíždějí ze vzdálenějších míst.

Tým nepedagogických pracovníků školy je tvořen 7 až 8 lidmi (1 ekonomka, 2 - 3 kuchařky, 1 školnice, 2 uklízečky, 1 údržbář).

2.3. Dlouhodobé projekty

Z hlediska enviromentálního je škola dlouhodobě zapojena do projektu " Třídíme odpad ", M.R.K.E.V. - (Metodika realizace komplexní enviromentální výchovy) a je držitelem ocenění Ekologická škola 4. stupně Pardubického kraje. Úzce spolupracuje s Ekocentrem Paleta v Pardubicích a každoročně se aktivně zapojuje do oslav Dne Země.

Žáci a pracovníci naší školy byli v minulosti zapojeni do projektu **Adopce na dálku**. Podporovali zejména finančně na studiích svého **adoptivního syna Johnsona Hensona Kutinha**, který dosud žije a studuje na učitele ve státě Severní Karolína v Indii.

Škola pořádá každoročně vícedenní akce zotavovacího charakteru - pořádá výcvik na lyžích a snowboardu pro žáky prvního stupně (ve spolupráci s lyžařskou školou) a jednou za dva roky vlastní výcvik pro žáky 7. ročníku (obvykle doplněného o žáky dalších ročníků).

V součinnosti s Plaveckou školou AAA ve Vysokém Mýtě pořádá každoročně plavecký výcvik v rozsahu 20 hodin pro žáky 3. a 4. ročníku.

V případě zájmu rodičů vysílá žáky na pobyty do ekologicky zaměřených Škol v přírodě nebo na jiné zotavovací či poznávací akce do tuzemska i zahraničí.

Škola systematicky spolupracuje s ekologickým centrem Paleta v Pardubicích - zapojování žáků přímo do vlastních projektů, besed a dalších aktivit zaměřených na ekologii.

V rámci spolupráce s místní zubní lékařkou MUDr. Tomešovou zapojena do projektu Zdravé zuby, kterého se účastní zhruba 70 % žáků školy.

Dalším projektem, kterého se škola každoročně účastní, je celostátní projekt Dotované školní mléko a Ovoce do škol.

Na druhém stupni školy pracuje Žákovský parlament, jemuž podléhají třídní samosprávy a redakce školního časopisu a školního rozhlasu. Žáci se mohou kdykoli obrátit s dotazy nebo žádostmi, případně náměty na vedení školy přímo osobně nebo prostřednictvím Žákovského parlamentu či využitím tzv. Schránky důvěry.

Škola úzce spolupracuje se SRPDŠ (Sdružení rodičů a přátel dětí školy) - pořádání společných akcí a projektů, zajišťování mimoškolní zájmové činnosti žáků, vedení kroužků, účast v soutěžích, realizace zájezdů, sportovních, kulturních a vzdělávacích akcí akce nebo kurzů.

Ve spolupráci s PPP Pardubice nabízí škola služby školního psychologa. Škola využívá služeb poradenského zařízení – Pedagogicko- psychologické poradny v Pardubicích a SPC - Speciálního pedagogického centra při soukromé škole Svítání.

V rámci vzdělávání se škola pravidelně zapojuje do vědomostních a sportovních soutěží a olympiád - jak na místní, tak i okresní úrovni. Řadu sportovních akcí sama pořádá a organizuje.

Každoročně pořádá škola akce určené dětem a široké veřejnosti:
Rozsvícení vánočního stromu, Tříkrálová sbírka, Den Země, Pálení čarodějnic, Akademie školy spojená se slavnostním vyřazením žáků 9. ročníku, Školní sportovní den.

Škola nabízí i v době prázdnin využití svého sportovního a odpočinkového areálu ke sportovnímu a pohybovému vyžití dětí a veřejnosti (basketbal, minikopaná, volejbal, průlezky, šplhadla, houpačky a kolotoč).

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1. Zaměření školy

Základní škola Moravany, okres Pardubice je malou školou rodinného typu se zaměřením na ekologii, estetiku a sport. Škola otevřenou vzdělávací institucí všem a pro všechny, což se objevuje i v názvu vzdělávacího programu „**Otevřená škola = příležitost pro všechny**“.

Krédem naší školy je především vzdělávat a vychovávat žáky v příjemném, klidném, až rodinném prostředí, kde je vše podřízeno myšlence: „**Spokojený žák, spokojený rodič, spokojený učitel, spokojená škola = táhneme za jeden provaz.**“

Navenek dobrá škola (a tou chceme vždy být!) musí stavět zejména na :

- **týmové práci** (vědoma si silných a slabších článků pomyslného řetězu a vloženého lidského potenciálu)
- **soudržnosti a kompaktnosti kolektivu pedagogických a nepedagogických pracovníků** školy vedoucích k odpovědnosti jedince vůči ostatním a k vytvoření vhodného, kultivovaného a příjemného pracoviště pro zaměstnance, ale i žáky
- **na otevřenosti vztahů mezi učiteli a žáky**, které jsou budované zejména na základě vzájemného respektu a úcty (vlídné rodinné prostředí, kde se žák nebojí chodit do školy, kde žák i učitel stojí na stejné straně barikády)
- **na jednotě cílů vzdělávací a výchovné práce školy a rodiny** – spolupráci s rodinou povýšit na jednu z priorit.

Smyslem základního vzdělávání je vybavit žáka klíčovými kompetencemi.

3.2. Výchovně vzdělávací strategie

Výchovně vzdělávací strategie vycházejí z cílů Rámcového vzdělávacího programu.

Cíle RVP	Strategie <i>I. os.mn.č=my</i>	Klíčové kompetence
1. umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání	- aktivně zajišťujeme vzdělávací potřeby žáků - sledujeme úspěšnost žáků, oceňujeme jejich pokrok	KK k učení
2. podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	- zadáujeme problémové úkoly z praktického života	KK k řešení problémů
3. vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci	- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a dalšími osobami - vybízíme žáky, aby si kladli otázky	KK komunikativní KK sociál. a personální

4. rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých	- zadáváme úkoly , které vedou ke spolupráci - umožňujeme vyjadřování vlastních názorů žáků - podněcujeme k diskuzi	KK komunikativní KK sociál. a personální
5. připravovat žáky, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osoby, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti	- požadujeme důsledné dodržování stanovených pravidel - vyslechneme oprávněné námitky žáků	KK občanské
6. vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, v jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě	- klademe důraz na prožitek	KK občanské
7. učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný	- vedeme žáky ke zdravému životnímu stylu a dodržování zásad trvale udržitelného rozvoje	KK sociální a personál. KK občanské
8. vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi	- rozvíjíme kladný vztah ke kulturním hodnotám a tradicím - vedeme žáky k toleranci a respektování druhých	KK sociální a personál. KK občanské
9. pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci	- umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady - vedeme žáky k posouzení svých reálných možností na základě sebehodnocení	KK pracovní

3.3. Zabezpečení výuky žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření realizuje škola a školská zařízení se souhlasem zákonných zástupců.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky od 3. stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště.

Vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Na naší škole umožňujeme vzdělávání žáků s podpůrnými opatřeními formou individuální integrace do běžné třídy. Při jejich vzdělávání používáme kombinaci speciálně pedagogických postupů a vhodných alternativních metod. Vytváříme vstřícné a podnětné prostředí, respektujeme a zohledňujeme specifika žáka, uplatňujeme individuální přístup, poskytujeme podporu i v součinnosti asistenta pedagoga. Pro odbornou diagnostiku a posuzování možností těchto žáků naše škola spolupracuje s Pedagogicko- psychologickou poradnou v Pardubicích.

Pro tyto žáky vytváříme individuální vzdělávací plány (IVP) a sestavujeme plány pedagogické podpory (PLPP), které upravují obsah, metody a formy práce, způsoby kontroly osvojení znalostí a dovedností a hodnocení vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními.

Na tvorbě a realizaci IVP se podílí třídní učitel ve spolupráci s pedagogicko- psychologickou poradnou, výchovným poradcem, speciálním pedagogem, rodiči popř. dalšími odborníky.

PLPP sestavuje a realizuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce, PLPP má písemnou podobu. Výchovný poradce organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Škola zajistí:

- pravidla a průběh tvorby, realizaci a vyhodnocování IVP a PLPP - odpovídající formy a metody práce
- úzkou spolupráci s pedagogicko- psychologickou poradnou, spolupráci se školním poradenským týmem a se zákonnými zástupci
- individuální práci se žákem, respektování individualit a potřeb žáka
- zohledňování druhu a míry postižení nebo znevýhodnění při hodnocení žáka
- působení asistenta pedagoga

3.4. Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání se svými vrstevníky vysokou úroveň a tvořivost v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Systém péče o mimořádně nadané žáky ve škole

Při vzdělávání mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka

ŠVP stanoví pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP) mimořádně nadaného žáka.

IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením (např. pedagogicko-psychologická poradna). IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně

nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v příslušné vyhlášce. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a trvají 1 měsíc. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP, event. i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok a lze jej v průběhu školního roku též doplňovat a upravovat. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Škola zajistí:

- zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o mimořádně nadané žáky;
- pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému péče o mimořádně nadané žáky;
- bližší specifikace podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu mimořádně nadaných žáků, například:
 - předčasný nástup dítěte ke školní docházce;
 - vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech;
 - specializované třídy pro vzdělávání mimořádně nadaných žáků;
 - účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole;
 - dočasné vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka;
 - obohacování vzdělávacího obsahu;
 - zadávání specifických úkolů, projektů;
 - příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol;
 - nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Pro žáky mimořádně nadané vytváříme ve škole tyto podmínky:

- zadáváme individuální a samostatné úkoly, podporujeme vlastní pracovní tempo;
- nabízíme kroužky, příp. doporučíme kroužky, které jsou vhodné a dosažitelné mimo školu;
- nabízíme možnost uplatnění mimo školu (soutěže, prezentace), dbáme na to, aby u těchto žáků nedocházelo k výkyvům v chování, k porušování pravidel, pěstujeme u nich toleranci a ochotu pomáhat při spolupráci s žáky méně nadanými nebo s menším zájmem o učení

3.5. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata tvoří okruhy současných problémů světa a jsou součástí základního vzdělávání. Pomáhají žákům nahlížet na dané téma z více úhlů pohledu a zabývat se jím více do hloubky. Průřezová témata jsou integrována do obsahu jednotlivých předmětů.

Jedná se o tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – OSV

Výchova demokratického občana – VDO

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – VMEGS

Multikulturní výchova – MuV

Environmentální výchova – EV

Mediální výchova – MeV

Všechna průřezová témata jsou integrována do vyučovacích předmětů. Předměty, které jsou v tabulce průřezových témat v závorce, jsou volitelné. Jedná se o Sportovní aktivity, Matematický seminář, Zeměpisný seminář.

3.5.1. Osobnostní a sociální výchova

Charakteristika tématu

Podstatou průřezového tématu je pomáhat každému žákovi utvářet si soubor praktických životních dovedností, které ho vedou k vlastní životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému, ostatním lidem a světu.

Dané téma vede žáka k zvládnutí vlastního chování, rozvíjí jeho komunikační dovednosti a přispívá k upevňování mezilidských vztahů. Dále rozvíjí dovednost žáka pro spolupráci a pomoc formuje jeho studijní dovednosti.

V rámci průřezového tématu OSV je možné se s žáky domluvit na konkrétních situacích, které je zajímají, neboť se jedná o živá osobní setkání dotýkající se jejich osobní existence. Je třeba počítat s tím, že dojde ke konfliktům názorů a žáci mohou odmítnout dané téma.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - OSV

Tematický okruh	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Osobnostní rozvoj									
Rozvoj schopností poznávání	PČ, Vv	Čj, PČ, Vv	Čj, Aj, Vv	Čj, Aj, Hv, Vv	Čj, Vv, Aj		Nj, (MS)	Nj, M	M, Nj, Tk

Sebepoznání a sebepojetí	Prv, Vv	Prv, Vv, Tv	Prv, Vv	Vv	Hv, Vv	VZ, Vv	Tv, Vv, (MS)	VO	VO, PČ, M
Seberegulace a sebeorganizace	Čj, PČ, Prv	Čj, Prv			Čj	VZ	VZ	Ev	
Psychohygiena		PČ	Hv, Prv	Čj	Hv, Inf	VZ, Tv, (Sa)	VZ, Tv, (Sa)	(Sa), Tv	VO, (Sa), Tv, PČ
Kreativita	M, Čj, PČ	M, Čj	M, PČ, Dv	M, Čj, Hv, PČ	M, Hv	M, Tv, Vv	M, Nj, (MS), Vv	M, Nj	M, Nj, Tv, PČ, Tk
Sociální rozvoj									
Poznávání lidí		PČ	Dv, PČ	Čj	Tv	Aj	Rj, Tv	VO, P, Rj	Tv, Rj, PČ
Mezilidské vztahy	Prv	Prv, PČ	Prv	Čj, Aj, Tv, PČ	Čj, PŘ, Aj	VZ, (Sa)	(Sa)	(Sa), Ev, Tv, VO	(Sa), Tv, PČ
Komunikace	Čj, Vv	Čj, PČ, Vv, HA	Čj, Hv, Aj, Vv, Dv	Čj, Aj, Vv	Čj, Inf, Vv, Aj	VZ, Aj, VO, Čj, Vv	VZ, Aj, Nj, Čj, Rj	Aj, Nj, Ev, Čj, Rj, VO	Aj, Nj, Čj, PČ, Rj, Fg
Kooperace a kompetice	Tv, Vv	Tv, Vv	M, Čj, Tv, Vv	Čj, PČ, Aj	M, PČ	F, Aj	Aj, Nj, Tv, Rj, (MS)	Aj, Nj, Rj	Aj, Nj, Rj, PČ
Morální rozvoj									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Prv	Prv,	PČ, Prv	Čj	PŘ, PČ, Inf	VZ	VZ, Vv, (MS)	Ch, F, VO	F, VO, Tv, PČ, Fg
Hodnoty, postoje, praktická etika	Prv	Čj, Prv	Čj, Prv, Dv	Čj		VZ, (Sa)	Tv, (Sa)	Ch, VO, (Sa), Tv, Ev	Ch, (Sa), ZE, PČ, M, (PS)

3.5.2. Výchova demokratického občana

Charakteristika tématu

Dané průřezové téma zahrnuje hodnoty, jako jsou spravedlnost, tolerance, odpovědnost jedince vůči vlastní osobě, kolektivu a společnosti.

Prioritou daného tématu je rozvoj kritického myšlení žáků, uvědomování si vlastních práv a povinností. Vede žáky k chápání demokratického uspořádání společnosti a napomáhá uplatnění demokratických způsobů řešení konfliktů a problémů.

Pomáhá žákovi orientovat se ve složitostech demokratické společnosti při využití spolupráce, partnerství, dialogu a vzájemného respektu.

Uplatnění nachází zejména při tvorbě atmosféry v třídních kolektivech, umožňuje žákům podílet se na diskusích a následně na rozhodování kolektivu. U žáků rozvíjí odpovědný přístup k řešení problémů, uplatnění kritiky a sebekritiky, vede je k dodržování lidských a občanských práv a posiluje vztah k domovu a vlasti.

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - VDO

Tematický okruh	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	Vv	Vv	Prv, Vv	VI	VI	VO			
Občan, občanská společnost a stát				M, VI	VI	Z	VO, Z	VO, Z, (ZS), D	VO, Z, PČ, Fg
Formy participace občanů v politickém životě				VI	VI		VO	Ev	VO
Principy demokracie jako formy vlády a					VI	Z	D, VO, Z	Z	D, Z, Čj

způsobu rozhodování									
---------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.5.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Charakteristika tématu

Cílem průřezového tématu je příprava žáků na život ve společenství států – evropských, světových – při zachování vědomí národní identity. Tato výchova umožňuje žákům, aby vnímali sami sebe jako součást globální společnosti a byli si vědomi dopadů svého chování na blízké i širší okolí, aby vnímali aktuální změny ve světě s ohledem na propojenost, kdy události na určitém místě mají dopad na dění jinde.

Žáky je třeba seznámit s možnostmi, které jim Evropa a svět poskytují, a jak tyto možnosti využít pro sebe resp. pro společnost. Zároveň s tím je učit tolerovat jiné národy a kultury, uplatňovat lidská práva a rovné příležitosti.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - VMEGS

Tematický okruh	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá			Čj	Č	Aj, VI	Aj, VO, Z, Čj	Aj, Z, Čj	Aj, Hv, Čj, Z	Aj, Čj, VO, Rj, Vv
Objevujeme Evropu a svět				Čj	VI	Aj, VO	Aj, Rj, (ZS), VO	Aj, D, Z, Rj	Aj, Nj, VO, Rj, Z
Jsme Evropané				M, Čj	VI		D	Z, Ev	D, VO, Z

3.5.4. Multikulturní výchova

Charakteristika tématu

Podstatou průřezového tématu je připravit žáky na život v multikulturní společnosti, ve které se budou setkávat s příslušníky jiných etnik. Je třeba se zaměřit na rozvoj smyslu pro spravedlnost a toleranci k neustále se zvětšující kulturní rozmanitosti.

Vedeme žáky k respektování odlišností jiných národností, náboženství a menšin, což je prevencí rasové nesnášenlivosti.

Téma se dotýká i mezilidských vztahů, vztahů mezi žáky, učiteli, rodinou a společností. Ve škole se snažíme vytvořit rovnoprávné přátelské prostředí bez předsudků a intolerance.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - MuV

Tematický okruh	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní difference	Prv	Prv		Čj, Vv	Vv	Aj, P, Čj	Aj, Z, HV, Čj, (ZS), Rj	Aj, Z, Čj, Rj	Aj, Z, Rj, VV, Čj
Lidské vztahy	Prv	Prv	Prv		VI	Z	D, Z	Z	D, Z
Etnický původ				Hv		D, Z	D, Hv, Z	D, Hv, Z	D, Z
Multikulturalita				Čj		Aj, Z, Čj	Aj, Z, Čj, Rj	Aj, Rj, Hv, Čj	Aj, Nj, Z, Čj, Rj, D
Princip sociálního smíru a solidarity								Ev	D

3.5.5. Environmentální výchova

Charakteristika tématu

Téma vede žáky k takovému životnímu stylu a hodnotové orientaci, které jsou nezbytné k udržení rozvoje lidské společnosti.

Je třeba dbát na propojování, rozšiřování a upevňování vědomostí a dovedností získávaných v rámci průřezového tématu a utváření integrovaného pohledu.

Téma umožňuje vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Podněcuje k ohleduplnosti ve vztahu k životnímu prostředí. Přispívá k osvojování si základních návyků aktivního a odpovědného přístupu při řešení každodenních situací.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - EV

Tematický okruh	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	Prv	Prv		Vv Př, VI	Vv Př, VI	P, Z	P, Z	P, Z	Z, Ch, ZE, Aj, (PS)
Základní podmínky života	Prv	Prv	Prv	Př, Vv	Př, Vv	P, Z, F	Z	Ch, F, Z, (ZS)	Ch, VO, ZE, Z, (PS)
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Prv, Vv	Prv, Vv	Čj, Vv, Prv	Č, Př, VV, VI	M, Př, VI, Tv, Vv	Z	VZ, VO, P, Z	Ch, F, D, P, Z, Pč	Ch, F, Aj, VO, P, ZE, Z, (PS)
Vztah člověka	Prv	Prv	Prv	Př, Vv, VI	Př, VI, Vv	F, VO	Pč, P	Ch, Vv	Ch, VO, ZE, P

k prostředí									
-------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.5.6. Mediální výchova

Cílem daného tématu je připravit žáky na správné vyhodnocování všech sdělení, která nám média poskytují a která mají významný vliv na chování jednotlivce a společnosti, na životní styl a na kvalitu života.

Pomocí počítačových tříd, určených k výuce a práci s digitálními technologiemi, získáváme a rozvíjíme potřebnou úroveň mediální gramotnosti žáků. Poznatky využíváme na rozvoj komunikačních schopností v rámci školy, ale i veřejném vystupování. Jednou z forem je i tvorba školního časopisu, jehož nedílnou součástí je redakční rada složená z žáků školy.

Média jsou také významným socializačním faktorem, který má stejný vliv na žáky jako škola a rodina. Mediální gramotnost zahrnuje osvojení poznatků o fungování a společenské roli médií, zapojení jednotlivce do mediální komunikace a posouzení věrohodnosti sdělení.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - MeV

Tematický okruh	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Tematické okruhy receptivních činností									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				VI	VI	Hv	VZ, Čj	Ch, Hv, VO	Hv, PČ, VO, Čj, ZE, Z, Fg, (PS)
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				VI	VI	Inf			Čj
Stavba mediálních									VO, Čj

sdělení									
Vnímání autora mediálních sdělení						Inf		Pč	
Fungování a vliv médií ve společnosti			Dv		Př			Ev, Vv	VO, Čj
Tematické okruhy produktivních činností									
Tvorba mediálního sdělení					Inf		Pč	Vv, Pč	Vv
Práce v realizačním týmu						Inf			

4. UČEBNÍ PLÁN

4.1. Tabulky

Učební plán 1. stupeň

Vzdělávací oblasti	Předměty	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	Celkem	Min.	Disp.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	8	8	8	8	8	40	33	7
	Anglický jazyk	0	0	3	3	3	9	9	0
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	24	20	4
Informační a komunikační technologie	Informatika	0	0	0	0	1	1	1	0
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	0	0	0 14 0	0	0
	Vlastivěda	0	0	0	2	2		12	2
	Přírodověda	0	0	0	2	2		0	0
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	0 13	0	0
	Výtvarná výchova	2	2	1	2	1		12	1
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10	0
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	5	0
Doplňující obory	Hravá angličtina	0	1	0	0	0	1	0	1
	Dramatická výchova	0	0	1	0	0	1	0	1
Celkem ZŠ Moravany		20	22	24	26	26	118	102	16
Minimum		18	18	22	22	22			
Maximum		22	22	26	26	26			

Učební plán 2. stupeň

Vzdělávací oblasti	Předměty	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	Celkem	Min.	Disp.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5	4	4	4	17	15	2
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	12	0
	Další cizí jazyk	0	2	2	2	6	6	0
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	5	5	18	15	3
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	0	0	0	1	1	0
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	12	11	1
	Výchova k občanství	1	1	1	1	0	0	0
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2	1	0	0	0
	Chemie	0	0	2	2	26	21	5
	Přírodopis	2	2	2	1	0	0	0
	Zeměpis	2	2	2	2	0	0	0
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	10	10	0
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	0	0	0
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	1	0	0	10	10	0
	Tělesná výchova	2	2	2	2	0	0	0
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	0	1	1	1	3	3	0
Doplňující obory	Etická výchova	0	0	1	0	1	0	1
	Praktická matematika	0	0	0	1	1	0	1
	Základy ekologie	0	0	0	1	1	0	1
Volitelné předměty	Matematický seminář	0	0	0	0	0	0	0
	Zeměpisný seminář	0	0	1	0	1	0	1
	Sportovní aktivity	1	1	0	1	3	0	3
Celkem ZŠ Moravany		29	30	32	31	122	104	18
Minimum		28	28	30	30			
Maximum		30	30	32	32			

4.2. Poznámky k učebnímu plánu

Na 1. stupni jsme využili disponibilní časovou dotaci na posílení předmětu Český jazyk o 7 hodin, předmětu Matematika o 4 hodiny, vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět o 2 hodiny a vzdělávací oblasti Umění a kultura o 1 hodinu. Dále jsme zařadili povinný předmět Hravá angličtina do 2. ročníku a povinný předmět Dramatická výchova do 3. ročníku. Výuka plavání se realizuje ve 3. a 4. ročníku.

Na 2. stupni jsme využili disponibilní časovou dotaci na posílení předmětu Český jazyk a literatura o 2 hodiny, předmětu Matematika o 3 hodiny, vzdělávací oblasti Člověk a společnost o 1 hodinu a vzdělávací oblasti Člověk a příroda o 5 hodin. Dále jsme zařadili povinný předmět Etická výchova do 8. ročníku, předmět Základy ekologie do 9. ročníku a Praktickou matematiku, která zahrnuje technické kreslení a finanční gramotnost, do 9. ročníku.

Na 2. stupni si žáci vybírají volitelný předmět z předmětů Matematický seminář, Sportovní aktivity, Zeměpisný seminář.

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1. *Jazyk a jazyková komunikace*

Do této vzdělávací oblasti patří vzdělávací obor Český jazyk a literatura, Anglický jazyk a Další cizí jazyk, kde si žáci volí mezi Německým jazykem a Ruským jazykem. Svým obsahem spadá do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace doplňující vzdělávací obor Hravá angličtina a volitelný předmět Cvičení z českého jazyka.

5.1.1. Český jazyk

Charakteristika vzdělávacího oboru

1. Název vyučovacího předmětu: **ČESKÝ JAZYK – 1. a 2. období 1. stupně**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura

3. Vzdělávací obor má komplexní charakter a je členěn na 3 tematické okruhy – Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova.

4. Časové vymezení

Předmět je realizován ve všech ročnících 1. a 2. období 1. stupně základního vzdělávání.

Tento předmět má časovou dotaci 40 hodin týdně. V 1. ročníku 8 hodin, v 2. ročníku 8 hodin, v 3. ročníku 8 hodin, ve 4. ročníku 8 hodin a v 5. ročníku 8 hodin.

5. Organizační vymezení

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny ve třídě.

Výuka může příležitostně probíhat v počítačové učebně, kde využijeme spoustu zajímavých výukových programů nebo za hezkého počasí – v přírodě (zahradě školy). Žáci mají při výuce k dispozici učebnice, pracovní listy, případně pravidla českého pravopisu, slovníky spisovné češtiny, různé mluvnice atd. Můžeme využít i audiovizuální techniku.

Pracují samostatně, ve dvojicích nebo skupinách. Převládá forma hry, soutěže, samostatného vyhledávání, objevování a utváření pravidel.

6. Výchovné a vzdělávací strategie

V didaktické práci vyvíjíme aktivní metody výuky a uplatňujeme následující strategie k postupnému utváření a rozvoji klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- zajímáme se, jaké způsoby výuky žákům vyhovují, zadáváme dětem zajímavé domácí úkoly,
 - klademe důraz na práci s textem, vyhledávání informací
-

Kompetence k řešení problému

Vzdělávací strategie:

- klademe důraz na čtení s porozuměním
-

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
-

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k prozkoumání názorů lišících se od jejich vlastních,
 - usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- umožňujeme žákům spoluvytvářet kritéria hodnocení,
 - reflektujeme ve výuce společenské a přírodní dění
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- požadujeme dokončování práce v dohodnutých termínech

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny vybrané tematické okruhy průřezových témat ***Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova.***

Český jazyk / 1. ročník
Komunikační a slohová výchova

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Čtení	ČJL-3-1-01 Plynule čte s porozuměním texty přiměřené rozsahu a náročnosti	- pozorně a plynule čte slabiky, slova a jednoduchá větná spojení	
Naslouchání	ČJL-3-1-02 Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- odpovídá a reaguje na otázky přiměřené složitosti	OSV/Sociální rozvoj - Komunikace
Komunikace	ČJL-3-1-07 Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- pozdraví, osloví, poprosí, omluví se	
Hygienické návyky spojené s psaním	ČJL-3-1-08 Zvládá hygienické návyky spojené se psaním	- správně sedí a drží psací náčiní	OSV/Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace
Psaní	ČJL-3-1-09 Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	- ovládá psaní všech písmen – snaží se o úhledný a čitelný projev	
Vypravování		- vypráví podle obrázků - užívá jednoduchá větná spojení	OSV/Osobnostní rozvoj - Kreativita

Český jazyk / 1. ročník
Literární výchova

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Zážitkové čtení a naslouchání Výtvarný doprovod	ČJL-3-3-02 Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- snaží se formulovat své prožitky a pocity	OSV/Sociální rozvoj - Komunikace
Rozlišení základních pojmů – pohádka a báseň	ČJL-3-3-03 Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- rozezná pohádku od básně	

Český jazyk / 1. ročník
Jazyková výchova

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Hláška a písmeno Základné pojmy – písmeno, slabika, slovo, věty Dlouhé a krátké samohlásky	ČJL-3-2-01 Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky	- rozlišuje v grafické i zvukové podobě krátké a dlouhé samohlásky - seznamuje se s pojmy – písmeno, slabika, slovo, věta	
Základní druhy vět podle postoje mluvčího	ČJL-3-2-07 Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové prostředky	- rozlišuje zvukově i graficky větu oznamovací, rozkazovací a tázací	

Český jazyk / 2. ročník

Komunikační a slohová výchova			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Technika čtení Čtení jako zdroj informací	ČJL-3-1-01 Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- čte pozorně a plynule, odpoví na otázky týkající se porozumění přečtenému	OSV/Osobnostní rozvoj - Kreativita
Věcné naslouchání	ČJL-3-1-02 Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- chápe podstatu písemného či ústního zadání úkolu	OSV/Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace
Komunikační žánry	ČJL-3-1-07 Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- volí vhodná slova a slovní spojení, vyjadřuje se spisovně	OSV/Sociální rozvoj - Komunikace
Základní hygienické návyky	ČJL-3-1-08 Zvládá základní hygienické návyky	- dodržuje návyky při psaní	OSV/Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace
Technika psaní	ČJL-3-1-09 Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	- bezchybně napojuje písmena, zachovává úhlednost a čitelnost - zapisuje správně jednociferná i dvojciferná čísla	
Vypravování na základě obrazového materiálu	ČJL-3-1-11 Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- seřadí obrázkovou osnovu podle návaznosti děje - používá vhodná slova v krátkých větách	OSV/Osobnostní rozvoj - Kreativita

Český jazyk / 2. ročník

Literární výchova

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Přednes Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu	ČJL-3-3-01 Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	- čte a rozumí přečtenému textu, vhodnými slovy reprodukuje přečtený text - přednese krátkou báseň	OSV/Sociální rozvoj - Komunikace
Zážitkové čtení a naslouchání Vlastní výtvarný doprovod	ČJL-3-3-02 Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- své pocity a prožitky formuluje vhodně do slov a do vět a výtvarně je vyjadřuje	OSV/Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika
Literární pojmy	ČJL-3-3-03 Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- rozpozná rozdíl mezi prózou a poezií - seznamuje se se základními literárními pojmy (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, spisovatel, básník)	
Přednes Dramatizace Vlastní výtvarný doprovod	ČJL-3-3-04 Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- přiřadí a vymyslí rýmy k zadaným slovům - tvoří ilustrace k přečtenému textu	OSV/Sociální rozvoj - Komunikace

Český jazyk / 2. ročník

Jazyková výchova

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Dělení slov na slabiky a hlásky Dělení slov na konci řádku Rozlišení hlásek na samohlásky, dvojhlásky a souhlásky Slabikotvorné r, l Abeceda Význam slov	ČJL-3-2-01 Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- člení slova na slabiky a hlásky - rozděluje správně slova na konci řádku - seřadí slova podle abecedy - určí slova nadřazená, podřazená, souřadná, mnohoznačná, souznačná, protiklady, citově zabarvená	OSV/Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání
Slovní druhy	ČJL-3-2-04 Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	- seznamuje se se slovními druhy, pozná vybrané slovní druhy (podstatná jména, slovesa, předložky)	
Druhy vět Pořadí vět Pořádek slov ve větě Intonace	ČJL-3-2-07 Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	- určí a tvoří druhy vět (oznamovací, rozkazovací, tázací, přací), odůvodní interpunkci na konci vět - řadí ve správném pořadí slova i věty	OSV/Osobnostní rozvoj - Kreativita
Rozdělení souhlásek Pravopis Vlastní a místní jména Velké písmeno na začátku věty Párové souhlásky	ČJL-3-2-08 Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- odůvodní pravopis i/y po tvrdých a měkkých souhláskách - píše správně slova se slabikami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - vysvětlí pravopis ú/ů - používá velká písmena na začátku věty a u vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování - odůvodní pravopis párových souhlásek uprostřed a na konci slova	OSV/ Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání

Český jazyk / 3. ročník

Komunikační a slohová výchova

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Čtení praktické	ČJL-3-1-01 Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- čte plynule věty, souvětí, správně čte text a užívá větného přízvuku - čte hlasitě i potichu s porozuměním	
Čtení věcné Naslouchání	ČJL-3-1-02 Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- čte texty různého zaměření, reaguje na pokyny obsahující více informací	OSV/Sociální rozvoj - Komunikace
Mluvený projev Naslouchání	ČJL-3-1-03 Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru ČJL-3-1-07 Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev ČJL-3-1-06 Volí vhodně verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- používá komunikační žánry – (omluva, prosba, vzkaz) - započne a udržuje rozhovor, vhodně reaguje na mluvčího - zaujme vypravováním - používá slova se správným obsahem - rozlišuje spisovná a nespisovná slova - přiměřeně používá gest a mimiky	VMEGS/Evropa a svět nás zajímá
Písemný projev	ČJL-3-1-09 Kontroluje vlastní písemný projev ČJL -3-1-10 Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- kontroluje si vědomě hygienické návyky při psaní i samostatný písemný projev - píše úhledně a čitelně - zvládá žánry písemného projevu- blahopřání, pozdrav, pozvánku, jednoduchý dopis, adresa, popis	

Český jazyk / 3. ročník

Jazyková výchova

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Slovní zásoba a tvoření slov Stavba slova	ČJL-3-2-02 Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slov významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná ČJL-3-2-03 Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu-děj, věc, okolnost, vlastnost	- vyhledává a určí slovo příbuzné - určí význam slov	
Tvarosloví Slovní druhy Jmenné a slovesné kategorie	ČJL-3-2-04 Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru ČJL-3-2-05 Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podst.jmen, příd. jmen a sloves	- vyjmenuje a třídí slovní druhy - bezpečně pozná podst.jméno, příd.jméno, sloveso, předložku - rozlišuje ohebné a neohebné slovní druhy - určí jmenné a slovesné kategorie (u podst. jmen – pád, číslo, rod u sloves – osoba, číslo, čas)	
Skladba Věta jednoduchá, souvětí	ČJL-3-2-06 Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- rozlišuje věty jednoduché a souvětí, vyhledává a používá vhodné spojovací výrazy - seznámí se se stavbou souvětí	
Pravopis Vyjmenovaná slova Vlastní jména osob, zvířat a místních pojmenování	ČJL-3-2-08 Zvládá, odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech ČJL-3-2-08 Odůvodňuje a píše velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- odřiká vyjmenovaná slova a ovládá jejich pravopis - ovládá pravopis vlastních jmen osob, zvířat, věcí, měst a vesnic, hor, řek, států, příslušníků národů	VMEGS/Evropa a svět nás zajímá

Český jazyk / 3. ročník

Literární výchova

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Tvořivá činnost s literárním textem Způsoby interpretace literárních děl	ČJL-3-3-01 Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ČJL-3-3-04 Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- čte a recituje s porozuměním - přednáší, vypráví, dramatizuje, výtvarně se vyjadřuje - orientuje se v textu - zapojuje vlastní fantazii – mění text, vymýšlí pokračování, závěr	OSV/Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání OSV/Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice
Zážitkové čtení a naslouchání	ČJL-3-3-02 Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- volně reprodukuje, vyjadřuje svůj postoj	EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Základní literární teorie	ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- rozliší literární žánry-báseň s dějem, pohádka, bajka, povídka, - používá pojmy rým, přirovnání, určí znaky pohádky - seznamuje se s autory poezie, prózy a jejich typem vyjadřování	OSV/Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika

Český jazyk / 4. ročník

Komunikační a slohová výchova

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Čtení	ČJL-5-1-01 Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas ČJL-5-1-02 Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu - vybere, seřadí, zaznamenává klíčová slova	OSV/Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání OSV/Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etiketa OSV/Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy
Naslouchání	ČJL-5-1-03 Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení ČJL-5-1-04 Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta ČJL-5-1-06 Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	- posuzuje úplnost či neúplnost sdělení praktické naslouchání – kontakt s vrstevníkem nebo dospělým - reprodukuje vyslechnutý příběh, událost, zaznamená slyšené, rozpozná manipulativní jevy v reklamě	OSV/Osobnostní rozvoj - Kreativita OSV/Osobnostní rozvoj - Psychohygiena OSV/Sociální rozvoj - Poznávání lidí OSV/Sociální rozvoj - Komunikace OSV/Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Mluvený projev	ČJL-5-1-05 Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku ČJL-5-1-07 Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru ČJL-5-1-08 Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - vypravuje jednoduchý příběh -volí podle komunikačního záměru intonaci, pauzy, přízvuk, tempo - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost	OSV/Osobnostní rozvoj - Komunikace OSV/Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání
	ČJL-5-1-09 Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché	- píše úhledně, čitelně, obsahově i formálně správně	

Písemný projev	komunikační žánry	- napíše správně a úplně adresu, - sestaví jednoduché blahopřání, pozdrav z prázdnin. - formuluje a zapíše vzkaz - vyplní poštovní tiskopisy (podací lístek, složenku)	
----------------	-------------------	---	--

Český jazyk / 4. ročník

Jazyková výchova

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Zvuková stránka jazyka Slovní zásoba a tvoření slov	ČJL-5-2-01 Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	- sluchově rozlišuje hlásky, vyslovuje skupiny hlásek, moduluje souvislou řeč - rozlišuje synonyma a antonyma - pozná slova příbuzná a odliší je od jiných tvarů téhož slova	MuV/Multikulturalita VMEGS/Objevujeme Evropu a svět
Stavba slova	ČJL-5-2-02 Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	- označí části slova: kořen, část předponová, část příponová	
Význam slov	ČJL-5-2-04 Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	- rozlišuje slova spisovná a nespisovná	
Tvarosloví. Slovní druhy	ČJL-5-2-03 Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- použije přehled slovních druhů – přiřazuje jednotlivá slova - uvede příčiny, které vedly k uspořádání	
Podstatná jména Slovesa		- určuje mluvnické kategorie (rod, číslo, pád, vzor, životnost) - určuje osobu, číslo, čas - rozlišuje slovesný způsob - tvoří tvary přítomné, budoucí, minulé	
Vyjmenovaná a příbuzná slova - pravopis lexikální Koncovky podstatných jmen - pravopis morfologický Základní typy shody přísudku s podmětem	ČJL-5-2-08 Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách ČJL-5-2-09 Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- píše správně i/y (a) ve slovech po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných a příbuzných slovech - v koncovkách podstatných jmen	

- pravopis syntaktický		- v základních typech shody přísudku s podmětem	
Skladba Určovací dvojice Podmět a přísudek	ČJL-5-2-05 Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Vyhledává základní skladební dvojice - určuje základní skladební dvojici - rozlišuje podmět holý, rozvitý, nevyjádřený	
Skladba -věta jednoduchá a souvětí	ČJL-5-2-06 Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí ČJL-5-2-01 Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje	- odlišuje větu jednoduchou od souvětí	

Český jazyk / 4. ročník

Literární výchova

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání	ČJL-5-3-01 Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	- vyjadřuje své dojmy z čtení a zaznamenává je	OSV/Osobnostní rozvoj - Kreativita
Zážitkové čtení a naslouchání	ČJL-5-3-02 Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	- volně reprodukuje text podle svých schopností, - vyjádří se vlastními slovy, shrne a vyjádří hlavní myšlenku	VMEGS/Evropa a svět nás zajímá VMEGS/Jsme Evropané
Tvořivé činnosti s textem Literární žánry	ČJL-5-3-03 Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů ČJL-5-3-04 Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- rozlišuje různé typy uměleckých textů. - volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text, - recituje - spolupracuje na dramatizaci, - doplní o vlastní výtvarný doprovod - pozná a formuluje rozdíl mezi povídkou a pohádkou	OSV/Osobnostní rozvoj - Kreativita OSV/Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí OSV/Sociální rozvoj - Komunikace OSV/Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice MuV/Kulturní diferenciaci

Český jazyk / 5. ročník

Komunikační a slohová výchova

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata
Čtení	ČJL-5-1-01 Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas ČJL-5-1-02 Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- čte s porozuměním potichu i nahlas, - čte naukové texty a rozlišuje podstatné a okrajové informace, - vyjádří hlavní myšlenku díla nebo ukázky, - vyhledá hlavní postavy a jejich charakteristiku, - rozeznává základní literární žánry	
Naslouchání	ČJL-5-1-03 Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	- posoudí úplnost sdělení, - reprodukuje obsah, - zapamatuje si podstatná fakta, - aktivně reaguje otázkami, - zaznamenává si důležitá fakta	OSV/Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace
Mluvený projev	ČJL-5-1-04 Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta ČJL-5-1-05 Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku ČJL-5-1-06 Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě ČJL-5-1-07 Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru ČJL-5-1-08 Rozlišuje spisovnou a	- vede dialog, telefonní rozhovor, zanechá vzkaz, osloví a omluví se, - rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě, - používá spisovné výrazy a odliší je od výrazů nespisovných, - používá správnou intonaci, gesta a mimiku.	

	nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace		
Písemný projev	ČJL-5-1-09 Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry ČJL-5-1-10 Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	- orientuje se v žánrech písemného projevu -dopis, omluva, zpráva, oznámení, poznámka. - píše je po stránce obsahové i formální správně, - sestaví osnovu vyprávění a podle ní sestaví krátký písemný projev.	OSV/Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy

Český jazyk / 5. ročník

Jazyková výchova

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Slovní zásoba a tvoření slov	ČJL-5-2-01 Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová. ČJL-5-2-02 Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou a koncovku. ČJL-5-2-04 Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	- porovnává významy slov, - rozlišuje slova podobná protikladná, mnohoznačná, spisovná, nespisovná, hovorová, - oddělí předponu, kořen, příponu, koncovku.	OSV/Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání
Tvarosloví	ČJL-5-2-03 Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	- určuje slovní druhy a užívá je ve správných tvarech, - určuje pád, číslo, rod a vzor podstatných jmen, - určuje druhy přídavných jmen, u sloves určí osobu, číslo, čas, způsob, - seznámí se s druhy zájmen, skloňuje zájmena osobní, - pozná číslovky v textu a seznámí se s jejich druhy.	
Skladba	ČJL-5-2-05 Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty. ČJL-5-2-06 Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí. ČJL-5-2-07 Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	- rozliší větu jednoduchou a souvětí, - změni větu jednoduchou v souvětí, - užívá vhodné spojovací výrazy, - vyhledá základní skladební dvojici, s pomocí učitele rozezná podmět holý, rozvitý, několikanásobný, nevyjádřený.	OSV/Sociální rozvoj - Komunikace
Pravopis	ČJL-5-2-08 Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách. ČJL-5-2-09 Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	- osvojuje si pravopis předpon s, z, vz. - seznámí se s pravopisem předložek s, z. - rozlišuje psaní skupin bě/bje, vě/vje jen u nejběžnějších slov, - zvládá pravopis podstatných jmen podle vzorů, - přídavná jména tvrdá a měkká zařadí ke vzorům - osvojí si shodu přísudku s holým a rozvitým podmětem.	

Česká jazyk / 5. ročník

Literární výchova

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Poslech literárních textů	ČJL-5-3-01 Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	- vyjadřuje své dojmy z četby, zaznamenává je, - vede si čtenářský deník. - zajímá se o divadelní, filmová představení.	OSV/Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání
Zážitkové čtení a naslouchání	ČJL-5-3-03 Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	- vyjádří, čím ho zaujala literární ukázka, televizní inscenace, rozhlasové vysílání, - porovnává typy divadelních představení, všímá si práce herců, - pohovoří o vlastní četbě.	
Tvořivé činnosti s literárním textem	ČJL-5-3-02 Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	- volně reprodukuje text, tvoří vlastní literární text na dané téma - předčítá a recituje krátký text nebo báseň, - sestaví krátký rozhovor, - sehraje krátkou scénku.	
Základní literární pojmy	ČJL-5-3-04 Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- používá pojmy - báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, režisér, verš, rým	

5.1.2. Český jazyk a literatura

Charakteristika vzdělávacího oboru

1. Název vzdělávacího oboru: **ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – 2. stupeň**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura.

3. Vzdělávací obor má komplexní charakter a je členěn na 3 tematické okruhy – Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova.

4. Časové vymezení

Předmět je realizován ve všech ročnících 2. stupně základního vzdělávání.

Tento předmět má časovou dotaci 17 hodin týdně. Z toho 5 hodin v 6. ročníku, 4 hodiny v 7. ročníku, 4 hodiny v 8. ročníku, 4 hodiny v 9. ročníku.

5. Organizační vymezení

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny ve třídě.

Výuka může příležitostně probíhat v počítačové učebně, kde využijeme spoustu zajímavých výukových programů. Žáci mají při výuce k dispozici učebnice, pracovní listy, případně pravidla českého pravopisu, slovníky spisovné češtiny, různé mluvnice atd. Můžeme využít i audiovizuální techniku.

Pracují samostatně, ve dvojicích nebo skupinách.

6. Výchovné a vzdělávací strategie

V didaktické práci vyvíjíme aktivní metody výuky a uplatňujeme následující strategie k postupnému utváření a rozvoji klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- zajímáme se, jaké způsoby výuky žákům vyhovují, zadáváme dětem zajímavé domácí úkoly,
- klademe důraz na práci s textem, vyhledávání informací

Kompetence k řešení problému

Vzdělávací strategie:

- klademe důraz na čtení s porozuměním
-

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
-

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k prozkoumání názorů lišících se od jejich vlastních,
 - usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- umožňujeme žákům spoluvytvářet kritéria hodnocení,
 - reflektujeme ve výuce společenské a přírodní dění
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- požadujeme dokončování práce v dohodnutých termínech

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny vybrané tematické okruhy průřezových témat ***Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova.***

Český jazyk a literatura / 6. ročník
Komunikační a slohová výchova

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Vypravování	ČJL-9-1-10 Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů ČJL-9-1-02 Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru ČJL-9-1-05 Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- převypráví srozumitelně příběh - odliší a dokáže použít přímou a nepřímou řeč - rozlišuje spisovný a nespisovný projev	OSV/Sociální rozvoj - Komunikace
Popis	ČJL-9-1-10 Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- popíše jednoduše předmět	

Výtah, výpisky	ČJL-9-1-08 Využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	- vyhledá v textu klíčová slova, - vytvoří stručné poznámky, výpisky nebo výtah	
Zpráva, oznámení, dopis	ČJL-9-1-10 Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- napíše krátkou zprávu, oznámení, dopis - ovládá jednoduchou grafickou úpravu textu	
Komunikace, diskuse	ČJL-9-1-07 Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	- zapojuje se do diskuse	

Český jazyk a literatura / 6. ročník

Jazyková výchova

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Obecné poučení o jazyce • Spisovná a nespisovná čeština • Jazykové příručky	ČJL-9-2-08 Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití ČJL-9-2-03 Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu - seznámí se s Pravidly českého pravopisu a Slovníkem spisovné češtiny	VMEGS - podklad pro studium cizích jazyků
Zvuková stránka jazyka • Slovní přízvuk • Větná melodie • Tempo a pauzy • Spisovná a nespisovná výslovnost	ČJL-9-2-01 Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	- spisovně vyslovuje česká slova - hovoří přiměřeným tempem se správným frázováním a intonací	
Stavba slova • Kořen, předpona, přípona, koncovka	ČJL-9-2-07 V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovosporný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	- rozliší základní jednotky stavby slova	

Tvarosloví • Slovní druhy • Podstatná jména konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná, látková, obecná, vlastní • Skloňování podstatných jmen • Druhy přídavných jmen • Jmenné tvary přídavných jmen • Skloňování přídavných jmen • Stupňování přídavných jmen • Druhy zájmen • Skloňování zájmen • Druhy číslovek • Skloňování číslovek • Slovesa • Slovesný čas • Podmiňovací způsob • Mluvnické kategorie ohebných slovních druhů	ČJL-9-2-04 Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- určí slovní druhy - rozliší druhy podstatných jmen, přídavných jmen, zájmen a číslovek, - skloňuje a časuje ohebné slovní druhy a tvoří tak spisovné tvary	
---	--	--	--

Skladba • Základní větné členy • Rozvíjející větné členy • Grafické znázornění věty jednoduché • Hlavní a vedlejší věty • Grafické znázornění souvětí • Spojovací výrazy a interpunkce v souvětí	ČJL-9-2-06 Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ČJL-9-2-07 V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	- určí základní větné členy - seznámí se s rozvíjejícími větnými členy - osvojí si syntaktický pravopis v krátkém souvětí, - rozliší větu jednoduchou a souvětí	
Pravopis	ČJL-9-2-08 V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	- v písemném projevu zvládá základní pravopisné jevy	

Český jazyk a literatura / 6. ročník

Literární výchova

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Úvod do literární teorie	ČJL-9-3-01 Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ČJL-9-3-06 Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	- rozliší vyjadřování v próze a ve verších - osvojí si základní pojmy literární teorie	MuV/Kulturní difference MuV/Multikulturalita VMEG/Evropa a svět nás zajímá OSV/Komunikace
Lidová slovesnost		- uvede základní znaky a příklady lidové slovesnosti	
Pohádky Pověsti a báje Bajky	ČJL-9-3-06 Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	- vysvětlí pojmy pohádka, pověst, báje a bajka a rozpozná tyto žánry	
Literatura 19. století	ČJL-9-3-01 Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ČJL-9-3-07 Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	- nalezne v textu příklady zastaralých výrazů a porovná je se současným jazykem - seznámí se s tvorbou několika představitelů literatury 19. století	

Literatura s tématem cestování Dobrodružná literatura Literatura se zvířecími hrdiny Zábavná literatura	ČJL-9-3-07 Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	- seznámí se s několika literárními díly s tématem cestování, se zvířecími hrdiny, dobrodružnými a zábavnými	
Literárně výchovné aktivity (divadlo, čtenářský deník, recitace...)	ČJL-9-3-01 Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ČJL-9-3-03 Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo ČJL-9-3-04 Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	- volně reprodukuje text - učí se vyjadřovat své pocity z přečteného textu - tvoří jednoduchý vlastní text - tvoří výtvarný doprovod k literárnímu textu - výrazně čte vhodný literární text	

Český jazyka a literatura / 7. ročník
Komunikační a slohová výchova

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Výtah	ČJL-9-1-08 Využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	- formuluje hlavní myšlenky textu	OSV/Sociální rozvoj - Komunikace MeV/Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Referát, mluvní cvičení, komunikace	ČJL-9-1-08 Využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát ČJL-9-1-06 V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ČJL-9-1-05 Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ČJL-9-1-02 Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	- samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - v mluveném projevu vhodně užívá verbálních a neverbálních prostředků - vhodně užívá spisovné jazykové prostředky v komunikaci - rozlišuje komunikační záměr partnera v hovoru	

Popis	ČJL-9-1-10 Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů ČJL-9-1-05 Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- výstižně popíše předmět a pracovní postup - užívá vhodné jazykové prostředky	
Charakteristika	ČJL-9-1-10 Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- výstižně vyjádří charakteristické rysy popisované osoby	
Životopis	ČJL-9-1-10 Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- napíše stručný životopis	

Český jazyk a literatura / 7. ročník

Jazyková výchova

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Tvarosloví • Zájmeno jenž • Slovesný rod • Neohebné slovní druhy	ČJL-9-2-04 Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ČJL-9-2-03 Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	rozliší neohebné slovní druhy a pracuje s nimi, tvoří spisovné tvary slov a vědomě je používá samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a dalšími jazykovými příručkami	VMEGS - podklad pro studium cizích jazyků

Skladba • Věty podle postoje mluvčího • Věty dvojčlenné, jednočlenné, větné ekvivalenty • Základní větné členy • Rozvíjející větné členy • Přístavek • Věty hlavní a vedlejší • Druhy vedlejších vět	ČJL-9-2-06 Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	rozlišuje větné členy, rozlišuje věty jednočlenné a dvojčlenné rozlišuje věty hlavní a vedlejší v podřadných souvětích, seznámí se s druhy vedlejších vět	
Pravopis	ČJL-9-2-07 V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	osvojí si nové pravopisné jevy	

Český jazyk a literatura / 7. ročník

Literární výchova

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Starověká literatura Antická literatura Středověká literatura Literatura v období renesance a humanismu Literatura v období baroka Literatura v období klasicismu a osvícenství Literatura v období romantismu Národní obrození Literatura v 1. polovině 19. století	ČJL-9-3-01 Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ČJL-9-3-03 Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo ČJL-9-3-05 Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty ČJL-9-3-06 Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ČJL-9-3-07 Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	- jednoduše popíše jazyk literárního díla - učí se formulovat své názory na literární texty, divadelní nebo filmová představení - porovná dramatický a prozaický text, vysvětlí rozdíly - rozpozná jednotlivé literární druhy a vybrané literární žánry, uvede příklady - uvádí základní literární směry probraných období, jejich představitele a díla a charakterizuje je - učí se chápat vliv dobové situace na některá literární díla	MuV/Kulturní diference MuV/Multikulturalita VMEGS/Evropa a svět nás zajímá OSV/Sociální rozvoj - Komunikace

Literární teorie	ČJL-9-3-06 Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	- orientuje se v probraných literárních pojmech, - výstižně charakterizuje literární druhy a vybrané literární žánry a rozlišuje je	
Literárně výchovné aktivity (divadlo, čtenářský deník, recitace...)	ČJL-9-3-01 Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ČJL-9-3-04 Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie ČJL-9-3-09 Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	- uceleně reprodukuje přečtený text - přepracuje dramatický text do prozaického - učí se vyhledávat informace o literatuře v různých typech informačních zdrojů	

Český jazyk a literatura / 8. ročník

Komunikační a slohová výchova

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Líčení	ČJL-9-1-02 Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru ČJL-9-1-10 Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení - dokáže vyjádřit své pocity a nálady	OSV/Sociální rozvoj - Komunikace
Výklad	ČJL-9-1-01 Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji ČJL-9-1-09 Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ČJL-9-1-10 Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- rozlišuje v textu fakta, pojmy a tvrzení, - ověřuje fakta pomocí otázek - uspořádá informace v textu s ohledem na účel - napíše jednoduchý výklad	

Úvaha	ČJL-9-1-01 Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji ČJL-9-1-04 Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ČJL-9-1-07 Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	- odlišuje fakta od názorů - výstižně formuluje své názory - diskutuje o svých názorech	
Charakteristika literárních postav	ČJL-9-1-10 Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- nalezne v textu charakteristické rysy literárních postav - napíše stručnou charakteristiku literární postavy	

Český jazyk a literatura / 8. ročník

Jazyková výchova

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Obecné poučení o jazyce - Slovanské jazyky - Spisovný a nespisovný jazyk - Nářečí		- má přehled o slovanských jazycích a dalších skupinách jazyků	
Slova přejatá - Pravopis a výslovnost - Skloňování	ČJL-9-2-01 Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ČJL-9-2-07 V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	- spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova - osvojí si pravidla pravopisu běžně užívaných cizích slov	
Tvarosloví Slovesný vid	ČJL-9-2-04 Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- tvoří správné slovesné tvary a vědomě je používá	

Skladba • Významové poměry mezi • souřadně spojenými • hlavními větami, vedlejšími • větami a větnými členy • Souvětí souřadné a • podřadné • Interpunkce v souvětí	ČJL-9-2-06 Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ČJL-9-2-07 V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	- rozliší souvětí souřadné a podřadné, - rozlišuje věty hlavní a vedlejší v souřadných souvětích, - seznámí se s poměry mezi hlavními větami v souřadném souvětí, - určuje druhy vedlejších vět - osvojí si pravidla syntaktického pravopisu v souřadném souvětí	
Pravopis	ČJL-9-2-07 V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	- osvojí si nové pravopisné jevy	

Český jazyk a literatura / 8. ročník

Literární výchova

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Literatura ve 2. polovině 19. století Literatura na přelomu 19. a 20. století 1. světová válka v literatuře Avantgardní směry Meziválečná literatura	ČJL-9-3-02 Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora ČJL-9-3-06 Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ČJL-9-3-07 Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	- učí se rozpoznávat rysy výrazného individuálního stylu některých autorů - rozpozná nově probrané literární žánry, uvede příklady - uvádí základní literární směry probraných období, jejich představitele a díla a charakterizuje je - vysvětlí vliv dobové situace na některá literární díla	MuV/Kulturní difference MuV/Multikulturalita VMEGS/Evropa a svět nás zajímá OSV/Sociální rozvoj - Komunikace
Literární teorie	ČJL-9-3-06 Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	- orientuje se v nově probraných literárních pojmech, - výstižně charakterizuje nově probrané literární žánry a rozlišuje je	
Literárně výchovné aktivity (divadlo, čtenářský deník, recitace...)	ČJL 9-3-09 Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	- samostatně vyhledává informace o literatuře v různých typech informačních zdrojů	

Český jazyk a literatura / 9. ročník

Komunikační a slohová výchova

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Různé slohové útvary	ČJL-9-1-09 Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	- vytváří koherentní texty s dodržováním pravidel mezivětného navazování	OSV/ Sociální rozvoj - Komunikace MeV/Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MeV/Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Publicistické útvary, reklama	ČJL-9-1-03 Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	MeV/Stavba mediálních sdělení
Komunikace, diskuse	ČJL-9-1-07 Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu ČJL-9-1-06 V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ČJL-9-1-04 Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- řídí diskusi a využívá pravidel dialogu - v improvizovaném mluveném projevu vhodně využívá verbálních i neverbálních prostředků - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	MeV/Fungování a vliv médií ve společnosti
Tiskopisy	ČJL-9-1-10 Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- seznámí se s vyplňováním vybraných tiskopisů	

Český jazyk a literatura / 9. ročník

Jazyková výchova

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Vývoj českého jazyka		- získá základní přehled o vývoji českého jazyka	
Tvarosloví • Slovesné třídy • Přechodníky Skladba • Interpunkce ve větě • jednoduché • Druhy přívlastků	ČJL-9-2-05 Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace ČJL-9-2-07 V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí ČJL-9-2-08 Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- využívá nabytých znalostí z oblasti tvarosloví a skladby při tvorbě jazykových projevů - osvojí si syntaktický pravopis ve větě jednoduché - ve svém jazykovém projevu správně používá spisovný jazyk i obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	

Český jazyka a literatura / 9. ročník

Literární výchova

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
2. světová válka v literatuře Literatura od roku 1945 do současnosti	ČJL-9-3-01 Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ČJL-9-3-02 Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora ČJL-9-3-03 Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo ČJL-9-3-05 Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty ČJL-9-3-06 Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ČJL-9-3-07 Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře ČJL-9-3-08 Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	- vlastními slovy interpretuje smysl literárního díla, jednoduše popíše strukturu literárního díla - rozpoznává rysy výrazného individuálního stylu některých autorů - samostatně formuluje své názory na literární texty, divadelní nebo filmová představení - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní - rozpozná nově probrané literární žánry, uvede příklady - uvádí základní literární směry probraných období, jejich představitele a díla a charakterizuje je - porovnává literární a filmové nebo divadelní zpracování téhož námětu	MuV/Kulturní difference MuV/Multikulturalita VMEGS/Evropa a svět nás zajímá OSV/Sociální rozvoj - Komunikace VDO/Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Literární teorie	ČJL-9-3-06 Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	- orientuje se v nově probraných literárních pojmech, - výstižně charakterizuje nově probrané literární žánry a rozlišuje je	
Literárně výchovné aktivity (divadlo, čtenářský deník, recitace...)	ČJL-9-3-04 Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	- tvoří vlastní literární text	

5.1.3. Anglický jazyk

Charakteristika vzdělávacího oboru

1. Název vyučovacího předmětu: **ANGLICKÝ JAZYK - 1. a 2. období 1. stupně**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a vzdělávacího oboru Cizí jazyk.

3. Vzdělávací obor je rozdělen na 5 tematických okruhů – Řečové dovednosti, Poslech s porozuměním, Mluvení, Čtení s porozuměním, Psaní.

Třetí ročník představuje počáteční etapu vyučování anglickému jazyku. Žáci se seznamují s jeho zvukovou i gramatickou podobou. Obsah informací respektuje celkovou intelektuální vyspělost osmiletých dětí i úroveň teoretických poznatků z českého jazyka. Jde především o probuzení zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Slovní zásoba je volena na základě běžných situací a zájmů dětí tohoto věku.

Obsah učiva navazuje na první etapu- anglický jazyk ve 3. roč. Probouzí aktivní tvořivý přístup žáků, jejím cílem je navodit radostnou a hravou atmosféru v hodinách. Žáci získávají novou slovní zásobu a dovednost porozumět vyslechnutému textu a ústně se vyjadřovat. Kladou se základy čtení a správného pravopisu. Výklad gramatiky je omezen na minimum. Nové jevy se probírají ve větných komunikativních strukturách. Jako základ správné výslovnosti a intonace se využívají nahrávky kazet a CD se zvukovým záznamem namluveným rodilým mluvčím. Žáci se seznamují se základními poznatky z reálií zemí příslušné jazykové oblasti, s nejběžnějšími zvyky a kulturními hodnotami. U žáků se postupně rozvíjí schopnost chápat a interpretovat slyšené i čtené cizojazyčné texty a přiměřeně na ně reagovat.

4. Časové vymezení

Předmět má na 1. stupni v 1. období 3 hodiny, z toho ve 3. ročníku 3 hodiny.

Předmět má na 1. stupni ve 2. období časovou dotaci 6 hodin týdně. Z toho 3 hodiny ve 4. ročníku a 3 hodiny v 5. ročníku.

5. Organizační vymezení

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny většinou v učebně.

Žáci mají k dispozici učebnice, pracovní sešity, obrázkové slovníky, magnetické nahrávky, soubory obrázků a karet, příležitostně využívají počítačové programy. Na 1. stupni jsou metody a formy práce založeny na poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Výuka je výrazně propojena nejen s mateřským jazykem, ale též s hudební, výtvarnou a dramatickou výchovou. Výuka proto často probíhá ve dvojicích, skupinách, kroužcích

6. Výchovné a vzdělávací strategie

V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- vytváříme základní návyky a postupy ve výuce cizímu jazyku, zajišťujeme dostupnost studijních materiálů a zdrojů
 - vedeme žáky k chápání cizího jazyka jako nástroje celoživotního vzdělávání,
 - pěstujeme u žáků pozitivní vztah k jazyku
-

Kompetence k řešení problému

Vzdělávací strategie:

- přiměřeně věku vedeme k vyhledávání informací potřebných k řešení problémů,
 - vytváříme takové situace, při nichž má žák radost z učení
 - vedeme žáky k získávání informací z cizojazyčných zdrojů,
 - necháváme žákům prostor pro vlastní postup práce
-

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky, aby na základě přiměřených jazykových znalostí formulovali své myšlenky a komunikovali ústně na principu nápodoby a pamětného učení
 - rozvíjíme schopnost žáků předávat a získávat informace v cizím jazyce,
 - vedeme žáky ke komunikaci v cizím jazyce
-

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- sledujeme, jak žák spolupracuje ve dvojici a ve skupině, jak si osvojuje role
 - vedeme žáky k přejímání odpovědnosti za výsledky práce skupiny
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k dodržování norem spolupráce ve skupině a respektování postavení dospělého
 - umožňujeme žákům vyjádřit vlastní názory a hodnocení v cizím jazyce,
 - vedeme žáky k uvědomování si kulturních odlišností anglicky mluvících zemí a k jejich respektování
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- maximalizujeme šanci žáků prožít úspěch,
 - zohledňujeme reálné možnosti každého žáka
 - požadujeme dokončování práce v dohodnutých termínech a kvalitě,
 - motivujeme žáky možností využití znalosti cizího jazyka v budoucím povolání
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny vybrané tematické okruhy průřezových témat ***Osobnostní a sociální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.***

Anglický jazyk / 3. ročník

Rečové dovednosti

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Tematické okruhy (Pozdrav, představení se, školní taška, učebna a škola, barvy, čísla, hodiny, rodina, hračky, oblečení, části těla, dny v týdnu, nakupování, domácí zvířátko, činnosti, abeceda)	CJ-3-1-01 Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně CJ-3-1-05 Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	- představí se, reaguje na pozdrav, zeptá se na jméno - rozumí příkazům učitele - vykoná zadanou činnost - přiřadí slovo k obrázku - vyhledá diktované slovo	OSV/Sociální rozvoj - Komunikace OSV/Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání

Anglický jazyk / 3. ročník

Poslech s porozuměním

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Tematické okruhy (Pozdrav, představení se, školní taška, učebna a škola, barvy, čísla, hodiny, rodina, hračky, oblečení, části těla, dny v týdnu, nakupování, domácí zvířátko, činnosti, abeceda)	CJ-3-1-04 Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální podporu	- porozumí jednoduchému mluvenému textu	

Anglický jazyk / 3. ročník

Mluvení

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Tematické okruhy (Pozdrav, představení se, školní taška, učebna a škola, barvy, čísla, hodiny, rodina, hračky, oblečení, části těla, dny v týdnu, nakupování, domácí zvířátko, činnosti, abeceda) Rozhovor	CJ-3-1-02 Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	- zopakuje slovo a slovní spojení - použije slovo a slovní spojení ve větě	

Anglický jazyk / 3. ročník

Čtení s porozuměním

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Tematické okruhy (Pozdrav, představení se, školní taška, učebna a škola, barvy, čísla, hodiny, rodina, hračky, oblečení, části těla, dny v týdnu, nakupování, domácí zvířátko, činnosti, abeceda) Práce s textem	CJ-3-1-03 Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	- porozumí krátkému psanému textu	

Anglický jazyk / 3. ročník

Psaní

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Tematické okruhy (Pozdrav, představení se, školní taška, učebna a škola, barvy, čísla, hodiny, rodina, hračky, oblečení, části těla, dny v týdnu, nakupování, domácí zvířátko, činnosti, abeceda)	CJ-3-1-06 Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	- přepisuje slova a krátké věty	

Anglický jazyk / 4. ročník

Poslech s porozuměním

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Audio orální kurz	CJ-5-1-01 Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	- rozumí pokynům učitele a reaguje na ně	OSV/Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání
Tematické okruhy (Pozdrav, představení, rodina a příbuzní, rodina, škola, volný čas, sport, věci kolem nás, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, kalendářní rok (svátky, dny v týdnu, hodiny), zvířata, barvy, čísla, hračky, příroda)	CJ-5-1-02 Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- naváže na tematické okruhy z 3. ročníku a rozšíří si slovní zásobu - seznámí se s angl. jmény	
Zvuková a grafická podoba jazyka	CJ-5-1-03 Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	- porozumí poslechovému textu	

Anglický jazyk / 4. ročník

Mluvení			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Rozhovor	CJ-5-2-01 Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	- osvojí si a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích	OSV/Sociální rozvoj – Komunikace OSV/Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy OSV/Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice
Slovní zásoba	CJ-5-2-02 Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	- představí sebe, své kamarády - krátce pohovoří o své rodině, škole, volném času	
Tázací zájmena <i>who, what</i> Slovesa „to be, to have“	CJ-5-2-03 Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	- odpovídá na jednoduché otázky - tvoří větu oznamovací, otázku a odpověď se slovesem „to be“ a „to have“ - chápe rozdíl mezi zájmeny <i>who</i> a <i>what</i>	

Anglický jazyk / 4. ročník

Čtení s porozuměním			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Tematické okruhy (Pozdrav, představení, rodina a příbuzní, rodina, škola, volný čas, sport, věci kolem nás, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, kalendářní rok (svátky, dny v týdnu, hodiny), zvířata, barvy, čísla, hračky, příroda)	CJ-5-3-01 Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojeným tématům	- orientuje se v textu, rozumí přečtenému, najde v textu odpověď na otázku	OSV/Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání
Abeceda, přepis výslovnosti, práce	CJ-5-3-02 Rozumí jednoduchým	- pasivně se seznamuje s fonetickým	

se slovníkem Přivlastňovací zájmena Neurčitý člen a, an Sloveso „to be“ v přítomném čase	krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	přepisem výslovnosti - osvojí si základní výslovnostní návyky a vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - vyjmenuje angl. abecedu - používá abecední slovník v učebnici - hláskuje své jméno a příjmení - zapíše hláskované slovo - používá přivlastňovací zájmena <i>my</i> , <i>your</i> , <i>his</i> , <i>her</i> - čase sloveso „to be“ v přítomném čase - zvládá správné užití neurčitého členu a, an	OSV/Sociální rozvoj – Komunikace OSV/Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy
---	--	---	--

Anglický jazyk / 4. ročník

Psaní			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Základní gramatické struktury a typy vět	CJ-5-4-01 Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovního spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	- píše mluvnicky a formálně správně jednoduché písemné sdělení	OSV/Sociální rozvoj – Komunikace OSV/Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy

Anglický jazyk / 5. ročník

Poslech s porozuměním

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Tematické okruhy (státy a národnosti, představení sebe a kamarádů, záliby, počasí, povolání, nakupování, kalendářní rok (roční období), mazlíčci, hračky, sporty, bydlení, nemoci..) Zvuková a grafická podoba jazyka	CJ-5-1-02 Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- chápe význam slov a vět použitých v textech jednotlivých tematických okruhů - rozumí poslechovému textu	VMEGS/Evropa a svět nás zajímá

Anglický jazyk / 5. ročník

Mluvení

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Základní gramatické struktury a typy vět Zájmena osobní a přivlastňovací, zájmena v „pádě“ Vazba „Let’s“ Číslovky do 100 Rozhovor Slovní zásoba Tázací zájmena who, what, where Přítomný čas průběhový a prostý Vazba „there is, there are“ „I like, don’t like“ Slovesa „can, can’t, must, needn’t“ Předložky „on, in, above, next to, under, at“	CJ-5-2-01 Zapojí se do rozhovorů CJ-5-2-02 Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat CJ-5-2-03 Odpovídá na otázky týkající se osvojených témat	- účastní se rozhovoru, komunikuje při běžných každodenních situacích, aktivně používá slovní zásobu (pozdraví, rozloučí se, poděkuje) - odpovídá na otázky - tvoří věty oznamovací, otázky a odpovídá - dokáže rozlišit průběhový a prostý čas - popisuje, kde co je a není - aktivně používá osvojené vazby a chápe rozdíly mezi nimi	OSV/Sociální rozvoj – Komunikace, OSV/Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy

Anglický jazyk / 5. ročník

Čtení s porozuměním

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Slovní zásoba Tvoření otázky s „where“ Předložky in, on, under, above, next to, at	CJ-5-3-01 Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojeným tématům	- orientuje se v textu, rozumí přečtenému, najde v textu odpověď na otázku	OSV/Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání OSV/Sociální rozvoj – Komunikace
Pořádek slov ve větě Přivlastňovací pád Přítomný čas prostý a průběhový Reálie Londýn Práce se slovníkem	CJ-5-3-02 Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- rozumí přečtenému textu, odpoví ústně i písemně na otázky týkající se přečteného textu a jednoduché konverzace - vyhledá neznámá slova v dvojjazyčném slovníku	OSV/Sociální rozvoj - Komunikace OSV/Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy

Anglický jazyk / 5. ročník

Psaní

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Jednoduché písemné sdělení Sloveso „to be“ Zájmena some x any	CJ-5-4-01 Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovního spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	- píše mluvnicky a formálně správně jednoduché písemné sdělení – blahopřání, adresa, dopis	OSV/Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání
Sloveso „to have“ Člen určitý a neurčitý Přítomný čas prostý a průběhový	CJ-5-4-02 Vyplní osobní údaje do formuláře	- vyplní formulář - používá sloveso „to have“ ve všech osobách, tvoří větu oznamovací, otázku a odpověď, zápor	

Charakteristika vzdělávacího oboru

1. Název vyučovacího předmětu: **ANGLICKÝ JAZYK - 2. stupeň**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a vzdělávacího oboru Cizí jazyk.

3. Vzdělávací obor je rozdělen na 4 tematické okruhy – Poslech s porozuměním, Mluvení, Čtení s porozuměním, Psaní.

4. Časové vymezení

Předmět má na 2. stupni časovou dotaci 12 hodin týdně. 3 hodiny v 6. ročníku, 3 hodiny ve 7. ročníku, 3 hodiny v 8. ročníku a 3 hodiny v 9. ročníku.

5. Organizační vymezení

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny většinou v učebně.

Žáci mají k dispozici učebnice, pracovní sešity, slovníky, magnetické nahrávky. Výuka často probíhá ve dvojicích, skupinách.

6. Výchové a vzdělávací strategie

V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- vytváříme základní návyky a postupy ve výuce cizímu jazyku, zajišťujeme dostupnost studijních materiálů a zdrojů
- vedeme žáky k chápání cizího jazyka jako nástroje celoživotního vzdělávání,
- pěstujeme u žáků pozitivní vztah k jazyku

Kompetence k řešení problému

Vzdělávací strategie:

- přiměřeně věku vedeme k vyhledávání informací potřebných k řešení problémů,
 - vytváříme takové situace, při nichž má žák radost z učení
 - vedeme žáky k získávání informací z cizojazyčných zdrojů,
 - necháváme žákům prostor pro vlastní postup práce
-

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky, aby na základě přiměřených jazykových znalostí formulovali své myšlenky a komunikovali ústně na principu nápodoby a pamětného učení
 - rozvíjíme schopnost žáků předávat a získávat informace v cizím jazyce
 - vedeme žáky ke komunikaci v cizím jazyce
-

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- sledujeme, jak žák spolupracuje ve dvojici a ve skupině, jak si osvojuje role
 - vedeme žáky k přejímání odpovědnosti za výsledky práce skupiny
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k dodržování norem spolupráce ve skupině a respektování postavení dospělého
 - umožňujeme žákům vyjádřit vlastní názory a hodnocení v cizím jazyce,
 - vedeme žáky k uvědomování si kulturních odlišností anglicky mluvících zemí a k jejich respektování
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- maximalizujeme šanci žáků prožít úspěch,
 - zohledňujeme reálné možnosti každého žáka
 - požadujeme dokončování práce v dohodnutých termínech a kvalitě,
 - motivujeme žáky možností využití znalosti cizího jazyka v budoucím povolání
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny vybrané tematické okruhy průřezových témat ***Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova.***

Anglický jazyk / 6. ročník

Vzdělávací obsah

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Tematické okruhy: • rodina • osobní údaje • volný čas • oslava narozenin • zvířata • lidské tělo • Halloween • výlet • filmy • kalendářní rok • vyjádření pocitu a názoru	Poslech s porozuměním: CJ-9-1-01 Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat Mluvení: CJ-9-2-02 Zeptá se na základní informace a adekvátně na ně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-01 Mluví o osvojovaných tématech CJ-9-2-03 Vypráví jednoduchý příběh či událost CJ-9-2-03 Popíše osoby místa a věci ze svého každodenního života Čtení s porozuměním: CJ-9-3-02 Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Poslech s porozuměním: - porozumí informacím v poslechových textech z učebnice - porozumí obsahu krátké jednoduché promluvy či konverzace týkající se probíraných témat Mluvení: - krátce a jednoduše pohovoří o osvojovaném tématu - vypráví krátký jednoduchý příběh - krátce a jednoduše popíše běžné předměty z každodenního života - tvoří jednoduché otázky a odpovídá na ně Čtení s porozuměním: - vyhledá požadované informace v textech z učebnice nebo v jiných jednoduchých textech	OSV/Sociální rozvoj - Poznávání lidí OSV/Sociální rozvoj - Komunikace OSV/Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice

	Psaní: CJ-9-4-01 Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 Napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat	- porozumí jednoduchým textům týkajícím se osvojovaných témat Psaní: - ovládá pravopis slov osvojené slovní zásoby - napíše krátký jednoduchý text týkající se osvojovaného tématu - zdokonaluje se v práci s dvojjazyčným slovníkem	
Gramatické jevy: • osobní zájmena po předložkách a v objektovém pádě • přivlastňovací pád v množném čísle • řadové číslovky • minulý čas slovesa „to be“ • minulý čas prostý • minulý čas průběhový • vyjádření souběžných dějů • minulý čas nepravidelných sloves • slovesa sloužící k vyjádření postojů mluvčího		Mluvení: - používá osvojované gramatické jevy k realizaci svých komunikačních záměrů Psaní: - používá osvojované gramatické jevy v písemném projevu Čtení s porozuměním: - rozpozná osvojovaný gramatický jev v textu - používá správné tvary osobních zájmen po předložkách a v objektovém pádě - tvoří přivlastňovací pád v množném čísle - odvozuje řadové číslovky od číslovek základních; zdokonaluje výslovnost řadových číslovek	

		- vyjádří datum a letopočet - tvoří věty se slovesem „to be“ v minulém čase - tvoří věty v minulém čase prostém a průběhovém - ovládá výslovnost a pravopis osvojených nepravidelných sloves ve tvaru minulého času a používá je ve větách - používá minulý čas ve vypravování - vyjádří své pocity a názory pomocí výrazů like, don't like, love, hate, favourite	
Reálie anglicky mluvících zemí		- získá informace o životě a kultuře anglicky mluvících zemí - rozšiřuje svou slovní zásobu - zdokonaluje se v práci s dvojjazyčným slovníkem	VMEGS/Evropa a svět nás zajímá VMEGS/Objevujeme Evropu a svět MuV/Kulturní difference MuV/Multikulturalita
Výslovnost Přízvuk, intonace Fonetické znaky		Poslech s porozuměním: - zdokonaluje se ve sluchovém rozlišení prvků fonologického systému jazyka Mluvení: - rozvíjí srozumitelnou výslovnost osvojené slovní zásoby	

		- rozvíjí správné používání slovního a větného přízvuku a intonace Psaní: - používá osvojené fonetické znaky k zápisu výslovnosti Čtení: - čte správně osvojené fonetické znaky	
--	--	--	--

Anglický jazyk / 7. ročník

Vzdělávací obsah

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Tematické okruhy: - cesta do školy - činnosti během dne - škola - povolání - nakupování - jídlo - sport	Poslech s porozuměním: CJ-9-1-01 Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat Mluvení: CJ-9-2-01 Zeptá se na základní informace a adekvátně na ně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 Mluví o osvojovaných tématech CJ-9-2-03 Vypráví jednoduchý příběh či událost CJ-9-2-03 Popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života Čtení s porozuměním: CJ-9-3-02 Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Poslech s porozuměním: - porozumí informacím v poslechových textech z učebnice - porozumí obsahu krátké jednoduché promluvy či konverzace týkající se probíraných témat Mluvení: - krátce a jednoduše pohovoří o osvojovaném tématu - vypráví krátký jednoduchý příběh - krátce a jednoduše popíše běžné předměty z každodenního života Čtení s porozuměním: - vyhledá požadované informace v textech z učebnice nebo v jiných jednoduchých textech	OSV/Sociální rozvoj - Komunikace OSV/Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice

	Psaní: CJ-9-4-02 Napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat CJ-9-4-03 Reaguje na jednoduché písemné sdělení	- porozumí jednoduchým textům týkajícím se osvojovaných témat Psaní: - ovládá pravopis osvojené slovní zásoby - napíše krátký jednoduchý text týkající se osvojovaného tématu - reaguje verbálně nebo písemně na jednoduché písemné sdělení - pracuje s dvojjazyčným slovníkem	
Gramatické jevy: • určování času • vazba „to be going to“ • vyjádření míry oblíbenosti • zájmena some a any • počítatelná a nepočítatelná podstatná jména • číslovky od sta • stupňování přídavných jmen		Mluvení: - používá osvojované gramatické jevy k realizaci svých komunikačních záměrů Čtení s porozuměním: - rozpozná osvojovaný gramatický jev v textu Psaní: - používá osvojované gramatické jevy v písemném projevu - vyjádří plánovanou budoucnost pomocí vazby „to be going to“ - rozlišuje význam zájmen some a any používá je ve větách - odpoví na otázky „how much, how many“; vyjádří množství počítatelných a nepočítatelných	

		podstatných jmen - počítá od sta do tisíců; - stupňuje krátká i dlouhá přídavná jména	
Reálie anglicky mluvících zemí		- získá informace o životě a kultuře anglicky mluvících zemí - rozšiřuje svou slovní zásobu - zdokonaluje se v práci s dvojjazyčným slovníkem	VMEGS/Evropa a svět nás zajímá VMEGS/Objevujeme Evropu a svět MuV/Kulturní difference MuV/Multikulturalita
Výslovnost		Poslech s porozuměním: - zdokonaluje se ve sluchovém rozlišení prvků fonologického systému jazyka Mluvení: - rozvíjí srozumitelnou výslovnost osvojené slovní zásoby Psaní: - používá osvojené fonetické znaky k zápisu výslovnosti Čtení: - čte správně osvojené fonetické znaky	

Anglický jazyk / 8. ročník

Vzdělávací obsah

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Tematické okruhy: • domov a bydlení • televize • prázdniny • svátky • život v budoucnosti • počasí	Poslech s porozuměním: CJ-9-1-01 Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat Mluvení: CJ-9-2-01 Zeptá se na základní informace a adekvátně na ně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 Mluví o osvojovaných tématech CJ-9-2-03 Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života Čtení s porozuměním: CJ-9-3-02 Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Poslech s porozuměním: - porozumí informacím v poslechových textech z učebnice - porozumí obsahu krátké jednoduché promluvy či konverzace týkající se probíraných témat Mluvení: - krátce pohovoří o osvojovaném tématu - vypráví krátký jednoduchý příběh - krátce a jednoduše popíše věci, osoby a místa každodenního života - používá osvojované gramatické jevy k realizaci svých komunikačních záměrů Čtení s porozuměním: - vyhledá požadované informace v textech z učebnice nebo v jiných jednoduchých textech - porozumí jednoduchým textům týkajícím se osvojovaných témat	OSV/Sociální rozvoj - Komunikace OSV/Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice

	Psaní: CJ-9-4-02 Napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat CJ-9-4-03 Reaguje na jednoduché písemné sdělení	Psaní: - ovládá pravopis osvojené slovní zásoby - napíše krátký jednoduchý text týkající se osvojovaného tématu - používá osvojované gramatické jevy v písemném projevu - reaguje verbálně nebo písemně na jednoduché písemné sdělení - napíše krátký jednoduchý email	
Gramatické jevy: • předložkové vazby • tázací dovětky • přivlastňovací zájmena samostatná • frekvenční příslovce • tvoření příslovčí od přídavných jmen • budoucí čas prostý • použití předpon some, any, no • vedlejší věty časové • vyjádření pravděpodobnosti pomocí příslovčí		Mluvení: - používá osvojované gramatické jevy k realizaci svých komunikačních záměrů Čtení s porozuměním: - rozpozná osvojovaný gramatický jev v textu Psaní: - používá osvojované gramatické jevy v písemném projevu - seznámí se s tázacími dovětky - používá tvary samostatných přivlastňovacích zájmen - vyjádří frekvenci pomocí příslovčí - tvoří příslovce od přídavných jmen - tvoří věty v budoucím čase prostém - tvoří slova s předponami some..., any..., no... a používá je ve větách	

		- používá vedlejší věty časové - vyjádří pravděpodobnost pomocí výrazů perhaps, maybe, probably, certainly, definitely	
Reálie anglicky mluvících zemí		- získá informace o životě a kultuře anglicky mluvících zemí - rozšiřuje svou slovní zásobu - pracuje s dvojjazyčným slovníkem	VMEGS/Evropa a svět nás zajímá VMEGS/Objevujeme Evropu a svět MuV/Kulturní difference MuV/Multikulturalita
Výslovnost		Poslech s porozuměním: - rozlišuje prvky fonologického systému jazyka Mluvení: - rozvíjí srozumitelnou výslovnost osvojené slovní zásoby Psaní: - používá osvojené fonetické znaky k zápisu výslovnosti Čtení: - čte správně osvojené fonetické znaky	

Anglický jazyk / 9. ročník

Vzdělávací obsah

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Tematické okruhy: • hudba • oblečení a móda • Londýn • výpočetní technika • plán města • doprava, cestování • příroda	Poslech s porozuměním: CJ-9-1-01 Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat Mluvení: CJ-9-2-01 Zeptá se na základní informace a adekvátně na ně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 Mluví o osvojovaných tématech Vypráví jednoduchý příběh či událost CJ-9-2-03 Popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života Čtení s porozuměním: CJ-9-3-02 Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace CJ-9-3-01 Vyhledá požadované	Poslech s porozuměním: - porozumí informacím v poslechových textech z učebnice - porozumí obsahu krátké jednoduché promluvy či konverzace týkající se probíraných témat Mluvení: - krátce pohovoří o osvojovaném tématu - vypráví krátký jednoduchý příběh - krátce a jednoduše popíše věci, osoby a místa každodenního života - používá osvojované gramatické jevy k realizaci svých komunikačních záměrů Čtení s porozuměním: - vyhledá požadované informace v textech z učebnice nebo v jiných jednoduchých textech - porozumí jednoduchým textům týkajícím se osvojovaných témat - vyhledá požadované informace v jednoduchých autentických textech nebo na internetu	OSV/Sociální rozvoj - Komunikace OSV/Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice EV/Ekosystémy

	informace v jednoduchých autentických materiálech Psaní: CJ-9-4-02 Napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat CJ-9-4-03 Reaguje na jednoduché písemné sdělení	Psaní: - ovládá pravopis osvojené slovní zásoby - napíše krátký jednoduchý text týkající se osvojovaného tématu - reaguje verbálně nebo písemně na jednoduché písemné sdělení - pracuje s dvojjazyčným a slovníkem	
Gramatické jevy: - vazba „would like + infinitiv s to“ - použití zájmen both, either, neither - zástupné zájmeno one/ones - pomnožná podstatná jména - vyjádření žádosti, svolení a zákazu - použití výrazů so, neither, too, either - účelový infinitiv - sloveso can - nulový a určitý člen u zeměpisných názvů - nepřímá otázka - slovesa pojící se s -ing formou - souhrnné opakování gramatiky probrané v nižších ročnících		Mluvení: - používá osvojované gramatické jevy k realizaci svých komunikačních záměrů Čtení s porozuměním: - rozpozná osvojovaný gramatický jev v textu Psaní: - používá osvojované gramatické jevy v písemném projevu - vyjádří přání pomocí vazby would like - používá zájmena both, either, neither a rozlišuje jejich význam - používá zástupné zájmeno one/ones - seznámí se s pomnožnými podstatnými jmény - vyjádří žádost, svolení a zákaz	OSV/Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí

		pomocí sloves can, may - používá ve větách výrazy so, neither, too, either - vyjádří účel použitím infinitivu - osvojí si použití členů v některých zeměpisných názvech - tvoří nepřímé otázky - osvojí si slovesa pojící se s –ing formou	
Reálie anglicky mluvících zemí		- získá informace o životě a kultuře anglicky mluvících zemí - rozšiřuje svou slovní zásobu - pracuje s dvojjazyčným slovníkem	VMEGS/Evropa a svět nás zajímá VMEGS/Objevujeme Evropu a svět MuV/Kulturní difference MuV/Multikulturalita
Výslovnost		Poslech s porozuměním: - rozlišuje prvky fonologického systému jazyka Mluvení: - rozvíjí srozumitelnou výslovnost osvojené slovní zásoby Psaní: - používá osvojené fonetické znaky k zápisu výslovnosti Čtení: - čte správně osvojené fonetické znaky	

5.1.4. Další cizí jazyk

Žáci si volí mezi Německým jazykem a Ruským jazykem.

5.1.4.1. *Německý jazyk*

Charakteristika vzdělávacího oboru

1. Název vyučovacího předmětu: **NĚMECKÝ JAZYK – 2. stupeň**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru

Předmět patří do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Jde volitelný předmět.

3. Vzdělávací obor je rozdělen na 4 tematické okruhy – Poslech s porozuměním, Mluvení, Čtení s porozuměním, Psaní.

4. Časové vymezení

Výuka předmětu probíhá na druhém stupni. Předmět Německý jazyk je vyučován 2 hodiny týdně od 7. ročníku do 9. ročníku.

5. Organizační vymezení

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny většinou ve třídách. Vyučovací hodiny jsou různého typu – frontální i skupinová výuka, práce ve skupinách i samostatná práce. Žáci mají k dispozici učebnice, pracovní listy s materiály, které odpovídají úrovni dosažených znalostí, dvojazyčné slovníky. Využívány jsou i počítačové programy, Internet a audiovizuální technika.

6. Výchovné a vzdělávací strategie

V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k chápání cizího jazyka jako nástroje celoživotního vzdělávání
-

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k získávání informací z cizojazyčných zdrojů
-

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky ke komunikaci v cizím jazyce
-

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- umožňujeme žákům pracovat ve dvojicích i skupinách
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k uvědomování si kulturních odlišností německy mluvících zemí a k jejich respektování
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- motivujeme žáky o možnostech využití znalosti cizího jazyka v profesním uplatnění
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny některé tematické okruhy průřezových témat: *Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova.*

Německý jazyk / 7. ročník

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy	Průřezová témata / tématické okruhy
Tematické okruhy: • pozdravy a oslovení • rodina • škola • věci kolem nás • barvy • číselky • dny v týdnu • roční období a měsíce • zvířata • volný čas	Poslech s porozuměním: DCJ-9-1-01 Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ-9-1-02 Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ-9-1-03 Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Poslech s porozuměním: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a dovede na ně reagovat - rozumí základním informacím v jednoduchých poslechových textech	OSV/Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání
	Mluvení: DCJ-9-2-01 Se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-2-03 Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Mluvení: - pozdraví, poděkuje, představí sebe a členy své rodiny - zeptá se na věk, na záliby, místo bydliště - ptá se na osoby a podá o nich informace - vede jednoduchý rozhovor	OSV/Sociální rozvoj – Komunikace OSV/Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice OSV/Osobnostní rozvoj - Kreativita
	Čtení s porozuměním: DCJ-9-3-01 Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se	Čtení s porozuměním: - rozumí obsahu jednoduchého textu z učebnice	

	vztahují k běžným tématům DCJ-9-3-03 Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci		
	Psaní: DCJ-9-4-01 Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-4-03 Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Psaní: - sdělí písemně informace o sobě, kamarádech a rodině - napíše adresu a krátký pozdrav z prázdnin - osvojí si základní slova k daným tematickým okruhům	
Mluvnice		- používá u podstatných jmen člen určitý a neurčitý - používá osobní zájmena mein, dein, zájmeno kein - použije přímý a nepřímý slovosled - časuje některá pravidelná slovesa - časuje sloveso sein, haben v přít. čase - používá 1. a 4. p. mn.č. některých podstat. jmen - skloňuje podstat. jm. v 1. a 4. p.j.č. po členu určitém, neurčitém a zájmenech mein, dein a kein - osvojí si některé ustálené vazby	
Zvuková a grafická podoba jazyka		- ovládá základní pravidla čtení a psaní německých slov	

Německý jazyk / 8. ročník

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy	Průřezová témata / tématické okruhy
Tematické okruhy: - názvy potravin, ovoce a zeleniny - nakupování - jídelní lístek - oblékání - bydlení - svátky - denní a týdenní režim, hodiny - lidské tělo - příroda	Poslech s porozuměním: DCJ-9-1-01 Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ-9-1-02 slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ-9-1-03 Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Poslech s porozuměním: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a dokáže na ně reagovat - rozumí jednoduchým poslechovým textům	OSV/ Osobnostní rozvoj- Rozvoj schopností poznávání
	Mluvení: DCJ-9-2-01 Se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-2-03 Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Mluvení: - vede rozhovor v obchodě, v restauraci, u lékaře - zeptá se na časový údaj - zeptá se na cestu - rozumí a reaguje na pokyny učitele - omluví se	OSV/ Sociální rozvoj - Komunikace OSV/Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice OSV/ Osobnostní rozvoj- Kreativita
	Čtení s porozuměním: DCJ-9-3-01 Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se	Čtení s porozuměním: - vyhledá v daném textu odpovědi na otázky - vypraví podle obrázků - používá dvojjazyčný slovník	

	vztahují k běžným tématům DCJ-9-3-03 Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci		
	Psaní: DCJ-9-4-01 Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-4-03 Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Psaní: - napíše vyprávění o sobě a své rodině - napíše blahopřání k narozeninám a svátkům - popíše jednoduchou přípravu jídla, některé druhy zvířat, dětský pokoj, třídu, trasu, změny v přírodě v závislosti na ročním období - napíše svůj denní a týdenní režim - osvojí si základní slova k daným tematickým okruhům	OSV/Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání
Mluvnice		- rozkazuje - vyká - skloňuje podstatná jména ve 3. pádu j. č. - časuje některá nepravidelná slovesa - vyjmenuje a správně použije předložky se 3., 4., 3. a 4. pádem - osvojí si některé ustálené vazby - používá další osobní zájmena	
Zvuková a grafická podoba jazyka		- čte plynule a foneticky správně texty z učebnice	

Německý jazyk / 9. ročník

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy	PT/ Tematické okruhy
Tematické okruhy: • reálie německy mluvících zemí • domov, obec • cestování • dovolená a prázdniny	Poslech s porozuměním: DCJ-9-1-01 Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně DCJ-9-1-02 Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ-9-1-03 Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Poslech s porozuměním: - rozumí jednoduchým poslechovým textům - rozumí a reaguje na otázky a jednoduché pokyny	OSV/Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání
	Mluvení: DCJ-9-2-01 zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-2-03 Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Mluvení: - ovládá základní komunikační obraty - poskytne požadované informace - aktivně se zapojuje do konverzace - vypráví o sobě a své rodině	OSV/Sociální rozvoj – Komunikace OSV/Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice OSV/Osobnostní rozvoj - Kreativita
	Čtení s porozuměním: DCJ-9-3-01 Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se	Čtení s porozuměním: - čte plynule a foneticky správně texty z učebnice a doplňkových materiálů - vyhledá v daném textu odpovědi na otázky - používá dvojazyčný slovník - orientuje se i v textu s neznámou slovní zásobou	OSV/Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání MuV/Multikulturalita VMEGS/Objevujeme Evropu a svět

	vztahují k běžným tématům DCJ-9-3-03 Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci		
	Psaní: DCJ-9-4-01 Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-4-03 Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Psaní: - napíše krátký životopis, dopis z prázdnin - ovládá základní zeměpisné údaje o České republice, Rakousku, Německu a Švýcarsku - osvojí si rozšířenou slovní zásobu k tematickým okruhům ze 7. a 8. třídy - správně používá základní gramatické struktury vět	OSV/Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání
Mluvnice		- skloňuje osobní zájmena - časuje další nepravidelná slovesa - časuje slovesa s odlučitelnými předponami - časuje sloveso sein a haben v préteritu - ovládá perfektum pravidelných sloves - používá věty s neurčitým podmíněním - osvojí si některé ustálené vazby	
Zvuková a grafická podoba jazyka		- vyslovuje foneticky správně texty z učebnice a doplňkových materiálů	

Charakteristika vzdělávacího oboru

1. Název vyučovacího předmětu: **RUSKÝ JAZYK – 2. stupeň**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Jde o volitelný předmět.

3. Vzdělávací obor je rozdělen na 4 části – Poslech s porozuměním, Mluvení, Čtení s porozuměním, Psaní.

4. Časové vymezení

Výuka předmětu probíhá na druhém stupni v 7., 8., a 9. ročníku. Předmět ruský jazyk má časovou dotaci šest hodin, z toho dvě vyučovací hodiny v každém z výše uvedených ročníků. Jedna vyučovací hodina trvá 45 minut.

5. Organizační vymezení

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny v klasických třídách. Žáci mají k dispozici učebnice, pracovní sešity, audionahrávky a materiály, které odpovídají úrovni dosažených jazykových znalostí. Využíván je i Internet a audiovizuální technika.

6. Výchovné a vzdělávací strategie

V didaktické práci převažují aktivující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů. Využíváme aktivní činnosti.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k chápání cizího jazyka jako nástroje celoživotního vzdělávání
- pěstujeme u žáků pozitivní vztah k jazyku

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k získávání informací z cizojazyčných zdrojů
- necháváme žákům prostor pro vlastní postup práce

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- rozvíjíme schopnost žáků předávat a získávat informace v cizím jazyce
 - vedeme žáky ke komunikaci v cizím jazyce
-

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- umožňujeme žákům pracovat ve skupinách, kde si navzájem pomáhají a podílejí se na společné práci
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- umožňujeme žákům vyjádřit vlastní názory a hodnocení v cizím jazyce
 - vedeme žáky k uvědomování si kulturních odlišností anglicky mluvících zemí a k jejich respektování
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- požadujeme dokončování práce v dohodnutých termínech a kvalitě
 - motivujeme žáky možností využití znalosti cizího jazyka v budoucím povolání
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny následující tematické okruhy průřezových témat: ***Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova.***

Ruský jazyk / 7. ročník

Vzdělávací obsah

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Azbuka		• seznámí se se všemi znaky azbuky • přečte znaky azbuky • napíše znaky azbuky • přečte krátký text v azbuce • napíše slova a krátké věty v azbuce	
Tematické okruhy: • rodina • domácí zvířata • škola • jídlo • seznamování, představování • pozdravy • informace o sobě • číslovky 1-20 • život ve městě a na vesnici	Poslech s porozuměním: DCJ-9-1-01 Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně DCJ-9-1-02 Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ-9-1-03 Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat Mluvení: DCJ-9-2-02 Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných téma	Poslech s porozuměním: - porozumí jednoduchým pomalu a zřetelně pronášeným pokynům a otázkám učitele - porozumí pomalu a zřetelně pronášeným slovům a jednoduchým větám týkajícím se osvojovaných témat - porozumí základním informacím v krátkých a zřetelně pronášených poslechových textech Mluvení: - sdělí jednoduchým způsobem v krátkých větách informace týkající se osvojovaných témat - odpoví na jednoduché otázky týkající se jeho samotného a dalších	OSV/Sociální rozvoj - Poznávání lidí OSV/Sociální rozvoj - Komunikace OSV/Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice

	DCJ-9-2-03 Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času Čtení s porozuměním: DCJ-9-3-03 Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Psaní: DCJ-9-4-02 Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	osvojovaných témat - osvojí si krátké ruské básničky a písničky Čtení s porozuměním: - porozumí slovům a jednoduchým větám v krátkých textech týkajících se osvojovaných témat - porozumí krátkému jednoduchému textu s pomocí vizuální opory Psaní: - napíše slova a jednoduché krátké věty týkající se osvojovaných témat	
Gramatické jevy: • otázky a odpovědi: Kdo je tu? Kdo je tam? Kdo je to? Jak se jmenuješ? Odkud jsi? Kde bydlíš? • otázky zjišťovací • vyjádření přání (я хочу....) • vyjádření oblíbenosti (я люблю....) • minulý čas sloves		- používá osvojované gramatické jevy k realizaci svých komunikačních záměrů, v písemném projevu a rozpozná je v textu - tvoří jednoduché otázky s tázacím i bez tázacího výrazu - odpovídá na jednoduché otázky - vyjádří své přání - vyjádří, co má rád - vyjádří minulý čas	

Výslovnost Přízvuk, intonace		- seznámí se s výslovností ruských hlásek - procvičuje a upevňuje správnou výslovnost ruských hlásek - uvědomuje si vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - seznámí se s přízvukem v ruských slovech - seznámí se s rozdíly ve čtení přízvučných a nepřízvučných slabik - procvičuje a upevňuje správné čtení přízvučných a nepřízvučných slabik - seznámí se s intonací ruských vět - procvičuje a upevňuje intonaci ruských vět	
Ruské reálie		- získá základní informace o Rusku	VMEGS/Evropa a svět nás zajímá VMEGS/Objevujeme Evropu a svět MuV/Kulturní difference MuV/Multikulturalita

Ruský jazyk / 8. ročník

Vzdělávací obsah

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Tematické okruhy: - škola - na návštěvě - Rusko - blahopřání k narozeninám - názvy dnů, měsíců - datum - oblíbené / neoblíbené činnosti - číslovky do sta	Poslech s porozuměním: DCJ-9-1-01 Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně DCJ-9-1-02 Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ-9-1-03 Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat Mluvení: DCJ-9-2-02 Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-2-03 Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá DCJ-9-2-01 Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Poslech s porozuměním: - porozumí jednoduchým pomalu a zřetelně pronášeným pokynům a otázkám učitele - porozumí pomalu a zřetelně pronášeným slovům a jednoduchým větám týkajícím se osvojovaných témat - porozumí základním informacím v krátkých a zřetelně pronášených poslechových textech Mluvení: - sdělí jednoduchým způsobem v krátkých větách informace týkající se osvojovaných témat - odpoví na jednoduché otázky a pokládá jednoduché otázky týkající se jeho samotného a dalších osvojovaných témat - osvojí si krátké ruské básničky a písničky - zapojí se do jednoduchých rozhovorů vycházejících z osvojovaných témat	OSV/Sociální rozvoj - Poznávání lidí OSV/Sociální rozvoj - Komunikace OSV/Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice

	Čtení s porozuměním: DCJ-9-3-02 Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům DCJ-9-3-03 Rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Psaní: DCJ-9-4-02 Napíše věty a jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Čtení s porozuměním: - porozumí slovům a jednoduchým větám v krátkých textech týkajících se osvojovaných témat - porozumí krátkému jednoduchému textu s pomocí vizuální opory Psaní: - napíše slova a jednoduché krátké věty týkající se osvojovaných témat	
Gramatické jevy: • minulý čas vybraných sloves • časování vybraných sloves • skloňování vybraných podstatných jmen		- používá osvojované gramatické jevy k realizaci svých komunikačních záměrů, v písemném projevu a rozpozná je v textu - tvoří správné tvary vybraných podstatných jmen v jednotlivých pádech - tvoří správné tvary vybraných sloves v jednotlivých osobách - vyjádří minulý čas sloves	
Výslovnost Přízvuk, intonace		- nadále procvičuje a upevňuje správnou výslovnost ruských hlásek - procvičuje a upevňuje správné užití přízvuku v ruských slovech a správnou výslovnost přízvučných a	

		nepřízvučných slabik - procvičuje a upevňuje intonaci ruských vět	
Ruské reálie		- získá informace o životě v Rusku, o ruských zvycích a kultuře	VMEGS/Evropa a svět nás zajímá VMEGS/Objevujeme Evropu a svět MuV/Kulturní difference MuV/Multikulturalita

Ruský jazyk / 9. ročník

Vzdělávací obsah

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Tematické okruhy: - škola - určování času - řadové číslovky - popis osob - vlastnosti - město - pohádky	Poslech s porozuměním: DCJ-9-1-01 Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně DCJ-9-1-02 Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ-9-1-03 Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Poslech s porozuměním: - porozumí jednoduchým pomalu a zřetelně pronášeným pokynům a otázkám učitele - porozumí pomalu a zřetelně pronášeným slovům a jednoduchým větám týkajícím se osvojovaných témat - porozumí základním informacím v krátkých a zřetelně pronášených poslechových textech	OSV/Sociální rozvoj - Poznávání lidí OSV/Sociální rozvoj - Komunikace OSV/Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice

	Mluvení: DCJ-9-2-02 Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-2-03 Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá DCJ-9-2-01 Zapojí se do jednoduchých rozhovorů Čtení s porozuměním: DCJ-9-3-02 Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům DCJ-9-3-03 Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci DCJ-9-3-01 Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům Psaní: DCJ-9-4-02 Napíše věty a jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-4-01 Vyplní základní údaje o	Mluvení: - sdělí jednoduchým způsobem v krátkých větách informace týkající se osvojovaných témat - odpoví na jednoduché otázky a pokládá jednoduché otázky týkající osvojovaných téma - osvojí si krátké ruské básničky a písničky - zapojí se do jednoduchých rozhovorů vycházejících z osvojovaných témat Čtení s porozuměním: - porozumí slovům a jednoduchým větám v krátkých textech týkajících se osvojovaných témat - porozumí krátkému jednoduchému textu s pomocí vizuální opory - vyhledá v jednoduchém textu požadovanou informaci - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům vycházejícím z osvojovaných témat Psaní: - napíše slova a jednoduché krátké věty týkající se osvojovaných témat - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	
--	---	--	--

	sobě ve formuláři DCJ-9-4-03 Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení vycházející z osvojovaného tématu	
Gramatické jevy: • minulý čas vybraných sloves • časování vybraných sloves • skloňování vybraných podstatných a přídavných jmen		- používá osvojované gramatické jevy k realizaci svých komunikačních záměrů, v písemném projevu a rozpozná je v textu - tvoří správné tvary vybraných podstatných a přídavných jmen v jednotlivých pádech - tvoří správné tvary vybraných sloves v jednotlivých osobách - vyjádří minulý čas sloves	
Výslovnost Přízvuk, intonace		- nadále procvičuje a upevňuje správnou výslovnost ruských hlásek - procvičuje a upevňuje správné užití přízvuku v ruských slovech a správnou výslovnost přízvučných a nepřízvučných slabik - procvičuje a upevňuje intonaci ruských vět	
Ruské reálie		- získá informace o životě v Rusku, o ruských zvycích a kultuře	VMEGS/Evropa a svět nás zajímá VMEGS/Objevujeme Evropu a svět MuV/Kulturní difference MuV/Multikulturalita

5.2. Matematika a její aplikace

Do této vzdělávací oblasti patří vzdělávací obor Matematika a její aplikace. Svým obsahem spadá do vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace vzdělávací obor Praktická matematika (Technické kreslení, Finanční gramotnost), volitelný vzdělávací obor Matematický seminář, volitelný vzdělávací obor Cvičení z českého jazyka a matematika.

5.2.1. Matematika

Charakteristika vzdělávacího oboru

1. Název vyučovacího předmětu: **MATEMATIKA – 1. a 2. období 1. stupně**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace a vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace.

3. Vzdělávací obor je rozdělen na 4 tematické okruhy – Číslo a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy.

4. Časové vymezení

Předmět Matematika má na 1. stupni v prvním období celkovou časovou dotaci 14 hodin.

Z toho v 1. ročníku 4 vyučovací hodiny, ve 2. a 3. ročníku po 5 vyučovacích hodinách.

Předmět Matematika má na 1. stupni ve druhém období celkovou časovou dotaci 10 hodin.

Z toho ve 4. a 5. ročníku po 5 vyučovacích hodinách.

5. Organizační vymezení

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny většinou v kmenové učebně. Žáci využívají také počítačovou učebnu. Mají k dispozici učebnice, pracovní listy, modely a další didaktické pomůcky. Výuka probíhá často ve dvojicích nebo skupinách. Je využívána interaktivní tabule.

6. Výchové a vzdělávací strategie

V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů. Využíváme aktivní činnosti. Začleňujeme praktické slovní úlohy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na algoritmech školské matematiky – číselné řady, sudoku, číselné křížovky, logické úlohy, magické čtverce, modely těles.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k plánování úkolů a postupů k používání správných termínů, znaků, symbolů
 - s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení, propojujeme matematické dovednosti s praktickým životem, ukazujeme žákům, jak formulovat hypotézy
-

Kompetence k řešení problému

Vzdělávací strategie:

- zadáváme úkoly, které umožňují volby různých postupů
 - vedeme k využívání vlastního úsudku při řešení
 - formujeme společně se žáky logické i empirické postupy, umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady
-

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- umožňujeme žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory
 - vedeme k vyjadřování v logickém sledu
 - využíváme ICT
-

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k potřebě spolupracovat s druhými na řešení úkolů, usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
 - podílíme se na vytváření příjemné pracovní atmosféry, vytváříme společně s žáky pravidla týmové práce, maximalizujeme šanci žáků prožít úspěch
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- reflektujeme ve výuce společenské i přírodní dění
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- umožňujeme diferencované výkony podle individuálních schopností žáka
 - požadujeme dokončování práce v dohodnutých termínech, zajímáme se, jaké způsoby výuky žákům vyhovují, účelně využíváme kalkulátor
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny vybrané tematické okruhy průřezového tématu ***Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova.***

Matematika / 1. ročník

Číslo a početní operace

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Přirozená čísla	M-3-1-01 Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	- znázorňuje a tvoří soubory s daným počtem prvků, používá přirozená čísla k modelování reálných situací	
Zápis čísla v desítkové soustavě Porovnávání čísel	M-3-1-02 Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- přečte, zapíše a porovná přirozená čísla v oboru do 20, vyjádří vztah rovnosti a nerovnosti	
Práce na číselné ose	M-3-1-03 Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	- vyhledá a zobrazí na číselné ose přirozená čísla v oboru do 20	
Sčítání a odčítání přirozených čísel	M-3-1-04 Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- sčítá a odčítá z paměti přirozená čísla v oboru do 20	
Slovní úlohy	M-3-1-05 Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- znázorní, zapíše a vyřeší jednoduché slovní úlohy v oboru do 20	OSV/Osobnostní rozvoj - Kreativita

Matematika / 1. ročník

Geometrie v rovině a v prostoru

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Geometrické útvary v rovině a v prostoru	M-3-3-03 Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	- pojmenuje, vymodeluje a rozezná základní geometrické útvary v rovině (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh)	

Matematika / 2. ročník

Číslo a početní operace

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Přirozená čísla	M-3-1-01 Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	- znázorňuje a tvoří soubory s daným počtem prvků, používá přirozená čísla k modelování reálných situací	
Zápis čísla v desítkové soustavě Porovnávání čísel	M-3-1-02 Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, vyjadřuje vztah rovnosti a nerovnosti	
Číselná osa	M-3-1-03 Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	- orientuje se na číselné ose, vyhledá a zobrazí číslo na číselné ose	
Sčítání a odčítání Násobilka	M-3-1-04 Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- sčítá a odčítá z paměti i písemně v oboru čísel do 100 - násobí čísla 0 – 10, dělí čísla 1 -10 v oboru násobitek	
Řešení slovních úloh	M-3-1-05 Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- zvládá zápis, znázornění, řešení a odpověď slovní úlohy, na základě názorného příkladu tvoří vlastní úlohy	OSV/Osobnostní rozvoj - Kreativita

Matematika / 2. ročník

Závislosti, vztahy a práce s daty

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Tabulky Posloupnost čísel	M-3-2-03 Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- doplňuje tabulky a posloupnosti přirozených čísel v oboru do 100	

Matematika / 2. ročník

Geometrie v rovině a v prostoru

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Geometrické útvary v rovině a v prostoru	M-3-3-01 Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše vybrané rovinné útvary (lomená a křivá čára, přímka, rovnoběžky, kolmice, polopřímka, úsečka, bod) - pozná a pojmenuje tělesa (kvádr, krychle, koule)	
Délka úsečky Jednotky délky	M-3-3-02 Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	- měří a odhaduje délku úsečky, rýsuje úsečky dané délky	

Matematika / 3. ročník

Číslo a početní operace

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata/ tématické okruhy
Přirozená čísla	M-3-1-01 Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, vytváří soubory s daným počtem prvků	- počítá po stovkách, desítkách a jednotkách, vytváří konkrétní soubor s daným počtem prvků do 1000	OSV/Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice
Porovnávání čísel Zaokrouhlování čísel	M-3-1-02 Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztahy rovnosti a nerovnosti	- čte a zapisuje trojčíselná čísla, řeší slovní úlohy na porovnání dvou trojčíselných čísel - zaokrouhluje čísla na desítky, stovky	
Zápis čísla v desítkové soustavě - číselná osa - porovnávání čísel	M-3-1-03 Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	- vyhledává a zakresluje obraz trojčíselného čísla na číselné ose	
Početní operace s přirozenými čísly - pamětní sčítání a odčítání - písemné sčítání a odčítání - násobilka	M-3-1-04 Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- z paměti sčítá a odčítá do 1 000 - písemně sčítá a odčítá do 1000 - dělí v oboru násobek se zbytkem - násobí a dělí jednociferným číslem násobky deseti - násobí jednociferné číslo dvojciferným	

		- užívá správně závorek	
Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly	M-3-1-05 Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- uplatňuje správné početní operace i ve složitějších slovních úlohách	OSV/Sociální rozvoj - Kreativita

Matematika / 3. ročník

Závislosti, vztahy a práce s daty

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata/ tématické okruhy
Jednotky délky, hmotnosti, času	M-3-2-01 Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času M-3-2-02 Popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- užívá v úlohách z běžného života jednotky času, provádí jednoduché převody - chápe vztah vzdálenost - čas - užívá v úlohách z běžného života jednotky délky, hmotnosti, objemu, času, provádí jednoduché převody	
Tabulky	M-3-2-03 Doplnuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- užívá správných operací při doplňování tabulek - doplňuje řetězce čísel	

Matematika / 3. ročník

Geometrie v rovině a prostoru

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata/ tématické okruhy
Základní útvary v rovině a prostoru	M-3-3-01 Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich prezentaci M-3-3-02 Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	- rýsuje přímku, polopřímku, úsečku, kružnici, trojúhelník, označí bod, průsečík dvou přímek, střed úsečky - určí vzájemnou polohu dvou přímek - měří délku stran rovinných obrazců - měří délku stran, porovnává délku úseček - vyhledá stavby tvaru kvádra, krychle, kužele, válce	
Osově souměrné útvary	M-3-3-03 Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- podle osy souměrnosti znázorní rovinné obrazce	OSV/ Osobnostní rozvoj - Kreativita

Matematika / 4. ročník

Čísla a početní operace

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Přirozená čísla do 10 000	M-5-1-01 Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	- porovnává čísla, - hledá je na číselné ose, - správně je zapisuje, - sčítá, odčítá, násobí a dělí z paměti i písemně, - odhaduje výsledek a provede zkoušku, - využívá komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	
Přirozená čísla do 1 000 000	M-5-1-02 Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	- násobí písemně dvojčíferným činitelem, - písemně dělí jednocíferným dělitelem, - odhaduje výsledek a provede zkoušku, - násobí z paměti 10, 100, 1000 - seznámí se s jednotkami objemu a času	
Jednotky objemu a času			
Zaokrouhlování	M-5-1-03 Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací oboru přirozených čísel	- zaokrouhluje čísla na desítky, sta, tisíce, desetitisíce a sta tisíce	
Slovní úlohy	M-5-1-04 Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	- řeší slovní úlohy z běžného života, ve kterých aplikuje osvojené vědomosti	VDO/Občan, občanská společnost a stát
Zlomky	M-5-1-05 Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	- chápe vztahy mezi celkem a částí z celku	

Matematika / 4. ročník

Závislosti, vztahy a práce s daty			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Tabulky	M-5-2-02 Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- orientuje se v hotových předložených tabulkách	VMEGS/Jsme Evropané
	M-5-2-01 Vyhledává, sbírá a třídí data	- sestaví jednoduchou tabulku přímé úměrnosti, - vyhledává spojení v jízdním řádu	

Matematika / 4. ročník

Geometrie v rovině a prostoru			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Kolmice	M-5-3-03 Sestrojí rovnoběžky a kolmice	- rýsuje kolmice pomocí pravítka s ryskou - seznámí se s pojmem pravý úhel	
Rovnoběžky		- rýsuje rovnoběžky pomocí dvou pravítek,	
Rovinné útvary	M-5-3-01 Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce. M-5-3-05 Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osové souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	- poznává základní rovinné útvary a jejich osy souměrnosti překládáním papíru, - rýsuje čtverec a obdélník do čtvercové sítě	

Úsečka	M-5-3-02 Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	- sestrojí osu úsečky - provádí grafický součet, rozdíl a násobek úsečky pomocí kružítka - vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	
Obvod obsah	M-5-3-04 Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	- seznamuje se s pojmy obvod a obsah, - chápe rozdíl mezi obvodem a obsahem, - počítá obsah čtverce a obdélníka pomocí čtvercové sítě	

Matematika / 4. ročník

Nestandardní a aplikační úlohy a problémy			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Slovní úlohy	M-5-4-01 Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- řeší jednoduché slovní úlohy, které vyžadují netradiční řešení, - řeší zábavné čtverce, sudoku, řady čísel, pyramidy a podobně	OSV/Osobnostní rozvoj - Kreativita

Matematika / 5. ročník

Číslo a početní operace			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Přirozená čísla do 1 000 000 Římské číslice	M-5-1-01 Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	- vyhledá, ukáže, zapíše číslo na číselné ose - zapíše čísla v desítkové soustavě - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - zapíše a přečte číslo psané římskými číslicemi	OSV/Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice

	M-5-1-02 Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel M-5-1-04 Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	- provádí písemné početní operace: násobí trojciferným činitelem, dělí dvojciferným dělitelem - provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Záporná čísla	M-5-1-08 Porozumí znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a číslo vyznačí na číselné ose	- porozumí znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a číslo vyznačí na číselné ose - porovná celá čísla v rozmezí -100 až +100 - seznámí se s uplatněním záporných čísel v běžném životě (např. teplota)	
Zlomky	M-5-1-06 Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	- porovná zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel - sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	
Desetinná čísla	M-5-1-07 Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	- pracuje s pojmy desetina, setina, tisícina, desetinná čárka - vyznačí na číselné ose desetinné číslo, porovná desetinná čísla v řádech desetin - provádí jednoduché operace s desetinnými čísly	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
Grafy, tabulky, diagramy Aritmetický průměr	M-5-2-02 Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- čte a sestavuje jednoduché diagramy a tabulky - vypočítá z tabulky aritmetický průměr	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
Slovní úlohy	M-5-4-01 Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž	- řeší praktické jednoduché slovní úlohy a problémy	OSV/Osobnostní rozvoj - Kreativita

	řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky		
Geometrie v rovině a prostoru			
Základní útvary v rovině		- narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník - pomocí trojúhelníkové nerovnosti určí, zda lze trojúhelník sestavit	
Obvody obrazců, jednotky délky		- určí obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku pomocí vzorce - převádí jednotky délky	
Obsahy obrazců (čtverec, obdélník) Jednotky obsahu	M-5-3-04 Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	- určí obsah pomocí vzorce, provádí jednoduché převody jednotek obsahu	
Tělesa		- pozná krychli, kvádr, kouli, kužel, válec, jehlan	

Charakteristika vzdělávacího oboru

1. Název vyučovacího předmětu: **MATEMATIKA – 2. stupeň**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace a vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace.

3. Vzdělávací obor je rozdělen na 4 tematické okruhy – Číslo a proměnná, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy.

4. Časové vymezení

Předmět Matematika má na 2. stupni celkovou časovou dotaci 18 hodin.

V 6. a 7. ročníku po 4 vyučovacích hodinách, v 8. a 9. ročníku po 5 vyučovacích hodinách.

5. Organizační vymezení

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny většinou v kmenové učebně. Žáci využívají také počítačovou učebnu. Mají k dispozici učebnice, pracovní listy, encyklopedie, modely a další didaktické pomůcky. Žáci, kteří mají nedostatky v numerickém počítání, mohou využívat kalkulátory. Některá data si žáci vyhledávají na Internetu. Výuka probíhá často ve dvojicích nebo skupinách. Je využívána interaktivní tabule.

6. Výchovní a vzdělávací strategie

V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů. Využíváme aktivní činnosti. Začleňujeme praktické slovní úlohy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na algoritmech školské matematiky – číselné řady, sudoku, číselné křížovky, logické úlohy, magické čtverce, modely těles.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k plánování úkolů a postupů k používání správných termínů, znaků, symbolů
 - s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení, propojujeme matematické dovednosti s praktickým životem, ukazujeme žákům, jak formulovat hypotézy
-

Kompetence k řešení problému

Vzdělávací strategie:

- zadáváme úkoly, které umožňují volby různých postupů
 - vedeme k využívání vlastního úsudku při řešení
 - formujeme společně se žáky logické i empirické postupy, umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady
-

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- umožňujeme žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory
- vedeme k vyjadřování v logickém sledu

- využíváme ICT
-

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k potřebě spolupracovat s druhými na řešení úkolů, usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
 - podílíme se na vytváření příjemné pracovní atmosféry, vytváříme společně s žáky pravidla týmové práce, maximalizujeme šanci žáků prožít úspěch
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- reflektujeme ve výuce společenské i přírodní dění
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- umožňujeme diferencované výkony podle individuálních schopností žáka
 - požadujeme dokončování práce v dohodnutých termínech, zajímáme se, jaké způsoby výuky žákům vyhovují, účelně využíváme kalkulačtor
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny vybrané tematické okruhy průřezového tématu ***Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova.***

Matematika / 6. ročník

Číslo a proměnná

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Desetinná čísla	M-9-1-01 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	- provádí početní operace s desetinnými čísly - zapíše rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě	
Zaokrouhlování	M-9-1-02 Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	- zaokrouhluje přirozená a desetinná čísla	
Dělitelnost	M-9-1-03 Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	- rozliší prvočíslo a číslo složené - určí násobky a dělitele daného čísla - určí, zda je dané číslo dělitelné 2, 3, 5, 10 - rozloží číslo na součin prvočísel - určí nejmenší společný násobek a nejvyšší společný dělitel - aplikuje poznatky dělitelnosti v praxi	OSV/Osobnostní rozvoj - Kreativita
Zlomky	M-9-1-04 Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	- porovná zlomky - převádí zlomky na desetinná čísla a naopak - využívá smíšená čísla - krátí a rozšiřuje zlomky - převede zlomky na společného jmenovatele - zvládá jednoduché početní operace se zlomky (bez závorek)	

Matematika / 6. ročník

Geometrie v rovině a prostoru

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tematické okruhy
Jednoduché konstrukční úlohy	M-9-3-01 Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku M-9-3-05 Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	- při jednoduchých konstrukcích využívá matematickou symboliku	
Úhel a jeho velikost	M-9-3-03 Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	- narýsuje úhel dané velikosti - určí velikost úhlu měřením a výpočtem - zapíše velikost úhlu - rozlišuje úhly ostré, tupé, přímé, pravé - rozlišuje vnitřní a vnější úhly trojúhelníku - rozpozná úhly vedlejší a vrcholové - sestrojí osu úhlu	
Obvody a obsahy rovinných útvarů	M-9-3-04 Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	- vypočítá obvody a obsahy rovinných útvarů pomocí vzorců - převádí jednotky délky, obsahu (využívá jednotky: ar, hektar)	
Rovinné útvary – konstrukční úlohy	M-9-3-02 Charakterizuje a třídí rovinné útvary M-9-3-06 Načrtne a sestrojí rovinné útvary	- načrtne, zapíše postup konstrukce a sestrojí trojúhelník (věty sss, sus, usu), využije větu o trojúhelníkové nerovnosti - sestrojí výšku, těžnici a těžiště trojúhelníku - sestrojí kružnici opsanou trojúhelníku	
Osová souměrnost	M-9-3-08 Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	- sestrojí obraz bodu, úsečky, kružnice, trojúhelníku, čtverce a obdélníku v osově souměrnosti podle osy - rozpozná osově souměrný útvar	

Prostorové útvary- krychle, kvádr	M-9-3-09 Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	- vypočítá objem a povrch krychle a kvádrů dosazením do vzorce - převádí jednotky objemu - načrtne síť krychle a kvádrů - sestrojí obraz krychle a kvádrů ve volném rovnoběžném promítání	
Geometrie v prostoru	M-9-3-13 Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu M-9-4-02 Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- aplikuje geometrické úlohy a prostorovou představivost v praxi	OSV/Osobnostní rozvoj - Kreativita

Matematika / 7. ročník

Číslo a proměnná			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tematické okruhy
Racionální čísla Celá čísla	M-9-1-01 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu M-9-1-09 Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	- provádí početní operace s racionálními a celými čísly - porovná celá i racionální čísla na číselné ose - určí absolutní hodnotu celých čísel a číslo opačné	
Zlomky	M-9-1-04 Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	- řeší složitější příklady se zlomky a desetinnými čísly - pracuje se složenými zlomky - aplikuje úlohy na zlomky v praxi	OSV/Osobnostní rozvoj - Kreativita

Poměr	M-9-1-05 Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů M-9-2-03 Určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti	- pracuje s měřítky map a plánů - zvětší nebo zmenší číslo v daném poměru - využívá postupný poměr - rozliší přímou a nepřímou úměru v modelových situacích - účelně využívá pro výpočty trojčlenku - aplikuje úlohy na poměr v praxi	
Procenta	M-9-1-06 Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	- vypočte základ, procentovou část a počet procent - aplikuje úlohy na procenta v praxi	OSV/Osobnostní rozvoj - Kreativita

Matematika / 7. ročník

Geometrie v rovině a prostoru

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Rovinné útvary	M-9-3-02 Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	- charakterizuje rovnoběžníky a lichoběžníky	
Rovinné útvary- obvod a obsah	M-9-3-04 Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	-vypočítá obvod a obsah čtyřúhelníků a trojúhelníku	
Rovinné útvary – konstrukční úlohy	M-9-3-06 Načrtne a sestrojí rovinné útvary	- načrtne a sestrojí čtverec, obdélník, lichoběžník, kosočtverec, kosodélník - zapíše postup konstrukce s využitím matematických symbolů	
Středová souměrnost	M-9-3-08 Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	- sestrojí obraz rovinných útvarů ve středové souměrnosti - rozpozná středově souměrný útvar	
Prostorové útvary	M-9-3-09 Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	- určí a charakterizuje hranoly	

Prostorové útvary	M-9-3-10 Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	- vypočítá objem a povrch hranolů	
Geometrie	M-9-3-13 Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- aplikuje geometrické úlohy v praxi	OSV/Osobnostní rozvoj - Kreativita

Matematika / 8. ročník

Číslo a proměnná

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP	Očekávané školní výstupy oboru	Průřezová témata/ tématické okruhy
Druhá mocnina a odmocnina Pythagorova věta	M-9-1-01 Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu M-9-1-02 Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	- užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu - účelně využívá kalkulátor	
Výrazy	M-9-1-07 Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	- matematizuje jednoduché reálné situace - určí hodnotu výrazu - provádí početní operace s výrazy - zvládá rozklad výrazů na součin pomocí vzorců a vytýkáním	OSV/ Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání
Lineární rovnice	M-9-1-08 Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	- řeší lineární rovnice - sestaví rovnice potřebné k vyřešení slovních úloh	OSV/Osobnostní rozvoj - Kreativita

Matematika / 8. ročník

Geometrie v rovině a prostoru

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP	Očekávané školní výstupy oboru	Průřezová témata/ tématické okruhy
Kružnice, kruh	M-9-3-04 Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	- vypočítá obvod a obsah kruhu - z obsahu kruhu a obvodu kruhu určí poloměr kruhu	
Rovinné útvary Konstrukční úlohy	M-9-3-05 Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	- pozná a narýsuje vzájemnou polohu přímky a kružnice a vzájemnou polohu dvou kružnic - řeší konstrukční úlohy s využitím znalostí množin bodů daných vlastností	
Válec	M-9-3-09 Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti	- určí základní vlastnosti válce	
	M-9-3-10 Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	- vypočítá objem a povrch válce	
	M-9-3-11 Načrtne a sestrojí síť základních těles M-9-3-12 Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	- načrtne a sestrojí síť válce a jeho obraz v rovině	
	M-9-3-13 Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- získané poznatky využívá při řešení praktických úloh	OSV/ Osobnostní rozvoj- Kreativita

Matematika / 9. ročník

Číslo a proměnná

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP	Očekávané školní výstupy oboru	Průřezová témata/ tématické okruhy
Soustavy rovnic	M-9-1-08 Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	- řeší soustavy lineárních rovnic - užívá soustav lineárních rovnic k řešení slovních úloh	
Finanční matematika	M-9-1-09 Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	- zvládá jednoduché a složené úrokování	OSV/ Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika

Matematika / 9. ročník

Závislosti, vztahy a práce s daty			
Učivo	Očekávané výstupy oboru	Očekávané školní výstupy oboru z RVP	Průřezová témata/tématické okruhy
Funkce	M-9-2-03 Určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti M-9-2-04 Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	- zapíše funkční vztah tabulkou i rovnicí - sestrojí graf lineární a kvadratické funkce, přímé a nepřímé úměrnosti a funkce s absolutní hodnotou - odečte z grafu požadovanou hodnotu	OSV/Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání
Funkce	M-9-2-05 Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	- využívá funkčních vztahů k matematizaci jednoduchých reálných situací	
Goniometrické funkce		- pomocí goniometrických funkcí dopočítá chybějící údaje v pravoúhlém trojúhelníku - aplikuje znalost goniometrických funkcí při řešení složitějších úloh	
Základy statistiky	M-9-2-01 Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	- vyhledává data	OSV/Osobnostní rozvoj- Rozvoj schopností poznávání
Základy statistiky	M-9-2-02 Porovnává soubory dat	- vytváří tabulky a diagramy - vypočítá aritmetický průměr	

Matematika / 9. ročník

Geometrie v rovině a v prostoru

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP	Očekávané školní výstupy oboru	Průřezová témata/tématické okruhy
Podobnost	M-9-3-07 Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	- určí dvojici podobných rovinných útvarů a zapíše podobnost - účelně využívá věty o podobnosti trojúhelníků - rozdělí (změní) úsečku v daném poměru	
Prostorové útvary	M-9-3-09 Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti	- určí a charakterizuje jehlan, rotační kužel a kouli	
	M-9-3-10 Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	- vypočítá objem a povrch jehlanu, rotačního kužele a koule	
	M-9-3-11 Načrtne a sestrojí síť základních těles M-9-3-12 Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	- načrtne a sestrojí síť jehlanu a rotačního kužele a jejich obraz v rovině	
	M-9-3-13 Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- získané poznatky využívá při řešení praktických úloh	OSV/Osobnostní rozvoj - Kreativita

Matematika / 9. ročník

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP	Očekávané školní výstupy oboru	Průřezová témata/tématické okruhy
Číselné a logické řady Hlavyolamy	M-9-4-01 Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	- účelně aplikuje získané znalosti při řešení logických úloh a matematických kvízů	OSV/Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí
Prostorové útvary	M-9-4-02 Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- řeší netradiční geometrické úlohy	

5.3. Informační a komunikační technologie

Do této vzdělávací oblasti patří vzdělávací obor Informatika.

5.3.1. Informatika

Charakteristika vzdělávacího oboru

1. Název vyučovacího předmětu: **INFORMATIKA – 2. období 1. stupně**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru:

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie.

3. Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací obor je na 1. stupni rozdělen na 3 tematické okruhy – Základy práce s počítačem, Vyhledání informací a komunikace, Zpracovávání a využití informací.

Vyučovací předmět Informatika seznamuje žáky s úlohou informací a informačních činností a vede žáky k využívání moderních informačních a komunikačních technologií, umožňuje žákům porozumět toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím. Rozvíjí schopnosti žáků formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení. Vede k systematickému využívání výpočetní techniky a výukového software ke zvýšení efektivnosti učení. Seznamuje žáky s funkcí výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů. Vede žáky k respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software a šetrné práci s výpočetní technikou. Podrobně seznamuje žáky s prací v textovém a tabulkovém editoru a připravuje je na využití nově získaných dovedností v praxi.

4. Časové vymezení:

Předmět Informatika se vyučuje na 1. stupni v 5. ročníku. Má časovou dotaci 1 hodiny týdně.

5. Organizační vymezení:

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny většinou v učebně výpočetní techniky, kde mají žáci k dispozici žákovské stanice PC a další DT související s informačními technologiemi. Dále mohou být hodiny realizovány prostřednictvím poznávacích exkurzí nebo výstav se zaměřením na výpočetní, multimediální a informační techniku.

6. Výchovní a vzdělávací strategie

V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací, klademe důraz na jejich pochopení, propojení a systematizaci,
 - vedeme žáky k využívání informací v procesu vlastního učení,
 - usilujeme o tvůrčí přístup žáků v činnostech směřujících k použití v praktickém životě
-

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávací strategie:

- učíme žáky vyhledávat informace vhodné k řešení problémů,
 - vedeme je k objevování jejich shodných, podobných a odlišných znaků,
 - usilujeme o následné uplatňování získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení problémů,
 - vedeme žáky k tomu, aby se nenechali odradit případným nezdarem a vytrvale hledali konečné řešení problému
-

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k systematickému využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
-

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- posilujeme rozvoj diskuze v malé skupině i celé třídě, pokud si to situace vyžádá,
 - vědomě utváříme v žákovi potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu,
 - vedeme je k oceňování zkušeností druhých lidí, k respektování různých hledisek,
 - učíme žáky nalézat poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k chápání základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy,
 - seznamujeme žáky s jejich právy i právy druhých,
 - učíme je respektovat obecná pravidla pro práci s internetem,
 - vedeme žáky k respektování zákona na ochranu autorských práv (kopírování)
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- seznamujeme žáky s ovládáním a využíváním mobilních telefonů, počítačů i s jejich nejběžnějšími periferními zařízeními,
 - seznamujeme je s jednoduchou údržbou počítače,
 - seznamujeme žáky základům ovládání a propojování digitálních přístrojů a zařízení
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny vybrané tematické okruhy průřezového tématu ***Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova***.

Informatika / 5. ročník

Základy práce s počítačem

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instituce	ICT-5-1-01 Využívá základní standardní funkce počítače	- vyhledá informace - rozlišuje zdroje informací- tisk, televize, rozhlas, telefon, internet	
Struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení		- rozpozná hardware, vstupy, výstupy, software	
Operační systémy a jejich základní funkce		- jmenuje dva operační systémy	
Seznámení s formáty souborů (doc, gif)			
Multimediální využití počítače	ICT-5-1-03 Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	- využívá počítače k výuce a odpočinku	
Jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software		- provádí jednoduchou údržbu počítače - dovede řešit běžné problémy při práci s počítačem	
Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky	ICT-5-1-02 Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software postupuje poučeně v případě jejich závady	- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce na počítači	OSV/Osobnostní rozvoj - Psychohygiena
Vyhledávání informací			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací)	ICT-5-2-01 Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty	- vysvětlí a popíše tok informací SKIP, ICQ	OSV/Sociální rozvoj - Komunikace
Základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování)	ICT-5-2-02 Vyhledává informace na portálech, v knihovnách, databázích	- umí poslat mail - chatuje na počítači. - umí požit mobilní telefon, pošle	MeV/Tvorba mediálního sdělení

	ICT-5-2-03 Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	zprávu	
Metody a nástroje vyhledávání informací		- používá k vyhledávání informací internetových vyhledavačů	
Formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy		- orientuje se v nabídce portálů, vyhledá potřebné www stránky	OSV/Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Zpracování a využití informací			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Základní funkce textového a grafického editoru	ICT-5-3-01 Pracuje s obrázkem v textovém a grafickém editoru	- umístí obrázek do textu - nakreslí obrázek a modifikuje jej, uloží obrázek	

Charakteristika vzdělávacího oboru

1. Název vyučovacího předmětu: INFORMATIKA – 2. stupeň

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru:

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie.

3. Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací obor je na 2. stupni rozdělen na 2 tematické okruhy – Vyhledávání informací a komunikace, Zpracování a využití informací.

4. Časové vymezení:

Předmět Informatika se vyučuje na 2. stupni v 6. ročníku. Má časovou dotaci 1 hodiny týdně.

5. Organizační vymezení:

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny většinou v učebně výpočetní techniky, kde mají žáci k dispozici žákovské stanice PC a další DT související s informačními technologiemi. Dále mohou být hodiny realizovány prostřednictvím poznávacích exkurzí nebo výstav se zaměřením na výpočetní, multimediální a informační techniku.

6. Výchovné a vzdělávací strategie

V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací, klademe důraz na jejich pochopení, propojení a systematizaci,
- vedeme žáky k využívání informací v procesu vlastního učení,
- usilujeme o tvůrčí přístup žáků v činnostech směřujících k použití v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávací strategie:

- učíme žáky vyhledávat informace vhodné k řešení problémů,
 - vedeme je k objevování jejich shodných, podobných a odlišných znaků,
 - usilujeme o následné uplatňování získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení problémů,
 - vedeme žáky k tomu, aby se nenechali odradit případným nezdarem a vytrvale hledali konečné řešení problému
-

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k systematickému využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
-

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- posilujeme rozvoj diskuze v malé skupině i celé třídě, pokud si to situace vyžádá,
 - vědomě utváříme v žákovi potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu,
 - vedeme je k oceňování zkušeností druhých lidí, k respektování různých hledisek,
 - učíme žáky nalézat poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k chápání základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy,
 - seznamujeme žáky s jejich právy i právy druhých,
 - učíme je respektovat obecná pravidla pro práci s internetem,
 - vedeme žáky k respektování zákona na ochranu autorských práv (kopírování)
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- seznamujeme žáky s ovládáním a využíváním mobilních telefonů, počítačů i s jejich nejběžnějšími periferními zařízeními,
 - seznamujeme je s jednoduchou údržbou počítače,
 - seznamujeme žáky základům ovládání a propojování digitálních přístrojů a zařízení
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny vybrané tematické okruhy průřezového tématu Mediální výchova.

Informatika / 6. ročník

Vyhledávání informací a komunikace			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tematické okruhy
Vývojové trendy informačních technologií	ICT-9-1-01 Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	- orientuje se ve výběru odborných časopisů - zajímá se o novinky z oblasti komunikační technologie digitalizace	
Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování		- získává informace z mobilu, televize, rádia, internetu	MeV/Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Internet		- vyhledává informace na několika portálech, - přijímá a odesílá e-mail, chatuje, využívá ICQ a SKYPE pro komunikaci s přáteli	MeV/Vnímání autora mediálních sdělení
Zpracování a využití informací			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tematické okruhy
Počítačová grafika, rastrové a vektorové programy Tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce Prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimédia) Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika	ICT-9-2-01 Ovládá práci s textovými, grafickými editory a i s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací ICT-9-2-02 Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem ICT-9-2-03 Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví ICT-9-2-04 Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji ICT-9-2-05 Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	- vytvoří jednoduchý textový soubor v poznámkovém bloku - vytvoří jednoduchou tabulku ve Wordu i Excelu, využívá jednoduchých vzorců pro usnadnění výpočtu - vytvoří textový soubor doplněný fotografií nebo obrázkem - stahuje text i obrázky z internetu, skládáním vytváří nový dokument - vyhledává informace na různých portálech, zpracovává a vyhodnocuje je - vytvoří závěrečnou práci na dané téma (plakát, tabulka, referát)	MeV/Práce v realizačním týmu

5.4. Člověk a jeho svět

Do této vzdělávací oblasti patří vzdělávací obor Prvouka, Vlastivěda a Přírodověda.

5.4.1. Prvouka

Charakteristika vzdělávacího oboru

1. Název vyučovací předmět: **PRVOUKA - 1. období 1. stupně**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět.

3. Vzdělávací obor je rozdělen na 5 tematických okruhů - Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví.

Vyučovací předmět Prvouka rozvíjí poznatky, dovednosti a zkušenosti žáků získané v rodině a předškolních zařízeních. Pomáhá žákům utvářet si prvotní ucelený obraz světa, a to pozorováním a pojmenováváním věcí, jevů a dějů kolem sebe. Učí žáky lépe poznávat sebe a své potřeby a porozumět soudobému způsobu života.

4. Časové vymezení

Předmět má na 1. stupni časovou dotaci 6 vyučovacích hodin, po dvou hodinách v 1. – 3. ročníku.

5. Organizační vymezení

Realizace předmětu probíhá formou vyučovacích hodin většinou v učebně, ale též v obci - v terénu. Žáci mají k dispozici učebnice, popř. pracovní listy a pomůcky. Využívá se interaktivní tabule.

6. Výchovné a vzdělávací strategie

V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k pozorování, ke správnému pojmenovávání a uvádění věcí do souvislostí

Kompetence k řešení problému

Vzdělávací strategie:

- podporujeme žáky v přemýšlení o problémech a jejich příčinách, v hledání řešení

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k výstižnému a souvislému vyjadřování, k naslouchání druhých lidí
-

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k vytváření pozitivní představy o sobě, k potřebě spolupracovat s druhými
 - vedeme k vytváření příjemné atmosféry
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k respektování názorů druhých, k odmítání útlatku a hrubého zacházení
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- umožňujeme žákům hodnotit výsledky své práce
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny vybrané tematické okruhy průřezových témat - ***Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Výchova demokratického občana.***

Prvouka / 1. ročník

Místo, kde žijeme

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata/ tématické okruhy
Domov	ČJS-3-1-01 Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- orientuje se v jednoduchém plánu, zná významné budovy	EV/Vztah člověka k prostředí
Obec - město	ČJS-3-1-02 Začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	- určí rozdíl mezi vesnicí (Moravany) a městem (Pardubice) - označí nejbližší obce, města	EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Okolní krajina	ČJS-3-1-03 Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti	- hodnotí krajinu z estetického hlediska	EV/Vztah člověka k prostředí

Prvouka / 1. ročník

Lidé kolem nás

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata/ tématické okruhy
Rodina Chování lidí	ČJS-3-2-01 Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- určí a pojmenuje příbuzenské vztahy - ctí úctu k dospělým a vlastní svébytnost - respektuje spolužáky - předchází konfliktům - hodnotí chování své i ostatních	OSV/Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy MV/Kulturní difference MV/Lidské vztahy
Soužití lidí	ČJS-3-2-02 Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- chápe význam pracovní činnosti - hovoří o povolání svých rodičů	

Prvouka / 1. ročník

Lidé a čas

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata/ tématické okruhy
Orientace v čase a časový řád	ČJS-3-3-01 Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- správně označí všechny časové údaje v minulosti, přítomnosti a budoucnosti, části dne - vyjádří čas na hodinách (celá, půl)	
Současnost a minulost v našem životě	ČJS-3-3-03 Uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	- chápe vývoj jedince, označí etapy - chápe vývoj rodiny, společnosti a změny, ke kterým dochází (dodržování zvyků, obyčejů, fotografie)	

Prvouka / 1. ročník

Rozmanitost přírody

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata/ tématické okruhy
Životní podmínky Země	ČJS-3-4-01 Pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- pojmenuje jevy daného období, třídí rostliny v závislosti na ročním období, chápe přímý vliv počasí	EV/Základní podmínky života
Rostliny, živočichové	ČJS-3-4-02 Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě, provádí jednoduché pokusy	- třídí rostliny a živočichy podle místa výskytu - vyjmenuje části rostliny, znaky ptáků a savců - objevuje místní přírodniny	EV/Ekosystémy

Prvouka / 1. ročník

Člověk a jeho zdraví

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata/ tématické okruhy
Lidské tělo	ČJS-3-5-01 Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využíváním elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	- uplatňuje činnosti, které ovlivňují zdraví člověka - vyjmenuje, co člověku škodí - popíše části těla, pojmenuje smysly	OSV/Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí OSV/Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace
Péče o zdraví	ČJS-3-5-02 Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své i zdraví jiných	- řídí se pokyny dospělých - dodržuje řád školy, hodnotí chování své i ostatních - dodržuje pravidla chodce, cyklisty, popíše vybavení kola, pojmenuje značky, vysvětlí význam	OSV/Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace OSV/ Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy
Osobní bezpečnost	ČJS-3-5-03 Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikace, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné	- je ostražitý v komunikaci s neznámými, dokáže odmítnout, dbá varování	OSV/Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV/Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika
Situace hromadného ohrožení	ČJS-3-5-04 Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- reaguje na cvičné poplachy, nenadálou situaci ohrožení, použije tísňové volání	OSV/Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Prvouka / 2. ročník

Místo, kde žijeme

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata/ tématické okruhy
Domov Škola	ČJS-3-1-01 Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- orientuje se v jednoduchém plánu, zná významné budovy - popíše a zakreslí danou cestu, označí nejvhodnější místo k přecházení vozovky, nebezpečná místa	EV/Vztah člověka k prostředí
Obec - město	ČJS-3-1-02 Začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	- vysvětlí význam slova „domov“ - určí rozdíl mezi vesnicí (Moravany) a městem (Pardubice) - doprava, průmysl, služby, kultura, zdravotnictví - označí nejbližší obce, města upozorňuje na významné změny v obci	EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Okolní krajina	ČJS-3-1-03 Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti	- určí typy krajiny, přiřadí k místní krajině - orientuje se v okolní krajině pomocí výrazných prvků, mapy - hodnotí krajinu z estetického hlediska	EV/Vztah člověka k prostředí

Prvouka / 2. ročník

Lidé kolem nás

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata/ tématické okruhy
Rodina	ČJS-3-2-01 Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	- určí a pojmenuje příbuzenské vztahy - ctí úctu k dospělým a vlastní svébytnost - respektuje spolužáky - předchází konfliktům - hodnotí chování své i ostatních	OSV/Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy MV/Kulturní diferenciaci MV/Lidské vztahy
Soužití lidí	ČJS-3-2-02 Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- chápe význam pracovní činnosti - vyjmenuje i méně tradiční povolání - hovoří o povolání svých rodičů	

Prvouka / 2. ročník

Lidé a čas

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata/ tématické okruhy
Orientace v čase a časový řád	ČJS-3-3-01 Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- správně označí všechny časové údaje v minulosti, přítomnosti a budoucnosti, části dne - vyjádří čas na hodinách (celá, čtvrt půl, tři čtvrtě)	
Místní a regionální památky	ČJS-3-3-02 Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	- pojmenuje významné rodáky, památky, místa a události obce a okolí (význam kronik)	
Současnost a minulost v našem životě	ČJS-3-3-03 Uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	- chápe vývoj jedince, označí etapy - chápe vývoj rodiny, společnosti a změny, ke kterým dochází (dodržování zvyků, obyčejů, kronika, rodokmen, fotografie)	

Prvouka / 2. ročník

Rozmanitost přírody

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata/ tématické okruhy
Životní podmínky Země Roční období	ČJS-3-4-01 Pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- pojmenuje jevy daného období, třídí rostliny v závislosti na ročním období, chápe přímý vliv počasí	EV/Základní podmínky života
Rostliny, živočichové	ČJS-3-4-02 Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě, provádí jednoduché pokusy	- třídí rostliny a živočichy podle místa výskytu - vyjmenuje části rostliny, znaky ptáků a savců - objevuje místní přírodniny	EV/Ekosystémy

Prvouka / 2. ročník

Člověk a jeho zdraví

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata/ tématické okruhy
Lidské tělo	ČJS-3-5-01 Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využíváním elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	- uplatňuje činnosti, které ovlivňují zdraví člověka - vyjmenuje, co člověku škodí - popíše části těla, pojmenuje smysly	OSV/Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí OSV/Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace
Péče o zdraví	ČJS-3-5-02 Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své i zdraví jiných	- řídí se pokyny dospělých - dodržuje řád školy, hodnotí chování své i ostatních - dodržuje pravidla chodce, cyklisty, popíše vybavení kola, pojmenuje značky, vysvětlí význam	OSV/Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace OSV/ Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy
Osobní bezpečnost	ČJS-3-5-03 Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikace, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné dítě	- je ostražitý v komunikaci s neznámými, dokáže odmítnout, dbá varování	OSV/Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV/Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika
Situace hromadného ohrožení	ČJS-3-5-04 Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- reaguje na cvičné poplachy, nenadálou situaci ohrožení, použije tísňové volání	OSV/Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Prvouka / 3. ročník

Místo, kde žijeme

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata/ tematické okruhy
Obec, město, okolní krajina	ČJS-3-1-02 Začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci	- orientuje se v okolí, určí cíl, směr - seznámí se s nejvýznamnějšími památkami, budovami Pardubic	EV/Vztah člověka k prostředí
Okolní krajina	ČJS-3-1-03 Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsob její estetické hodnoty a rozmanitosti	- rozliší přírodniny a lidské výtvoř - vyjmenuje způsoby získávání potravin - určí typy krajiny podle toho, jak ji přetvořil člověk, přiřadí okolní krajinu - určí místo sobě blízké - zhodnotí krajinu z estetického hlediska pomocí i jiných výchov	EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV/ Vztah člověka k prostředí

Prvouka / 3. ročník

Lidé kolem nás

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata/ tematické okruhy
Rodina Povolání Chování lidí Soužití lidí	ČJS-3-2-01 Projevuje toleranci přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	- předchází konfliktům, diskutuje o problému - spolupracuje, pomáhá druhým, využívá schopnosti druhých - dodržuje zásady slušného chování - pomáhá starým, slabým a postiženým v rámci svých možností	VDO/Občanská společnost a škola MV/Lidské vztahy OSV/Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV/Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy

Prvouka / 3. ročník

Lidé a čas

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata/ tématické okruhy
Regionální památky Báje, mýty, pověsti	ČJS-3-3-02 Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	- pojmenuje významné osobnosti regionu - převypráví některé pověsti spjaté s regionem Pardubicka	
Současnost a minulost v našem životě	ČJS-3-3-03 Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	- porovná vývoj v konkrétní oblasti (technika, kultura, sport...)	

Prvouka / 3. ročník

Rozmanitost přírody

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata/ tématické okruhy
Životní podmínky Voda, vzduch, světlo, teplo	ČJS-5-4-01 Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody	- vnímá vliv neživé přírody pro život na Zemi	EV/Základní podmínky života
Látky a jejich vlastnosti	ČJS-3-4-03 Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	- třídí látky na základě jejich vlastností - měří délku, hmotnost, objem, teplotu, čas, vyjadřuje v daných jednotkách	
Nerosty a horniny, půda Rostliny a živočichové Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	ČJS-3-4-02 Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismu ve známé lokalitě	- určí přírodniny-nerosty, horniny, uhlí, ropu, zemní plyn - uvede výskyt hornin v místní lokalitě - vyjmenuje znaky života rostlin, části těla kvetoucích rostlin, hub, znaky života živočichů - popíše stavbu těla hmyzu, savců,	EV/Ekosystémy EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV/Základní podmínky života EV/Vztah člověka k prostředí

		ptáků - při poznání v přírodě se chová ohleduplně	
--	--	---	--

Prvouka / 3. ročník

Člověk a jeho zdraví

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata/ tématické okruhy
Lidské tělo Péče o zdraví, zdravá výživa	ČJS-3-5-01 Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využíváním elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	- uplatňuje znalosti o člověku jako součásti živé přírody (dýchání, příjem potravy, vody, vylučování, rozmnožování, růst, vývoj) - vyjmenuje části kostry, svaly - vyjmenuje a popíše - dodržuje denní režim, dělí na práci a volný čas	OSV/Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí OSV/Osobnostní rozvoj - Psychohygiena
Osobní bezpečí	ČJS-3-5-02 Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	- uplatňuje uvědomělé chování - poskytuje první pomoc při lehkém poranění - poradí si v situaci, kdy cítí nebezpečí - dodržuje základní pravidla bezpečného chování na silnici	OSV/Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika

5.4.2. Vlastivěda

Charakteristika vzdělávacího oboru

1. Název vyučovacího předmětu – **VLASTIVĚDA - 2. období**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět.

3. Vzdělávací předmět je rozdělen na 3 tematické okruhy - Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas.

4. Časové vymezení

Předmět má na 1. stupni ve druhém období časovou dotaci 4 vyučovacích hodin, po dvou hodinách ve 4. i 5. ročníku.

5. Organizační vymezení

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny většinou v učebně, ale též v obci - v terénu. Žáci mají k dispozici učebnice, mapy, popř. pracovní listy a pomůcky.

6. Výchovné a vzdělávací strategie

V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k pozorování, ke správnému pojmenovávání a uvádění věcí do souvislostí

Kompetence k řešení problému

Vzdělávací strategie:

- podporujeme žáky v přemýšlení o problémech a jejich příčinách, v hledání řešení

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k výstižnému a souvislému vyjadřování, k naslouchání druhých lidí
-

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k vytváření pozitivní představy o sobě, k potřebě spolupracovat s druhými
 - vedeme k vytváření příjemné atmosféry
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k respektování názorů druhých, k odmítání útlatku a hrubého zacházení
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- umožňujeme žákům hodnotit výsledky své práce
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny vybrané tematické okruhy průřezových témat *Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Mediální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.*

Vlastivěda – 4. ročník

Místo, kde žijeme

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Státní zřízení a politický systém ČR, státní symboly	ČJS-5-1-06 Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	- rozliší orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu	VDO/ Občan, občanská společnost a stát VDO/Formy participace občanů v politickém životě
Zemský povrch a jeho znázornění, měřítko mapy	ČJS-5-1-03 Rozlišuje mezi náčrt, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	- rozliší náčrt, plány a základní typy map a vyhledává na nich jednoduché údaje	EV/ Ekosystémy
Směrová růžice, vliv světových stran na přírodu	ČJS-5-1-02 Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich	EV/ Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Povrch, vodstvo, města ČR	ČJS-5-1-03 Rozlišuje mezi náčrt, plány a základními typy map; vyhledává údaje o přírodních podmínkách a sídlištích v plánech měst a mapách naší republiky	- vyhledává údaje o přírodních podmínkách a sídlištích v plánech měst a mapách naší republiky	EV/ Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV/Vztah člověka k prostředí
Regiony ČR – přírodní podmínky, suroviny, výroba	ČJS-5-1-04 Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického ČJS-5-1-01 Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	- popíše regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury - určí polohu svého bydliště - určí polohu regionu, ve kterém žije, vzhledem ke krajině a státu	MeV/Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MeV/Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality

Vlastivěda – 4. ročník

Lidé kolem nás

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Regiony ČR – přírodní podmínky	ČJS-5-2-05 Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce	Navrhne možnosti zlepšení životního prostředí své obce	EV /Ekosystémy

Vlastivěda – 4. ročník

Lidé a čas

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Kalendáře, letopočet, dějiny jako časový sled událostí	ČJS-5-3-01 Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů a souvislostí mezi ději a jevy ČJS-5-3-03 Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	- pracuje s časovými údaji, zaznamenává letopočty-století-na časové ose - rozeznává události současné a minulé	
Proměny způsobu života, bydlení, obživy Dávní Slované	ČJS-5-3-02 Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	- pracuje s informačními zdroji pro pochopení minulosti	VDO/ Občan, občanská společnost a stát
Minulost naší vlasti – pověsti, báje, dochované památky- péče o ně Státní svátky a významné dny	ČJS-5-3-04 Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	- vypráví o životě a práci předků na našem území - zahraje příběh z pověstí českých	
Přemyslovci	ČJS-5-3-05 Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	- vypráví o vládě Přemyslovců	

Karel IV.	ČJS-5-3-02 Zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	- vyjmenuje významné počiny Karla IV.	
Život ve středověku		- popíše život ve středověku	VDO/Občanská společnost a škola
Jan Hus, husité		- vysvětlí činnost J. Husa, vznik husitství	
České země po husitských válkách		- popíše dobu u nás po husitských válkách	
České země součástí habsburské říše		- popíše život v českých zemích za vlády Habsburků	
České země po bitvě na Bílé hoře		- vypráví o době po bitvě na Bílé hoře	
Shrnutí probraných dějinných událostí	ČJS-5-3-03 Orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	- orientuje se v reáliích probraných dějinných období naší vlasti	
Regiony ČR – přírodní podmínky	ČJS-5-3-02 Zdůvodní základní význam chráněných částí přírody	- zdůvodní, proč je třeba chránit přírodu a vyhlášovat chráněná území přírody	

Vlastivěda – 5. ročník

Místo, kde žijeme

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Zemský povrch - jeho znázornění, poledníky rovnoběžky, podnebné pásy	ČJS-5-1-03 Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map, vyhledává údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách Evropy a polokoulí	- rozliší poledníky, rovnoběžky, polokoule, podnebné pásy	EV/Ekosystémy
Svět – kontinenty a světový oceán		- podle mapy vyhledá světadíly a oceány	EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV/Vztah člověka k prostředí
Evropa – hranice, přírodní rozmanitosti	ČJS-5-1-04 Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury a jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	- ukáže hranice Evropy – ostrovy, poloostrovy, moře, povrch, vodstvo	
Státy Evropy	ČJS-5-1-05 Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	- vyhledá evropské státy a jejich hlavní města, zvláštnosti	VMEGS/ Objevujeme Evropu a svět VMEGS/ Evropa a svět nás zajímá VMEGS/Jsme Evropané
Polsko, Německo, Rakousko, Slovensko		- určí sousední státy ČR, vyhledá zvláštnosti přírody, hospodářství	
Evropa – Evropská unie		- vyhledá údaje o státech Evropy a EU z různých informač. zdrojů, vysvětlí pojem EU	MeV/Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MeV/Interpretace mediálního sdělení MuV/Lidské vztahy

Vlastivěda – 5. ročník

Lidé kolem nás

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Období „první republiky“.	ČJS-5-2-01 Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci	- popíše život za první republiky.	VDO/Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
2. světová válka		- vysvětlí příčiny, průběh a konec 2. sv. války u nás	
Období komunistické vlády	ČJS-5-2-04 Orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	- srovnává a hodnotí soukromé a společné vlastnictví, metody upevňování moci komunistů a chování lidí. - orientuje se v problematice peněz, běžných nákupů a výdajů - seznámí se s důvody, proč spořit, kdy si půjčit peníze, jak vracet dluhy	
Návrat k demokracii, vznik ČR	ČJS-5-2-03 Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy ČJS-5-2-02 Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení ČJS-5-2-05 Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy	- vyhledá informace o událostech 17. 11. 1989, vysvětlí vznik ČR a SR. - seznámí se s pojmem demokracie a jejím uplatňováním v životě - seznámí se s pojmem lidská práva - obhájí a odůvodní své názory a dokáže se dohodnout se na spolupráci - připustí svůj omyl - poukáže na změny a problémy ve svém okolí	VDO/Občan, občanská společnost a stát VDO/ Formy participace občanů v politickém životě VDO/ Občanská společnost a škola

Vlastivěda – 5. ročník

Lidé a čas

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
České země – součást Rakouska, Rakousko - Uhersko	ČJS-5-3-04 Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	- popíše způsob života nevolníků – poddaných a vrchnosti - vysvětlí osvícenské myšlenky Marie Terezie a Josefa II. - objasní obranu českého jazyka - vysvětlí pojem manufaktura - vyjmenuje některé české vynálezce - seznámí se s revolučním rokem 1848 a jeho důsledky	VDO/Občan, občanská společnost a stát VDO/Občanská společnost a škola
Kulturní a hospodářský růst českých zemí v 2. pol. 19. stol.		- zahraje si „příběh“ Národního divadla - vysvětlí příčiny hospodářské krize a funkci peněžních ústavů	
1. světová válka		- vyhledá údaje z knih, internetu k pochopení příčin a průběhu 1. sv. války - objasní vznik Československého státu (státního svátku)	
Období první republiky.		Popíše život za první republiky	VDO/ Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
2. světová válka		- vysvětlí příčiny, průběh a konec 2. sv. války u nás	
Období komunistické vlády		- srovnává a hodnotí soukromé a společné vlastnictví, metody upevňování moci komunistů a chování lidí	
Návrat k demokracii, vznik ČR	ČJS-5-3-05 Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	- vyhledá informace o událostech 17. 11. 1989, vysvětlí vznik ČR a SR.	VDO/Občan, občanská společnost a stát VDO/Formy participace občanů v politickém životě VDO/Občanská společnost a škola

5.4.3. Přírodověda

Charakteristika vzdělávacího oboru

1. Název vyučovacího předmětu: **PŘÍRODOVĚDA – 2. období 1. stupně**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět.

3. Vzdělávací obsah předmětu

Vzdělávací obor je rozdělen na 2 tematické okruhy - Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví.

Navazuje na předmět Prvouka vyučovaný v 1. - 3. ročníku. Žáci poznávají Zemi jako planetu Sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost, proměnlivost a souvislost živé a neživé přírody, potřebu ji chránit. Žáci poznávají vývoj člověka, jeho biologické a fyziologické funkce a potřeby. Získávají základní poučení o zdraví, zdravotní prevenci.

4. Časové vymezení

Předmět Přírodověda má na 1. stupni ve 2. období časovou dotaci 4 hodiny týdně. Z toho ve 4. ročníku 2 hodiny a v 5. ročníku 2 hodiny.

5. Organizační vymezení

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny většinou v učebně, popř. v počítačové učebně nebo v terénu. Žáci mají k dispozici učebnice, pracovní listy, nástěnné mapy, encyklopedie, počítače.

6. Výchovné a vzdělávací strategie

V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení k využití v procesu učení a praktickém životě

Kompetence k řešení problému

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k praktickému ověřování správnosti řešených problémů
-

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- podněcujeme žáky k výstižnému formulování a vyjadřování myšlenek a názorů, k aktivní diskusi
-

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině, na utváření příjemné atmosféry v týmu, k oceňování zkušeností druhých
 - podporujeme jejich sebedůvěru a samostatnost
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- vybízíme žáky k zodpovědnému rozhodování a k poskytování pomoci
 - motivujeme žáky k péči o svoje zdraví a zdravému způsobu života
 - vedeme je k pochopení základních ekologických souvislostí a problémů
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- podněcujeme žáky k dodržování vymezených pravidel, k bezpečnému chování při poznávání přírody
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny vybrané tematické okruhy průřezových témat ***Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.***

Přírodověda / 4. ročník

Rozmanitost přírody

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Vesmír a sluneční soustava	ČJS-5-4-02 Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídání ročních období	- vysvětlí střídání dne a noci a střídání ročních období	
Podmínky vzniku života na Zemi	ČJS-5-4-01 Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislost mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ČJS-5-4-07 Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	- vysvětlí význam atmosféry, slunečního záření, vody a živin pro život na Zemi na základě pokusu	EV/Základní podmínky života
Rozmanitost životních podmínek		- popíše život některých rostlin a živočichů v různých prostředích	
Člověk a jeho životní prostředí		- vysvětlí základní podmínky pro život člověka	
Les – přírodní společenstvo	ČJS-5-4-03 Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	- vysvětlí význam lesů pro život rostlin i živočichů	EV/Ekosystémy EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Ochrana životního prostředí	ČJS-5-4-05 Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	- popíše a posoudí dle vlastních zkušeností chování lidí v přírodě, vysvětlí význam chráněných území	EV/Vztah člověka k prostředí
Rizika v přírodě	ČJS-5-4-06 Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	- popíše rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, vysvětlí mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochranu před nimi	
Člověk a technika	ČJS-5-4-07 Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	- na základě pokusu objasní, jak pomáhá technika člověku – bezpečnost při práci	

Přírodověda / 4. ročník

Člověk a jeho zdraví

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Osobní bezpečí	ČJS-5-5-04 Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	- popíše bezpečné chování v silničním provozu, zná dopravní značky, umí předcházet rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích	

Přírodověda / 5. ročník

Rozmanitost přírody

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Magnetická síla Gravitace		- vysvětlí působení zemské gravitace	
Slunce Sluneční soustava Měsíc		- vyjmenuje planety Sluneční soustavy, popíše pohyb Měsíce	
Střídání dne a noci, střídání ročních období	ČJS-5-4-02 Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídání ročních období	- vysvětlí střídání dne a noci, střídání ročních období	
Výzkum vesmíru	ČJS-5-4-05 Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí člověka podporovat nebo poškozovat	- v odborných publikacích, nebo prostřednictvím internetu, vyhledá informace o výzkumu vesmíru	EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Podmínky života na Zemi Podnebné pásy	ČJS-5-4-03 Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	- vyjmenuje podmínky pro zachování a rozvoj života na Zemi	EV/Základní podmínky života
Třídění přírodnin	ČJS-5-4-04 Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	- třídí organismy do skupin	EV/Ekosystémy
Člověk a příroda	ČJS-5-4-05 Zhodnotí některé konkrétní činnosti	- zhodnotí činnost lidí v přírodě v souvislosti	EV/Lidské aktivity a

	člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat ČJS-5-4-07 Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	s ochranou přírody - provede a vyhodnotí pokus	problémy životního prostředí EV/Vztah člověka k prostředí
--	---	---	--

Přírodověda / 5. ročník

Člověk a jeho zdraví

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Člověk – životní podmínky	ČJS-5-5-06 Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	- popíše podmínky pro život člověka, zdravou výživu	
Lidské tělo, kostra, svaly, kůže Oběhová soustava Dýchací soustava Trávicí soustava Vylučování Rozmnožování Nervová soustava Smyslová ústrojí	ČJS-5-5-01 Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života ČJS-5-5-08 Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	- vysvětlí základní funkce orgánů v lidském těle - uplatňuje ohleduplné chování	OSV/Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy
Lidské tělo – vývoj jedince	ČJS-5-5-02 Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	- popíše vývoj jedince	
Zdravý životní styl	ČJS-5-5-03 Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob ČJS-5-5-06 Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	- vyjmenuje základní principy péče o zdraví – zdravá výživa, správné dýchání, pitný režim, nemoc, drobné úrazy - vysvětlí potřebu zdravého životního stylu, nebezpečnost návykových látek - předvede způsob odmítání návykových látek	OSV/Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

	ČJS-5-5-05 Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek		
Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená	ČJS-5-5-04 Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	- popíše postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), integrovaný záchranný systém	
Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví	ČJS-5-5-07 Rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	- vyjmenuje služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, popíše správný způsob volání na tísňovou linku	
Získávání informací		- vyjmenuje některé prostředky, pomocí kterých lze získávat informace	MeV/Fungování a vliv médií ve společnosti

5.5. *Člověk a společnost*

Do této vzdělávací oblasti patří vzdělávací obor Dějepis a Výchova k občanství.

5.5.1. **Dějepis**

Charakteristika vzdělávacího oboru

1. Název vyučovacího předmětu: **DĚJEPIS – 2. stupeň**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost a vzdělávacího oboru Dějepis.

3. Vzdělávací obor je rozdělen na 8 tematických okruhů – Člověk v dějinách, Počátky lidské společnosti, Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury, Křesťanská a středověká Evropa, Objevování a dobývání, počátky nové doby, Modernizace společnosti, Moderní doba, Rozdělený a integrující se svět.

4. Časové vymezení

Výuka předmětu probíhá pouze na 2. stupni. Předmět Dějepis má časovou dotaci 8 hodin. V 6., 7., 8. i 9. ročníku po 2 hodinách.

5. Organizační vymezení

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny většinou v učebně. Součástí výuky jsou hry, soutěže a příležitostné exkurze. Žáci mají k dispozici učebnice, atlasy, pracovní listy, mapy, různé zdroje informačních materiálů (encyklopedie, časopisy, ukázky z literatury s historickou tematikou), internet, atp. Občas pracují samostatně, jindy ve dvojicích, či větších skupinách. Využívána je též audiovizuální technika.

6. Výchovné a vzdělávací strategie

V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů,
- zadáváme úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů,
- vedeme k zamyšlení nad historickým vývojem

Kompetence k řešení problému

Vzdělávací strategie:

- zařazujeme metody, při kterých žáci sami docházejí k objevům, řešením a závěrům
- vedeme žáky ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- vybízíme žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování (v písemném i ústním projevu)
 - umožňujeme žákům naslouchat druhým a účinně se zapojovat do diskuze
-

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině;
 - učíme žáky respektovat práci vlastní i druhých
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- reflektujeme ve výuce společenské i přírodní dění;
 - vedeme žáky k tomu, aby respektovali názory ostatních;
 - pěstujeme v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- dbáme, aby žáci dodržovali vymezená pravidla;
 - vedeme žáky k využívání znalostí v běžné praxi;
 - vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu Dějepis jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat ***Výchova demokratického, Multikulturní výchova, Mediální výchova.***

Dějepis / 6. ročník

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Člověk v dějinách			
Význam zkoumání dějin	D-9-1-01 Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	
Získávání informací o dějinách Historické prameny	D-9-1-02 Uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	- uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	
Historický čas a prostor	D-9-1-03 Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	- osvojí si práci s časovou přímkou a historickou mapou - svojí si základní periodizaci dějin	
Počátky lidské společnosti			
Starší doba kamenná - způsob života jednotlivých vývojových typů člověka	D-9-2-01 Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	- rozpozná vývojová stadia člověka, seznámí se způsoby obživy a soužití lidí	MuV/Etnický původ
Mladší doba kamenná - Způsob života a obživy - Počátky řemesel Doba kovů - Rozvoj řemesel a obchodu - Zánik rodové společnosti	D-9-2-02 Objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost	- vysvětlí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství, podmínky vzniku řemesel, důsledky oddělení řemesel od zemědělství	
Naše území v období pravěku	D-9-2-03 Uvede příklady archeologických kultur na našem území	- vyjmenuje příklady archeologických kultur na našem území	
Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury			
Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz – Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína	D-9-3-01 Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	- popíše souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států – seznámí se s podstatou společenských uspořádání	
	D-9-3-02 Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	- uvede nejvýznamnější příklady staveb, písemnictví, výtvarných děl v Mezopotámii, Egyptě, Indii a Číně	

Antické Řecko a Řím	D-9-3-03 Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem	- objasní přínos antické civilizace pro rozvoj evropské kultury, uvede osobnost antiky - uvědomí si význam křesťanství - vědomí si prolínání kulturních vlivů	MuV/Etnický původ
	D-9-3-04 Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	- vysvětlí podstatu antické demokracie a formy státní moci, vypráví o životě společenských skupin	
Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím		- popíše rozdílný vývoj v různých částech Evropy - dokáže popsat příklady kontaktů obyvatel střední Evropy s římskou říší - porovná barbarské civilizace se světem antiky	

Dějepis / 7. ročník

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata/ tématické okruhy
Křesťanství a středověká Evropa			
Nový etnický obraz Evropy	D-9-4-01 Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	- svojí si periodizaci středověku - seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálního státu, s formováním národních států	MuV/Etnický původ
Byzantská, Arabská a Franská říše Formování prvních státních celků v Evropě	D-9-4-02 Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	- porovná kulturu západní Evropy, Byzantské a Arabské říše, uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu	
První státní útvary na našem území Český stát v době knížecí	D-9-4-03 Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	- objasní vznik Velkomoravské říše, vypráví o vývoji českého státu	
Křesťanství Křížové výpravy	D-9-4-04 Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	- seznámí se s úlohou křesťanství a víry - vysvětlí příčiny vzniku křížových výprav - porovná křesťanství a islám	
Románská kultura a životní styl raného středověku, vznik měst Gotika	D-9-4-05 Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	- popíše románské a gotické umění a vzdělanost a život ve společnosti	
Český stát za vlády posledních Přemyslovců Nástup Lucemburků a vláda Karla IV.	D-9-4-03 Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	- seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě	
Kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách	D-9-4-04 Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám D-9-5-02 Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	- vysvětlí problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	MuV/Lidské vztahy

Doba poděbradská	D-9-4-03 Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	- uvědomí si okolnosti vzniku středoevropského soustátí	VMEGS/Jsme Evropané
Doba jagellonská			
Stoletá válka		- seznámí se s konfliktem mezi Anglií a Francií	
Objevy a dobývání, počátky nové doby			
Renesance a humanismus	D-9-5-01 Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky D-9-5-07 Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	- osvojí si periodizaci novověku - vysvětlí pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí	
Zámořské objevy a počátky dobývání světa	D-9-5-03 Popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	- poznává důvody a vysvětlí objevných plaveb a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí	MuV/Lidské vztahy
Náboženská reformace	D-9-5-01 Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	- seznámí se s pojmem reformace, jejími příčinami a cíli	
Počátky absolutních monarchií Občanská válka v Anglii	D-9-5-06 Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus	- vysvětlí pojmy absolutní moc, absolutismus	VDO/Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Český stát v době předbělohorské	D-9-5-04 Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	- vypráví o postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínkách Evropy - rozdělení na katolický a reformační blok	VMEGS/Jsme Evropané
Třicetiletá válka Upevňování vlády Habsburků	D-9-5-05 Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	- posoudí důsledky náboženské nesnášenlivosti - popíše život v českých zemích a vybraných evropských zemí po třicetileté válce	
Barokní kultura	D-9-5-07 Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	- rozpoznává projevy barokní kultury	

Dějepis / 8. ročník

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Počátky nové doby			
Rozvoj vzdělanosti v době osvícenství Situace ve Velké Británii, Rusku a Prusku Vznik USA České země za vlády Marie Terezie a Josefa II.	D-9-5-06 Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus	- vysvětlí význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil politický vývoj v Evropě - vypráví o reformách Marie Terezie a Josefa II. - seznámí se s vývojem některých států v Evropě - vysvětlí pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu - ujasní si pojem osvěcenský absolutismus	
Modernizace společnosti			
Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět	D-9-6-02 Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	- popíše důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur	VDO/Občan, občanská společnost a stát
Průmyslová revoluce a její důsledky pro společnost, sociální otázka	D-9-6-01 Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	- uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad společenských změn, dopad na životní prostředí	EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Národní hnutí v Evropě Utváření novodobého českého národa Rok 1848 v Evropě a v Čechách	D-9-6-03 Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů D-9-6-04 Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	- uvědomí si emancipační hnutí národu jako důsledek změn ve vývoji společnosti - seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození - charakterizuje národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je utvoření novodobých národů	VMEGS/Objevujeme Evropu a svět

Postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. polovině 19. století, základní rysy české politiky, její představitelé	D-9-6-05 Na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy	- na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy	
Procesy sjednocování v Německu a v Itálii		- seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků	
Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus	D-9-6-06 Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	- vysvětlí pojmy kolonialismus a rasismus	MuV/Etnický původ
Moderní doba			
1. světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	D-9-7-01 Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	- popíše příčiny, průběh a důsledky 1. světové války, demonstruje zneužití techniky	

Dějepis / 9. ročník

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Moderní doba			
Poválečné uspořádání světa		- charakterizuje poválečné uspořádání	VDO/Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Vznik ČSR, hospodářsko-politický vývoj republiky, sociální a národnostní problémy	D-9-7-02 Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	- vysvětlí okolnosti vzniku samostatné ČSR, její vnitřní a zahraniční situaci v období 1. republiky	
Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech		- vypráví o politické a hospodářské situaci v Evropě i ve světě	
Nástup nacismu v Německu - důsledky pro ČSR a svět	D-9-7-03 Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	- vysvětlí pojmy: nacionalismus, extremismus - uvědomí si změnu mezinárodně-politických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu - uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby	

2. světová válka - holocaust - situace v našich zemích - domácí a zahraniční odboj - politické, mocenské a ekonomické důsledky války	D-9-7-03 Rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu D-9-7-04 Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	- seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou ČSR v období 2. republiky a protektorátu - seznámí se s odkazem účastníků odboje	MuV/Lidské vztahy MuV/Etnický původ
Poválečné Československo v letech 1945-48	D-9-7-05 Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	- vysvětlí poválečný vývoj ČSR, který vyústil v únorové události 1948	
Rozdělený a integrující se svět			
Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků Politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření	D-9-8-01 Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa D-9-8-02 Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	- seznámí se s postavením ČSR v mezinárodních souvislostech - vysvětlí vznik a problémy existence bipolárního světa	
Vnitřní situace v zemích východního bloku, na vybraných příkladech srovnání s charakteristickou západní zemí	D-9-8-01 Uvede příklady střetávání obou bloků	- seznámí se s postupným rozpadem východního bloku kvůli rozkladu komunistických systémů	VMEGS/Jsme Evropané
Československo od únorového převratu do r. 1989 Vznik ČR		- seznámí se s vnitřní situací v naší republice v r. 1989 a s vývojem v 90. letech – vznik ČR	

Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět	D-9-8-03 Posoudí postavení rozvojových zemí	- uvědomí si nutnost respektovat identitu druhých	
Problémy současnosti	D-9-8-04 Prokáže základní orientaci v problémech současného světa	- vysvětlí hrozbu terorismu - ujasní si začlenění ČR do integračního procesu (vstup do EU)	MuV/Princip sociálního smíru a solidarity
Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje Sport a zábava		- seznámí se s vlivem médií na každodenní život a politické dění	MuV/Multikulturalita

5.5.2. Výchova k občanství

Charakteristika vzdělávacího oboru

1. Název vyučovacího předmětu: **VÝCHOVA K OBČANSTVÍ – 2. stupeň**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost a vzdělávacího oboru Výchova k občanství. V 8. a 9. ročníku je přidán tematický okruh Svět práce ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

3. Vzdělávací obor je rozdělen na 5 tematických okruhů – Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec, Člověk, stát a hospodářství, Člověk, stát a právo, Mezinárodní vztahy, globální svět.

4. Časové vymezení

Výuka předmětu probíhá na 2. stupni, má časovou dotaci 4 hodiny týdně. V 6., 7., 8. i 9. ročníku po jedné hodině.

5. Organizační vymezení

Výuka předmětu probíhá formou vyučovací hodiny většinou v učebně. Součástí výuky jsou i hry, soutěže, diskuze, testy, dramatizace a příležitostné exkurze, eventuálně besedy. Žáci mají k dispozici učebnice, pracovní texty, mapy, různé zdroje informačních materiálů (slovníky, časopisy, encyklopedie, video, PC). Žáci občas pracují samostatně, jindy ve dvojicích či jiných skupinách. Využívána je audiovizuální technika.

6. Výchovné a vzdělávací strategie

V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- zadáváme úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů;
- vedeme žáky k ověřování poznatků

Kompetence k řešení problému

Vzdělávací strategie:

- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu;
- klademe otevřené otázky

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků;
- podněcujeme žáky k argumentaci

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- umožňujeme žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory;
 - vedeme žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování,
 - reflektujeme ve výuce společenské i přírodní dění
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- dodáváme sebedůvěru;
 - vedeme žáky k využívání znalostí v běžné praxi
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu Výchova k občanství jsou začleněny vybrané okruhy průřezového tématu ***Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.***

Výchova k občanství / 6. ročník

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Člověk ve společnosti			
Rok v jeho proměnách a slavnostech		- orientuje se v kalendáři - vysvětlí původ a způsoby dodržování svátků, uvádí příklady pořekadel a přísloví	VMEGS/Evropa a svět nás zajímá
Naše škola		- uvědomí si svá práva i povinnosti ve škole, přínos spolupráce lidí při řešení úkolů a dosahování některých cílů	VDO/Občanská společnost a škola
Domov a rodina (domov, rodina)	VO-9-1-10 Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	- vysvětlí pojem domova - vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (vzájemná pomoc, důvěra) pro zdravý vývoj dítěte - respektuje odlišné názory či zájmy lidí - uvědomí si význam přátelství	OSV/ Sociální rozvoj - Komunikace
Naše vlast - co nás proslavilo - významné osobnosti		- určí význačná díla z oblasti kultury, poznatky vědy, světoznámé české výrobky a přírodní krásy - vede příklady významných osobností, které proslavily naši vlast	VMEGS/Objevujeme Evropu a svět
Obec, region, země - obec, radnice - zajímavá a památná místa, významné osobnosti bydliště - ochrana kulturních památek a přírodních objektů - hlavní město	VO-9-1-03 Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje VO-9-1-08 Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	- seznámí se s důležitými institucemi v obci - vede příklady památných míst obce a regionu - vysvětlí, k jakým událostem či osobnostem se vážou - chová se šetrně ke kulturním památkám a přírodním objektům - jmenuje nejznámější pražské památky - uvede zajímavá a památná místa naší země - je tolerantní k menšinám	EV/Vztah člověka k prostředí

- významná místa naší země - národnostní menšiny			
Člověk, stát a hospodaření			
Domov a rodina (rozpočet rodiny)	VO-9-3-02 Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	- popíše, do kterých důležitých oblastí rodina směřuje své výdaje - dokáže se rozhodnout, jak vhodně naložit se svým kapesným a s uspořenými penězi	

Výchova k občanství / 7. ročník

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru žák	Průřezová témata / tématické okruhy
Člověk ve společnosti			
Rodina, národ, vlast - pojem vlast a vlastenectví - státní svátky - státní symboly	VO-9-1-02 Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu VO-9-1-01 Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	- na příkladech vyloží pojem vlastenectví a odliší projevy vlasteneckých pocitů od projevů nacionalismu - chápe význam a smysl státních svátků - vysvětlí význam symbolů našeho státu a uvede příklady příležitostí, při kterých se používají	VMEGS/Objevujeme Evropu a svět
Kultura - rozmanitost kulturních projevů - hodnoty a tradice - kulturní instituce (typy, nabídka) - umělecké slohy	VO-9-1-04 Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	- porovnává různé podoby a projevy kultury (odívání, bydlení, chování lidí) - projevuje smysl a cit pro kulturní rozdíly, respektuje odlišné projevy kultury - vysvětlí přínos kulturních institucí pro život lidí - orientuje se v nabídce jednotlivých kulturních institucí - seznámí se se základními znaky jednotlivých kulturních slohů	EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Člověk, stát a hospodaření			
Majetek a bohatství - majetek, vlastnictví - formy - hmotné a duševní - přírodní bohatství	VO-9-3-01 Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvádí příklady - chápe rozdíl mezi vlastnictvím hmotným a duševním	

Člověk, stát a právo			
Stát a právo - znaky státu, typy a formy	VO-9-4-01 Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	- na příkladech známých států rozliší republiku a monarchii (demokracii a diktaturu) - vysvětlí, jaké výhody má demokratický způsob řízení státu pro život občanů	VDO/Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- složky státní moci, jejich orgány a instituce	VO-9-4-02 Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí	- charakterizuje a porovnává složky státní moci a vysvětlí, jaké úkoly plní jejich orgány a instituce	
- orgány a instituce státní správy a samosprávy	VO-9-4-02 Uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	- uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	
- volby a volební systém (znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, význam politického pluralismu, význam a formy voleb do zastupitelstev ČR)	VO-9-4-03 Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů VO-9-4-04 Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	- objasní smysl voleb v demokratických státech a vysvětlí, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat život a občanů - stručně charakterizuje hlavní formy voleb do zastupitelstev ČR	VDO/Formy participace občanů v politickém životě
Lidská práva - základní lidská práva - Ústava - právní a morální normy	VO-9-4-05 Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany stát	- uvede příklady základních práv a svobod každého člověka a dokumentů upravujících lidská práva - respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí - chápe rozdíl mezi právní a morální normou a uvede příklady	VDO/Občan, občanská společnost a stát

Právní řád ČR	VO-9-4-08 Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování VO-9-4-09 Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů VO-9-4-10 Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady VO-9-4-11 Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	- vysvětlí, proč je každý občan povinen dodržovat právní řád, respektuje základní právní normy našeho státu - uvede příklady činnosti důležitých orgánů právní ochrany občanů (Policie, Státní zastupitelství, soudy, advokáti, notáři)	VDO/Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
---------------	---	---	--

Výchova k občanství / 8. ročník

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Člověk ve společnosti			
Člověk hledající společenství - vztahy mezi lidmi (osobní a neosobní vztahy, přátelství, skupiny, láska) - konflikty v mezilidských vztazích - komunikace	VO-9-1-08 Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám VO-9-1-07 Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným	. uvede příklady příčin a situací, v nichž mohou mezi lidmi vznikat vzájemné neshody a konflikty - uvědomí si význam přátelství v životě člověka - uplatňuje vhodné způsoby řešení neshod - používá vhodné způsoby komunikace v různých situacích	OSV/Sociální rozvoj – Poznávání lidí

	způsobem		
Člověk hledající sám sebe - lidská solidarita (pomoc člověku v nouzi)	VO-9-1-06 Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	- vysvětlí, proč je důležitá vzájemná solidarita mezi lidmi v situacích ohrožení (záplavy, ...) - je schopen sebepoznání	
Člověk a předpoklady soužití - problémy lidské nesnášenlivosti - lidská práva v dokumentech protiprávní jednání (druhy a postihy)	VO-9-1-09 Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	- rozpozná projevy nesnášenlivosti a vysvětlí, k jakým důsledkům může vést - uvede příklady dokumentů upravujících lidská práva	OSV/Sociální rozvoj – Poznávání lidí VDO/Občan, občanská společnost a stát
Člověk jako jedinec			
Člověk a dospívání	VO-9-2-03 Rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	- uvědomuje si směry fyzické i psychické ve svém životě - dokáže popsat jednotlivé fáze života	OSV/Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí
Člověk hledající sám sebe - hledání smyslu lidského života (dobro, spokojenost, radost, odpovědnost) - sebepoznání, sebehodnocení	VO-9-2-01 Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	- zamyslí se nad smyslem lidského života - dokáže pochopit, proč má lidský život smysl - pokusí se vystihnout smysl života velkých osobností našich i světových dějin - je schopen sebepoznání	
Osobní rozvoj - životní cíle a plány	VO-9-2-02 Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních a společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	- učí se zodpovědně volit životní cíle a nacházet cesty k jejich realizaci	OSV/Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, etika
Člověk, stát a právo			

Člověk a předpoklady soužití - sociální pozice, sociální role - problémy lidské nesnášenlivosti - lidská práva v dokumentech - protiprávní jednání (druhy a postihy) - trestní postižitelnost - porušování předpisů (např. v silničním provozu)	VO-9-4-08 Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování VO-9-4-09 Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestních činů VO-9-4-10 Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	- porozumí různým stránkám lidského života - uvědomí si existenci sociálních pozic a rolí, učí se, co role vyžadují - rozpozná projevy nesnášenlivosti a vysvětlí, k jakým důsledkům může vést - uvede příklady dokumentů upravujících lidská práva - rozliší protiprávní jednání a na příkladech posoudí podmínky trestní postižitelnosti občanů - uvede příklady postihů, které může použít náš stát v případě protiprávního jednání (pokuta, odnětí svobody)	OSV/Sociální rozvoj – Poznávání lidí VDO/Občan, občanská společnost a stát
Člověk a soužití se světem - poznávání světa – věda, víra, umění		- rozděluje vědy na přírodní a společenské - seznámí se se světovými náboženstvími - uvede příklady nejslavnějších staveb lidské civilizace	
Svět práce			
Volba profesní orientace – sebepoznávání, osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení	ČSP-9-8-02 Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě	- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání prostřednictvím různých technik sebepoznání	OSV/Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí OSV/Sociální rozvoj – Poznávání lidí OSV/Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy OSV/Sociální rozvoj – Komunikace
Možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby		- orientuje se v nabídce středních škol, vyhledává požadavky ke studiu	OSV/Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV/Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika

Volba profesní orientace – práce s informacemi a využití poradenských služeb	ČSP-9-8-03 Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělání	- navštíví poradenské zařízení a využije informace pro výběr vhodného vzdělání - orientuje se v nabídce na internetu	MeV/Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
--	--	---	---

Výchova k občanství / 9. ročník

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Člověk ve společnosti			
Výchova k demokracii - masmédia a jejich vliv na utváření veřejného mínění a chování lidí	VO-9-1-05 Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	- charakterizuje prostředky masové komunikace - posoudí vliv masmédií na utváření masové kultury, na veřejné mínění	MeV/Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MeV/Fungování a vliv médií ve společnosti MeV/Stavba mediálních sdělení
Člověk jako jedinec			
Smysl společenství - vnitřní svět člověka - chování, jednání, prožívání, emoce - spolupráce lidí - mýtus a náboženství	VO-9-2-04 Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru VO-9-2-02 Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	- získává představu o znacích emocí, dostává tak návod k vlastnímu sebepoznání - vysvětlí, proč je výhodné vzájemně spolupracovat - uvědomí si vliv víry a náboženství v životě člověka - pochopí význam náboženské tolerance	OSV/Osobnostní rozvoj - Sebeznání a sebevědomí OSV/Osobnostní rozvoj - Psychohygiena

Člověk, stát a hospodaření			
Občan v právních a ekonomických vztazích - peníze (funkce a podoby) - státní rozpočet - daně - výroba, obchod, služby - banky a jejich služby	VO-9-3-02 Dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi VO-9-3-04 Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít VO-9-3-03 Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení VO-9-3-05 Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu VO-9-3-06 Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na trhu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz VO-9-3-07 Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané VO-9-3-08 Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	- dokáže se rozhodnout, jak vhodně nakládat s penězi - vysvětlí význam úroku - uvede nejčastější druhy pojištění - popíše, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých důležitých oblastí stát směřuje své výdaje - popíše vliv nabídky a poptávky - uvede, co tvoří příjmy a výdaje státu	OSV/ Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Člověk, stát a právo			
Principy tržního hospodářství - nabídka, poptávka - trh - právní formy podnikání - význam právních	VO-9-4-06 Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství VO-9-4-07 Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či	- chápe pojmy nabídka, poptávka, trh - vysvětlí na příkladech, jak funguje tržní hospodářství - uvede příklady práv a povinností, které vyplývají z důležitých	

vztahů (důležité právní vztahy, styk s úřady)	pronájem věci	právních vztahů (vlastnictví předmětu, pracovní poměr, manželství) - na příkladech posoudí podmínky vzniku reklamačního nároku, dokáže reklamovat vadné zboží	
Občanská společnost - stát, ústava, formování české státnosti		- určí významné historické mezníky v dějinách národa	VDO/ Občan, občanská společnost a stát VDO/Formy participace občanů v politickém životě
Mezinárodní vztahy, globální svět			
Život člověka na planetě Zemi - významné globální problémy (příklady globálních problémů, jejich příčin a možných důsledků pro lidstvo) Globalizace - projevy, klady, zápory	VO-9-5-04 Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva VO-9-5-05 Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu VO-9-5-06 Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru VO-9-5-03 Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	- uvědomuje si souvislost globálních a lokálních problémů - uvědomuje si nebezpečí mezinárodního terorismu - jmenuje příklady některých projevů globalizace v současném světě a objasní klady a zápory	EV/Základní podmínky života EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV/Vztah člověka k prostředí
Evropská integrace (podstata, význam, výhody, EU a ČR) Mezinárodní spolupráce Mezinárodní organizace	VO-9-5-01 Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování VO-9-5-02 Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně	- uvede příklady výhod, které vyplývají z členství v EU - posoudí význam ekonomické, politické a spolupráce mezi státy - uvede příklady činnosti mezinárodních organizací, ke kterým má ČR vztah (OSN, WHO,	VMEGS/Jsme Evropané VMEGS/Objevujeme Evropu a svět VMEGS/Evropa a svět nás zajímá

	zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	NATO, UNICEF)	
Sociální vztahy - sociální politika státu		- seznámí se s druhy sociálních příspěvků	
Svět práce			
Podnikání – nejčastější formy podnikání, druhy a struktura organizací, drobné a soukromé podnikání		- seznámí se se základními formami podnikání	
Trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností, kvalifikační požadavky, příležitosti na trhu práce	ČSP-9-8-01 Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	
Možnosti vzdělávání		- orientuje se v systému školství ČR (učební, studijní obory) - orientuje se v nabídce středních škol	
Zaměstnání – problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů Zaměstnání – způsoby hledání zaměstnání, pohovor u zaměstnavatele	ČSP-9-8-04 Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	- vyjmenuje problémy nezaměstnanosti v kraji a možné způsoby jejich řešení - prezentuje svou osobu v modelových situacích - chápe význam úřadů práce	

5.6. Člověk a příroda

Do této vzdělávací oblasti patří vzdělávací obor Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis. Svým obsahem spadá do vzdělávací oblasti Člověk a příroda doplňující vzdělávací obor Základy ekologie a volitelný obor Zeměpisný seminář.

5.6.1. Fyzika

Charakteristika vzdělávacího oboru

1. Název vyučovacího předmětu: **FYZIKA – 2. stupeň**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru:

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a vzdělávacího oboru Fyzika.

3. Vzdělávací obor je rozdělen na 7 tematických okruhů – Látky a tělesa, Pohyb těle, síly, Mechanické vlastnosti tekutin, Energie, Zvukové děje, Elektromagnetické a světelné děje, Vesmír.

4. Časové vymezení

Předmět Fyzika má na 2. stupni časovou dotaci 7 hodin, v 6., 7. a 8. ročníku po 2 vyučovacích hodinách, v 9. ročníku 1 hodinu.

5. Organizační vymezení

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny v učebně fyziky, výpočetní techniky nebo v terénu. Může mít i podobu projektu.

6. Vzdělávací strategie

V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- reflektujeme ve výuce přírodní dění;
- umožňujeme diferencované výkony podle individuálních schopností žáků

Kompetence k řešení problému

Vzdělávací strategie:

- zařazujeme metody,
 - při kterých žáci dochází k objevům a závěrům sami
-

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k používání výpočetní techniky a internetu
 - vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
-

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k zapojování se do diskuze a práce v malé skupině;
 - podporujeme kooperaci žáků ve skupině
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- posilujeme respektování názorů druhých
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k ochraně zdraví svého i svých spolužáků
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny vybrané tematické okruhy průřezového tématu ***Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech, Multikulturní výchovy, Environmentální výchova.***

Fyzika / 6. ročník

Látky a tělesa

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Skupenství látek difúze	F-9-1-02 Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	- charakterizuje látky pevné, kapalné, plynné, uvede jejich vlastnosti - definuje difúzi a Brownův pohyb	
Měření délky	F-9-1-01 Změří vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	- změří délku tělesa různými měřidly - pracuje s jednotkami míry mm, cm, dm, m, km, orientuje se ve vztazích mezi nimi a v převodech	
Měření objemu		- změří objem tělesa v odměrném válci - pracuje s jednotkami objemu mm ³ , cm ³ , dm ³ , m ³ - orientuje se ve vztazích mezi nimi a v převodech - orientuje se ve vztazích mezi jednotkami objemu a dutými mírami	
Měření hmotnosti		- zváží hmotnost tělesa na váhách - pracuje s jednotkami hmotnosti mg, g, kg, q, t, orientuje se ve vztazích mezi nimi	
Měření hustoty	F-9-1-04 Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	- vysvětlí pojem hustota látky - orientuje se ve vztazích mezi hustotou, hmotností a objemem tělesa - vyjmenuje jednotky hustoty 1g / cm ³ , 1kg / m ³ a orientuje se ve vztazích mezi nimi - využívá vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	

Měření času		- změří čas na různých druzích hodin - používá v praxi jednotky času s, min, h, dnem, týdnem, měsícem, rokem) - orientuje se ve vztazích mezi jednotkami času a v jejich převodu	
Měření teploty a průběhu jejích změn	F-9-1-03 Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně teploty	- změří teplotu ve stupních Celsia na různých typech teploměrů - určí bod varu a bod tuhnutí vody za normálních podmínek - vysvětlí příčiny změn teploty v průběhu dne - zaznamená průběh teplotních změn do grafu	
Pohyby těles, síly			
Gravitační pole a gravitační síla	F-9-2-03 Změří velikost působící síly	- definuje pojem gravitační síla, určí směr působení této síly - vysvětlí vztah mezi velikostí gravitační síly a hmotností těles, uvede příklady z praxe - seznámí se s jednotkou gravitační síly a jejím označením N (Newton) - znázorní závislost mezi gravitační silou a hmotností grafem - používá siloměru ke změření gravitační síly	EV/Základní podmínky života
Elektrická síla a elektrické pole		- nakreslí zjednodušeně stavbu atomu - uvede příklady „zelektrování“ tělesa třením (statická elektřina) - pracuje s pojmem záporný a kladný elektrický náboj	
Magnetické pole a magnetická síla		- rozpozná přírodní a umělý magnet - určí vlastnosti magnetického pole - určí póly magnetu, netečné pásmo	

		- vysvětlí dočasnou magnetizaci	
Magnetické pole Země		- vysvětlí rozdíl mezi pojmy severní (jižní) zeměpisný a severní (jižní) magnetický pól Země - vysvětlí princip činnosti kompasu a buzoly a jejich využití v praxi	EV/Vztah člověka k prostředí
Elektromagnetické a světelné děje			
Elektrický obvod	F-9-6-01 Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	- sestaví jednoduchý el. obvod se zdrojem, žárovkou a spínačem - určí izolant a vodič - nakreslí základní značky součástí el. obvodu - rozezná, kdy bude obvodem procházet el. proud a kdy ne - seznámí se s jednotkou napětí Volt (1 V) - seznámí se s jednotkou proudu Ampér (1 A) - vysvětlí princip vzniku blesku Diviš, Franklin	
Tepelné účinky el. proudu		- seznámí se s přeměnou el. energie na pohybovou, světelnou a tepelnou energii - domácí el. spotřebiče - uvede příklady z praxe	
Pojistka		- vysvětlí princip činnosti tepelné pojistky - dbá na zásady bezpečnosti při práci s el. spotřebiči	
Magnetické pole cívky s proudem		- pozná cívku a nakreslí její značku - seznámí se se vznikem elektromagnetické pole v okolí cívky po jejím zapojení do obvodu	
Měření proudu Elektromagnet		- seznámí se s galvanometrem a jeho značkou - popíše zjednodušeně	

		činnost galvanometru - vysvětlí princip činnosti elektromagnetu - uvede příklady využití v praxi	
Elektrický zvonek		- seznámí se se značkou pro tlačítko - nakreslí schéma zapojení zvonku - vysvětlí na zjednodušeném nákresu princip činnosti el. zvonku	
Nerozvětvený a rozvětvený el. obvod		- sestaví jednoduchý el. obvod se sériovým zapojením a s paralelním zapojením žárovek - na základě pokusu určí ve kterém el. obvodu prochází větší proud	OSV/Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice

Fyzika / 7. ročník

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Pohyb těles; síly			
Pohyb tělesa	F-9-2-01 Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu F-9-2-02 Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	- rozpozná klid a pohyb tělesa - popíše rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb - vypočítá rovnoměrný pohyb tělesa, dráhu a čas - určí průměrnou rychlost	
Síla, její účinky Pohybové zákony	F-9-2-04 Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici F-9-2-05 Využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích F-9-2-06 Aplikuje poznatky o	- znázorní gravitační sílu vzhledem k hmotnosti tělesa, ploše, zatížení - vysvětlí pohybové zákony, urychlující a brzdící účinky síly na těleso - vyjádří rovnovážnou polohu páky - předvede využití páky, kladky a jednoduchých strojů	

	otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů		
Magnetické vlastnosti tekutin			
Mechanické vlastnosti kapalin a plynů	F-9-3-01 Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů F-9-3-02 Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	- vyjmenuje a popíše základní mechanické vlastnosti kapalin a plynů (tlak, změny tlaku, vztlaková síla, Pascalův zákon, hydrostatický tlak, Archimédův zákon) - poznatky aplikuje v matematickém řešení úloh	
Elektromagnetické světelné děje			
Světelné jevy	F-9-6-07 Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh F-9-6-08 Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	- rozliší světelné zdroje, měsíční fáze, stín - vysvětlí odraz světla, jeho zákon, zobrazení rovinným zrcadlem - vysvětlí zobrazení předmětu čočkou (spojkou, rozptylkou) - popíše využití čoček v praxi	

Fyzika / 8. ročník

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tematické okruhy
Energie			
Práce, energie, teplo	F-9-4-01 Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní změnu energie tělesa F-9-4-02 Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem F-9-4-03 Využívá poznatky o	- popíše práci a výkon - vypočítá práci z výkonu a času - uvede na základě výpočtů účinnost strojů - rozliší pohybovou a polohovou energii tělesa a jejich vzájemnou přeměnu - vyjádří složení látek a jejich přeměnu skupenství	EV/Základní podmínky života

	vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh F-9-4-04 Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem F-9-4-05 Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	- popíše změnu teploty těles tepelnou výměnou - vyřeší úlohy zaměřené na tepelnou výměnu, kde využívá matematicko-fyzické tabulky pro měrnou tepelnou kapacitu - zdůvodní výhody a nevýhody energetických zdrojů	
Elektromagnetické a světelné děje			
Elektrické jevy	F-9-6-04 Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	- popíše vlastnosti vodiče a izolantu v elektrickém poli a jeho siločáry - uvede zdroje elektrického napětí - používá Ohmův zákon při řešení úloh - vyjádří rozdíl výsledného odporu rezistorů zapojených za sebou a vedle sebe - využívá poznatky pro výpočet elektrické práce, energie a výkonu elektrického proudu	
Zvukové děje			
Zvukové jevy	F-9-5-01 Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku F-9-5-02 Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	- uvede zdroje zvuku a možnosti šíření zvukových rozruchů v různých prostředích, odraz zvuku a ochranu před nadměrným hlukem	OSV/Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Počasí kolem nás		- vyjmenuje základní meteorologické jevy, jejich měření, složení atmosféry a problémy znečišťování	EV/ Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Fyzika / 9. ročník

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Elektromagnetické a světelné jevy			
Elektromagnetické jevy	F-9-6-05 Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny na magnetické pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	- popíše magnetické pole cívky a jeho působení na cívku s proudem - objasní princip elektromagnetu v praxi - uvede části elektromotoru a jeho činnost	
Střídavý proud	F-9-6-02 Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	- objasní vznik střídavého proudu - stanoví způsob měření střídavého proudu a napětí - vysvětlí princip transformátoru a jeho použití v praxi	
Vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech		- uvede zákonitosti vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech (pozorování, výroba čistých kovů, jiskrový výboj, elektrický oblouk)	
Vedení elektrického proudu v polovodičích	F-9-6-02 Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností F-9-6-06 Zapojí správně polovodičovou diodu	- určí změnu odporu v polovodiči - rozlišuje typ polovodiče N a P - popíše funkci polovodičové diody - zapojí diodu do obvodu - vyjmenuje další součástky s jedním přechodem PN	
Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními	ČSP-9-6-04 Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytuje první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	- vyjmenuje bezpečnostní předpisy a cesty ochrany před úrazem elektrickým proudem	OSV/ Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Světelné jevy		- aplikuje na příkladech lom světla a zobrazení předmětu spojkou a rozptylkou - vysvětlí optické vlastnosti oka - popíše princip zobrazení lupou, dalekohledem a mikroskopem	
Jaderná energie		- objasní pojmy: jaderná reakce, radioaktivita, jaderný reaktor	EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí

		- uvede příklady ochrany před zářením - orientuje se v kladných i záporných dopadech jaderné energetiky	
Vesmír			
Země a vesmír	F-9-7-01 Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet F-9-7-02 Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	- popíše Sluneční soustavu a pohyb těles - uvede vlastnosti hvězd a planet	

5.6.2. Chemie

Charakteristika vzdělávacího oboru

1. Název vyučovacího předmětu: **CHEMIE – 2. stupeň**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru

Předmět vychází z vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vzdělávacího oboru Chemie a vzdělávací oblasti Člověk a svět práce – tematický okruh Práce s laboratorní technikou.

3. Vzdělávací obor je rozdělen na 7 tematických okruhů – Pozorování, pokus a bezpečnost práce, Směsi, Částicové složení látek a chemické prvky, Chemické reakce, Anorganické sloučeniny, Organické sloučeniny, Chemie a společnost. Další tematický okruh je ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce - Práce s laboratorní technikou.

4. Časové vymezení

Časová dotace předmětu je 4 hodiny. Výuka předmětu probíhá v 8. a 9. ročníku 2 vyučovací hodiny týdně.

5. Organizační vymezení

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny nebo projektového vyučování. Výuka je doplněna praktickými činnostmi v odborné učebně. Žáci mají k dispozici učebnice, Periodickou soustavu chemických prvků, Chemické tabulky a internet. Při praktických činnostech žáci pracují ve skupinách a využívají Žakovské soupravy pro chemické pokusy.

6. Vzdělávací strategie

V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- propojujeme nově získané poznatky s praktickými zkušenostmi žáků;
- pomáháme žákům formulovat hypotézy;
- užíváme chemickou symboliku

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávací strategie:

- podněcujeme žáky k formulování vlastních závěrů

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- využíváme ICT

- vedeme žáky k exaktnímu vyjadřování
-

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- podporujeme spolupráci žáků ve skupinách;
 - zdůrazňujeme význam práce každého žáka pro úspěch celé skupiny
-

Kompetence občanská

Vzdělávací strategie:

- reflektujeme ve výuce přírodní i společenské dění
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- vyžadujeme dokončení zadané práce v daném termínu a kvalitě;
 - vedeme žáky k ochraně svého zdraví i zdraví svých spolužáků
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny vybrané tematické okruhy průřezového tématu ***Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.***

Chemie / 8. ročník

Pozorování, pokus a bezpečnost práce			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Vlastnosti látek	CH 9-1-01 Určí společné a rozdílné vlastnosti látek	- popíše základní vlastnosti předložených látek	
Základní laboratorní vybavení	ČSP 9-6-01 Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření, a experimentů	- seznámí se s žákovskou soupravou pro chemické pokusy - správně pojmenuje chemické sklo a nádobí	
Zásady bezpečné práce Nebezpečné látky a přípravky	CH 9-1-02 Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovitost, posoudí nebezpečnost vybraných látek, se kterými zatím pracovat nesmí ČSP 9-6-05 Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	- akceptuje pravidla bezpečného zacházení s chemickými látkami - rozumí významu varovných značek - poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	
Mimořádné události	CH 9-1-03 Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	- uvede základní pravidla pro chování v mimořádných situacích	OSV/Morální rozvoj - Řešení problémů

Chemie / 8. ročník

Směsi			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Směsi	CH-9-2-01 Rozlišuje směsi a chemické látky CH-9-2-04 Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady z praxe	- pozná stejnorodou a různorodou směs a chemickou látku - uvede příklady suspenze, emulze, pěny, aerosolu - rozumí pojmům filtrace, destilace a sublimace - prakticky provede filtraci	

	ČSP 9-6-02 Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl	- zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce	
Roztoky	CH-9-2-02 Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení CH-9-2-03 Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění látek	- vypočítá množství rozpuštěné látky a rozpouštědla potřebné pro přípravu roztoku - navrhne, jak urychlit rozpouštění látek	
Voda Vzduch	CH-9-2-05 Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití CH-9-2-06 Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	- určí vodu destilovanou, pitnou, užitkovou a odpadní - chápe základní způsoby znečištění vod a vzduchu a význam preventivních opatření	EV/Základní podmínky života MeV/Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Hořlaviny	CH-9-7-02 Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	- účelně využívá získané znalosti při řešení praktických situací	OSV/Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika

Chemie / 8. ročník

Částicové složení látek a chemické prvky			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tematické okruhy
Částicové složení látek	CH-9-3-01 Používá pojmy atom a molekul ve správných souvislostech	- chápe rozdíl mezi atomem a molekulou	
Prvky	CH-9-3-02 Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech CH-9-3-03 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	- vysvětlí rozdíl mezi prvkem a sloučeninou - ovládá chemické značky vybraných prvků - definuje odlišné vlastnosti kovů a nekovů	

Chemie / 8. ročník

Chemické reakce

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Klasifikace chemických reakcí	CH-9-4-01 Rozliší výchozí látky a produkty reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	- rozliší reaktanty a produkty - rozpozná základní typy chemických reakcí	
Chemické reakce	CH-9-4-02 Přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	- dopočítá chemické rovnice - vypočítá hmotnost výchozí látky a produktu	
Faktory ovlivňující rychlost chemické reakce	CH-9-4-03 Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí a praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	- uvede vliv teploty a plošného obsahu na rychlost reakce - vysvětlí význam katalyzátoru při chemických reakcích	

Chemie / 8. ročník

Anorganické sloučeniny

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Oxidy,hydroxidy,kyseliny,soli	CH-9-5-01 Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí ČSP 9-6-04 Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci	- rozliší jednotlivé typy chemických sloučenin - uvede významné zástupce každé skupiny látek, jejich vlastnosti, použití a jejich dopad na životní prostředí - dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce při praktických činnostech	EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Kyseliny	CH-9-5-02 Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	- vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na ŽP a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	EV/Vztah člověka k prostředí

pH	CH-9-5-03 Orientuje se na stupnici pH, změří pH univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi ČSP 9-6-03 Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci	- pomocí pH určí kyselý a zásaditý roztok - rozumí pojmu neutralizace a uvede její praktický význam	
----	--	---	--

Chemie / 9. ročník

Chemické reakce

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Redoxní reakce	CH-9-4-01 Rozliší výchozí látky a produkty reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	- rozpozná redoxní reakci - rozliší redukci a oxidaci - vyčíslí jednoduchou redoxní reakci - vysvětlí princip elektrolýzy a její praktické využití	

Chemie / 9. ročník
Organické sloučeniny

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Uhlovodíky	CH-9-6-01 Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	- rozliší alkan, alken, alkin, aromatický uhlovodík - uvede nejdůležitější zástupce jednotlivých skupin, jejich zdroje, vlastnosti a použití	
Paliva	CH-9-6-02 Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	- zhodnotí využívání uhlí, ropy a zemního plynu - vyjmenuje produkty zpracování ropy	EV/Základní podmínky života
Deriváty uhlovodíků	CH-9-6-03 Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	- rozpozná jednotlivé deriváty uhlovodíků - uvede alespoň jeden konkrétní příklad každého typu, jeho zdroj, vlastnosti a použití	
Přírodní látky	CH-9-6-04 Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů CH-9-6-05 Určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu CH-9-6-06 Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	- napíše rovnici fotosyntézy, určí její reaktanty a produkty a reakční podmínky - popíše funkci bílkovin, tuků, sacharidů vitamínů v lidském těle - uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	EV/Ekosystémy

Chemie / 9. ročník

Chemie a společnost

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Chemický průmysl v ČR	CH-9-7-01 Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	- chápe nutnost rozumného využívání přírodních zdrojů a recyklace surovin - rozumí pojmu trvale udržitelný rozvoj	EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV/Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika
Průmyslová hnojiva Tepelně zpracovávané materiály Plasty a syntetická vlákna Detergenty a pesticidy Léčiva a návykové látky	CH-9-7-03 Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí	- orientuje se v přípravě a využití různých látek v praxi a jejich vlivu na zdraví člověka - zhodnotí výrobky z hlediska ochrany životního prostředí	EV/Vztah člověka k prostředí

5.6.3. Přírodopis

Charakteristika vzdělávacího oboru

1. Název vyučovacího předmětu: **PŘÍRODOPIS - 2. stupeň**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a vzdělávacího oboru Přírodopis. Integruje také část vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, vzdělávací obor Výchova ke zdraví.

3. Vzdělávací obor je rozdělen na 8 tematických okruhů – Obecná biologie a genetika, Biologie hub, Biologie rostlin, Biologie živočichů, Biologie člověka, Neživá příroda, Základy ekologie, Praktické pozorování přírody. Tematický okruh Základy ekologie vyučujeme v rámci vzdělávacího oboru Přírodopis a v samostatném předmětu.

4. Časové vymezení

Předmět má na 2. stupni časovou dotaci 7 hodin. Z toho po 2 vyučovacích hodinách v 6., 7. a 8. ročníku. V 9. ročníku je 1 vyučovací hodina.

5. Organizační vymezení

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny většinou v učebně nebo v terénu. Žáci mají k dispozici učebnice, encyklopedie a jinou naučnou a odbornou literaturu. Při práci využíváme také ICT. Využíváme i skupinové formy práce na zadaném úkolu.

6. Výchovné a vzdělávací strategie

V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- využíváme v procesu učení systematizaci; vedeme žáky k pozorování;
- vedeme žáky k rozpoznání a pochopení problémů životního prostředí

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k rozpoznání a pochopení problémů životního prostředí

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- využíváme ICT
- vedeme žáky k aktivní diskusi
- sledujeme se žáky aktuální dění ve sdělovacích prostředcích

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- vytváříme příjemnou atmosféru; zavádíme pravidla týmové práce
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k respektování a ochraně přírodního dědictví
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k bezpečnému chování při poznávání přírody
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny vybrané tematické okruhy průřezového tématu ***Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.***

Přírodopis / 6. třída

Obecná biologie a genetika

Učivo	Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Vznik, vývoj a projevy života, názory na vznik života	P-9-1-01 Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	- určí základní projevy a podmínky života - objasní vývoj života na Zemi (evoluční teorie) - seznámí se s náboženskými představami různých kultur o vzniku života	MuVI/Kulturní diference EV/Základní podmínky života
Buněčná stavba organismů Praktické metody poznávání přírody	P-9-1-02 Popíše základní rozdíl mezi buňkou rostlin živočichů a bakterií, objasní funkci základních organel P-9-8-02 Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	- seznámí se s objevitelem Purkyně - popíše základní rozdíl mezi buňkou rostlin živočichů a bakterií - objasní funkci jádra, chloroplastů a mitochondrií v buňce - popíše stavbu mikroskopu - zhotoví nativní preparát z pokožky cibule - pozoruje stavbu pokožky z cibule pod mikroskopem - schematicky zakreslí pozorovaný objekt	
Zásady třídění organismů	P-9-1-04 Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	- třídí organismy do říší - třídí živočichy mezi obratlovce a bezobratlé - vybrané bezobratlé zařadí do nižších taxonomických jednotek	
Bakterie	P-9-1-07 Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	- uvede výskyt bakterií - uvede některá onemocnění člověka způsobené bakteriemi - vysvětlí pojem antibiotikum - uvede technologicky významná využití bakterií	

Přírodopis / 6. třída

Biologie hub

Učivo	Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Houby s plodnicemi Praktické metody poznávání přírody	P-9-2-01 Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznávání přírody	- určí naše nejznámější jedlé i jedovaté houby - popíše těla těchto hub, rozpozná jejich charakteristické znaky - zakreslí tělo houby - uvede funkci hub v potravních řetězcích - vysvětlí zásady správného sběru hub a zásady 1. pomoci při podezření na otravu	
Houby bez plodnic Praktické metody poznávání přírody	P-9-2-02 Vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a potravních řetězcích	- charakterizuje kvasinky a plísně, uvede jejich výskyt a vhodné životní podmínky - popíše jejich způsoby rozmnožování a výživy - uvede využití kvasinek v různých výrobcích a v běžném životě (droždí) - popíše plíseň štetičkovec - seznámí se s objevitelem: Fleming - pozoruje výtrusy plísni lupou	
Lišejníky	P-9-2-03 Objasní funkce dvou organismů ve stélce lišejníků	- vysvětlí soužití 2 organismů ve stélce lišejníku - uvede životní prostředí lišejníků	

Přírodopis / 6. třída
Biologie živočichů

Učivo	Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Anatomie a morfologie prvoků, žahavců, ploštěnců, měkkýšů, kroužkovců a členovců Praktické metody poznávání přírody	P-9-4-01 Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů P-9-8-02 Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů ze skupin prvoků a bezobratlých - popíše jejich těla - pozoruje lupou schránky a těla vybraných živočichů	
Prvoci, žahavci ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci	P-9-4-02 Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin P-9-4-03 Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní způsob života a přizpůsobení danému prostředí P-9-4-04 Zhodnotí význam živočichů v přírodě pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	- určí vybrané bezobratlé živočichy - uvede jejich způsob obživy - určí ekosystémy, ve kterých žijí - uvede jejich význam v potravních řetězcích - objasní způsob přizpůsobení vybraných živočichů danému prostředí - zhodnotí význam vybraných bezobratlých živočichů pro člověka - uvede vnitřní a vnější parazity člověka (z bezobratlých) a způsoby ochrany před nimi - uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	EV/Ekosystémy

Přírodopis / 6. třída

Základy ekologie

Učivo	Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Vzájemné vztahy organismů v přírodě	P-9-7-02 Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladů základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	- rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - společenstvo, ekosystém	EV/Ekosystémy
	P-9-7-03 Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	- vysvětlí jednoduché potravní řetězce v různých ekosystémech	

Přírodopis / 7. třída

Obecná biologie a genetika

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Struktura rostlinného života	P-9-1-03 Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů	- vysvětlí pojem rostlinná pletiva, jejich vývoj a význam pro rostlinu - objasní funkce některých orgánů strunatců	
Zásady třídění organismů	P-9-1-04 Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	- třídí rostliny do nižších taxonomických jednotek - třídí strunatce do nižších taxonomických jednotek	
Rozmnožování pohlavní a nepohlavní	P-9-1-05 Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování - uvede příklady nepohlavního rozmnožování rostlin - vysvětlí podstatu opylení	

Přírodopis / 7. třída

Biologie rostlin

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Anatomie a morfologie rostlin	P-9-3-01 Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům P-9-3-02 Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	- objasní uspořádání rostlinného těla - popíše stavbu a význam jednotlivých částí rostlinného těla vyšších rostlin - vysvětlí a uvede příklad stélky - pozoruje vnější stavbu rostlin - schematicky zakreslí některé znaky	
Praktické metody poznávání přírody	P-9-8-02 Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody		

Fotosyntéza	P-9-3-03 Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	- objasní fotosyntézu a její význam pro člověka a rostlinu - uvede význam lesa	EV/Ekosystémy EV/Vztah člověka k prostředí
Systém rostlin a jejich ochrana význam Praktické metody poznávání přírody	P-9-3-04 Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů P-9-3-05 Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznávání přírody	- pozná a zařadí vybrané druhy řas, výtrusných, nahosemenných a krytosemenných rostlin, uvede jejich životní prostředí - používá atlasy a klíče rostlin - zakládá herbář - uvede hospodářsky významné zástupce - uvede způsoby ochrany krajiny	EV/Ekosystémy EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Přírodopis / 7. třída
Biologie živočichů

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Anatomie a morfologie strunatců Praktické metody poznávání přírody	P-9-4-01 Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů P-9-8-02 Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	- popíše vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů - pozoruje vybrané živočichy	
Strunatci	P-9-4-02 Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin P-9-4-03 Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní způsob života a přizpůsobení danému prostředí P-9-4-04 Zhodnotí význam živočichů v přírodě pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	- určí vybrané strunatce a zařadí je do taxonomických skupin - uvede způsob jejich obživy - určí ekosystémy, ve kterých žijí - uvede jejich význam v potravních řetězcích - objasní způsob přizpůsobení vybraných živočichů danému prostředí - uvede ohrožené druhy strunatců - zhodnotí význam vybraných strunatců pro člověka - uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy - zvládne poskytnout 1. pomoc při uškntutí zmijí	EV/Ekosystémy EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Přírodopis / 8. třída

Biologie živočichů

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Anatomie a morfologie savců Praktické metody poznávání přírody	P-9-4-01 Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů P-9-8-02 Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	- popíše vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů - pozoruje vybrané živočichy a projevy jejich chování	
Savci	P-9-4-02 Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin P-9-4-03 Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní způsob života a přizpůsobení danému prostředí P-9-4-04 Zhodnotí význam živočichů v přírodě pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	- určí vybrané savce a zařadí je do taxonomických skupin - uvede způsob jejich obživy - určí ekosystémy, ve kterých žijí - uvede jejich význam v potravních řetězcích - objasní způsob přizpůsobení vybraných živočichů danému prostředí - uvede ohrožené druhy savců - zhodnotí význam vybraných savců pro člověka - seznámí se s péčí o vybrané domácí živočichy - uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	EV/Ekosystémy EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Přírodopis / 8. třída

Biologie člověka

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Anatomie a fyziologie	P-9-5-01 Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	- popíše stavbu a funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav	
Fylogeneze člověka	P-9-5-02 Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	- charakterizuje jednotlivé vývojové stupně vývoje člověka z hlediska historie	
Ontogeneze člověka	P-9-5-03 Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří P-9-1-06 Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	- objasní vznik a vývin jedince od početí až do stáří - vysvětlí podstatu dědičnosti a uvede konkrétní příklady dědičnosti v životě člověka	
Nemoci, úrazy, prevence	P-9-5-04 Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života P-9-5-05 Aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	- rozpozná příznaky běžných onemocnění - uplatňuje zásady prevence před běžnými a civilizačními onemocněními - ovládá zásady 1. pomoci při běžných úrazech a stavech ohrožujících život	

Přírodopis / 8. třída

Výchova ke zdraví

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Trávicí soustava, výživa, metabolismus	VZ-9-1-07 Dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	- vyjmenuje základní živiny, určí jejich význam z hlediska nutričního a přiřadí jim jednotlivé potraviny - vysvětlí význam minerálů a vitamínů pro člověka, vyjmenuje významné minerály a vitamíny, stanoví jejich zdroje - vysvětlí pojem metabolismu a jeho poruchy - snaží se uplatňovat zdravé stravovací návyky	
Dospívání a reprodukční zdraví	VZ-9-1-11 Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví VZ-9-1-12 Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	- popíše tělesné a fyziologické změny v období dospívání - seznámí se s metodami ochrany před neplánovaným početím - seznámí se s odchylkami v sexuálním chování	OSV/Sociální rozvoj – Poznávání lidí

Neživá příroda			
Učivo	Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Nerosty, horniny Praktické poznání přírody	P-9-6-02 Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích podmínek P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznání přírody	- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny - určí složení a vznik vybraných hornin - systematicky zařadí některé minerály - učí některé fyzikální vlastnosti minerálů	
Vnější a vnitřní geologické procesy	P-9-6-03 Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vod P-9-6-06 Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	- vyjmenuje vnitřní a vnější geologické děje, uvede příklady jejich důsledků - vysvětlí, jak vzniká zemětřesení a stupnici síly zemětřesení - vysvětlí sopečnou činnost - vyjmenuje nejznámější sopky a ukáže je na mapě - vysvětlí pojem tsunami, objasní vznik a důsledky	
Půdy Praktické poznání přírody	P-9-6-04 Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě P-9-8-01 Aplikuje praktické metody poznání přírody	- rozlišuje půdní typy, uvede jejich vlastnosti a význam pro výživu rostlin - uvede příklady devastace půdy a možnosti rekultivace - určí pH půdy, navrhne vhodné rostliny pro pěstování na dané půdě	EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV/Vztah člověka k prostředí
Vývoj Země a života na Zemi	P-9-6-01 Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života P-9-6-05 Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	- seznámí se s různými názory na vznik Země a života na ní - chápe dynamiku jejího vývoje a jeho zákonitosti - vyjmenuje jednotlivé etapy a periody geologického vývoje, určí jejich trvání na časové přímce	

	P-9-6-02 Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	- uveďte změny v živé a neživé přírodě v jednotlivých periodách - uveďte typické organismy v jednotlivých periodách a jejich přizpůsobování měnícím se podmínkám	
--	---	--	--

5.6.4. Zeměpis

Charakteristika vzdělávacího oboru

1. Název vyučovacího předmětu: **ZEMĚPIS - 2. stupeň**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a vzdělávacího oboru Zeměpis.

3. Vzdělávací obor je rozdělen na 7 tematických okruhů – Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie, Přírodní obraz Země, Regiony světa, Společenské a hospodářské prostředí, Životní prostředí, Česká republika, Terénní geografická výuka, praxe a aplikace.

4. Časové vymezení

Předmět má na 2. stupni časovou dotaci 8 hodin. Z toho po 2 vyučovacích hodinách v 6., 7., 8. a 9. ročníku.

5. Organizační vymezení

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny většinou v učebně.

Žáci mají k dispozici učebnice, různé typy map, atlasy, glóbusy, encyklopedie, obrazový materiál. Při práci využíváme také ICT. Využíváme i skupinové formy práce na zadaném úkolu.

6. Výchovné a vzdělávací strategie

V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a využití informací z různých dostupných zdrojů
- vybízíme žáky k propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k přemýšlení o problémech a nacházení jejich shodných, podobných a odlišných znaků
- umožňujeme žákům aplikovat osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových problémových situací

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- rozvíjíme schopnosti žáků pracovat s různými typy textů a záznamů a reagovat na ně
-

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- umožňujeme žákům uvědomit si potřebu efektivní spolupráce s druhými při řešení úkolů
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- podněcujeme žáky k pochopení ekologických souvislostí a environmentálních problémů
 - vedeme žáky k respektování jiných kultur
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- dbáme na plnění žákovských povinností
 - vedeme žáky k využití znalostí získaných v tomto vzdělávacím oboru k dalšímu vlastnímu rozvoji, popřípadě v přípravě na budoucí povolání
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny vybrané tematické okruhy průřezového tématu *Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.*

Zeměpis / 6. ročník

Přírodní obraz Země

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Vesmír	Z-9-2-01 Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	- charakterizuje tělesa Sluneční soustavy - má přehled o dobývání a průzkumech vesmíru	
Země	Z-9-2-01 Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy Z-9-2-02 Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	- zhodnotí postavení Země ve vesmíru - porovná vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země - vyjmenuje pohyby Země a zhodnotí jejich důsledky na život lidí a organismů - vysvětlí střídání dne a noci a ročních období	EV/Ekosystémy EV/Základní podmínky života EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Přírodní sféry Země / Složky přírodní sféry	Z-9-2-03 Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	- vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé složky přírodní sféry Země, rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry Země, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost	

Litosféra	Z-9-2-04 Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	- pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - vysvětlí vliv vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře na utváření zemského povrchu, na přírodu a lidskou společnost	
Atmosféra		- rozlišuje pojmy počasí a podnebí, vysvětlí jejich vliv na přírodu - charakterizuje a lokalizuje jednotlivé podnebné pásy	EV/Základní podmínky života
Hydrosféra		- vyjmenuje vlastnosti a pohyby mořské vody a vysvětlí jejich příčiny - charakterizuje vodní toky a vodní plochy	EV/Ekosystémy EV/Základní podmínky života EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Pedosféra		- rozlišuje živé a neživé složky půdy	
Biosféra		- charakterizuje a lokalizuje jednotlivá geografická šířková pásma	

Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie			
Globus, mapa a další zdroje geografických dat a informací	Z-9-1-01 Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů Z-9-1-02 Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii Z-9-1-03 Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině Z-9-1-04 Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	- učí se přiměřeně hodnotit geografické informace a data z dostupných kartografických produktů a informačních zdrojů - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii, učí se samostatně pracovat s mapou a atlasem, určuje zeměpisnou polohu - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře a jejich pravidelnosti, zákonitosti, vzájemné odlišnosti a souvislosti - rozeznává hranice mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině - vytváří myšlenková schémata a mapy pro prostorové vnímání, vytváří jednoduchá myšlenková schémata a mapy pro orientaci v konkrétních regionech	

Regiony světa			
Oceány a světadíly	Z-9-3-02 Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	- lokalizuje na mapách oceány a světadíly	EV/Ekosystémy
Afrika	Z-9-3-01 Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa Z-9-3-02 Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny Z-9-3-03 Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států Z-9-3-04 Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionu Afriky - lokalizuje na mapách světadílů a podle zvolených kritérií, srovnává jeho postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, společenské, politické hospodářské poměry Afriky - zvažuje jaké změny nebo problémy nastaly, nastávají nebo mohou nastat ve vybraných regionech Afriky	EV/Ekosystémy EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí VDO/Občan, občanská společnost a stát VDO/Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS /Evropa a svět nás zajímá MUV/Lidské vztahy MUV/Etnický původ MUV/Multikulturalita EV/Základní podmínky života EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Životní prostředí			
Životní prostředí	Z-9-5-01 Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin Z-9-5-02 Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) Z-9-5-03 Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- porovnává různé krajiny, rozlišuje jejich specifické znaky a funkce - rozliší kulturní a přírodní krajinu, uvede příklady, určí prostorové rozmístění hlavních ekosystémů - uvádí na vybraných příkladech důsledky lidské činnosti na jednotlivé složky přírodní sféry Země a na krajinu	EV/Ekosystémy EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace			
Terénní výuka	Z-9-7-01 Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Z-9-7-02 Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny Z-9-7-03 Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	- osvojuje si základy praktické topografie a orientace v terénu - osvojuje si praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení - osvojuje si uplatňování zásad bezpečného pohybu a pobytu v krajině, zásad bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	

Zeměpis / 7. ročník

Regiony světa			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Severní Amerika Jižní Amerika Asie Austrálie a Oceánie	Z-9-3-01 Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa Z-9-3-02 Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny Z-9-3-03 Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států Z-9-3-04 Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení regionů Severní Ameriky, Jižní Ameriky, Asie a Austrálie a Oceánie - lokalizuje na mapách Severní Ameriku, Jižní Ameriku, Asii a Austrálii a Oceánii lokalizuje na mapách regiony Severní Ameriky, Jižní Ameriky, Asie a Austrálii a Oceánii a porovnává je, určuje rozvojová jádra a periferní zóny - určí polohu a rozlohu Severní a Jižní Ameriky, Asie a Austrálie a Oceánie, charakterizuje přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry Severní a Jižní Ameriky, Asie a Austrálie a Oceánie, jejich zvláštnosti a podobnosti s jinými světadíly, charakterizuje vybrané severoamerické, jihoamerické, asijské a australské státy - zvažuje jaké změny nebo problémy nastaly, nastávají nebo mohou nastat ve vybraných regionech a přemýšlí o jejich příčinách	VDO/Občan, občanská společnost a stát VDO/Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS /Evropa a svět nás zajímá MUV/Kulturní difference MUV/Lidské vztahy MUV/Etnický původ MUV/Multikulturalita EV/Ekosystémy EV/Základní podmínky života EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Zeměpis / 8. ročník

Regiony světa			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tematické okruhy
Evropa	Z-9-3-01 Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionu světa Z-9-3-02 Lokalizuje na mapách světadíl, srovnává jeho postavení, rozvojová jádra a periferní zóny Z-9-3-03 Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry světadílu a vybraných států Z-9-3-04 Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech Evropy nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení regionu Evropy - lokalizuje na mapách Evropu, lokalizuje na mapách regiony Evropy a porovnává je, určuje rozvojová jádra a periferní zóny - určí polohu a rozlohu Evropy, charakterizuje přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry Evropy, její zvláštnosti a podobnosti s jinými světadíly, charakterizuje vybrané evropské státy - zvažuje jaké změny nebo problémy nastaly, nastávají nebo mohou nastat ve vybraných regionech Evropy a přemýšlí o jejich příčinách	VDO/Občan, občanská společnost a stát VDO/Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS /Evropa a svět nás zajímá VMEGS/Objevujeme Evropu a svět VMEGS/Jsme Evropané MuV/Kulturní difference MuV/Lidské vztahy MuV/Etnický původ MuV/Multikulturalita EV/Ekosystémy EV/Základní podmínky života EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Česká republika			
Poloha a přírodní poměry České republiky	Z-9-6-03 Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	- lokalizuje Českou republiku na mapě světa - hodnotí polohu, rozlohu a přírodní poměry České republiky - porovnává polohu, rozlohu a přírodní podmínky České republiky v evropském a světovém kontextu	VMEGS/Objevujeme Evropu a svět EV/Ekosystémy EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Obyvatelstvo České republiky	Z-9-6-03 Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	- hodnotí a porovnává obyvatelstvo a sídla České republiky v evropském a světovém kontextu - charakterizuje kulturní a společenské poměry České republiky	VDO/Občan, občanská společnost a stát VDO/Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MuV/Kulturní difference MuV/Lidské vztahy MuV/Etnický původ
Hospodářství České republiky/ Vliv na životní prostředí	Z-9-6-03 Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu Z-9-5-03 Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- hodnotí a porovnává přírodní zdroje a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - charakterizuje jednotlivá odvětví hospodářství České republiky (zemědělství, těžba, průmysl, služby, doprava) - uvádí příklady negativního dopadu jednotlivých hospodářských odvětví na životní prostředí České republiky	EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV/Základní podmínky života
Regiony České republiky 1. část	Z-9-6-04 Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	- lokalizuje na mapách jednotlivé (vybrané) kraje České republiky, určí jádrové a periferní oblasti jednotlivých krajů z hlediska osídlení a hospodářských aktivit podá základní geografickou,	

		demografickou, kulturní a hospodářskou charakteristiku jednotlivých krajů uvede zvláštnosti a zajímavosti jednotlivých krajů	
Místní region	Z-9-6-01 Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy Z-9-6-02 Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	- vymezí a lokalizuje místní region, - hodnotí přírodní, hospodářské, kulturní a demografické poměry místního regionu - hodnotí možnosti dalšího rozvoje regionu - analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	MuV/Kulturní difference EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Česká republika a mezinárodní organizace	Z-9-6-05 Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	- uvádí příklady účasti České republiky v mezinárodních organizacích	VMEGS/Jsme Evropané

Zeměpis / 9. ročník

Česká republika			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tematické okruhy
Regiony České republiky 2. část	Z-9-6-04 Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	- lokalizuje na mapách jednotlivé (vybrané) kraje České republiky - určí jádrové a periferní oblasti jednotlivých krajů z hlediska osídlení a hospodářských aktivit - podá základní geografickou, demografickou, kulturní a hospodářskou charakteristiku jednotlivých krajů - uvede zvláštnosti a zajímavosti jednotlivých krajů	
Společenské a hospodářské prostředí			
Obyvatelstvo a sídla ve světě	Z-9-4-01 Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa Z-9-4-02 Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů - charakterizuje významná světová náboženství - uvede příklady kulturních, rasových nebo náboženských problémů ve světě - pojmenuje obecné základní znaky sídel, - posoudí souvislost přírodních a hospodářských podmínek s funkcí a rozložením lidských sídel ve světě	VDO/Občan, občanská společnost a stát MuV/Kulturní difference MuV/Lidské vztahy MuV/Etnický původ MuV/Multikulturalita EV/Ekosystémy EV/Základní podmínky života EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí MeV/Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Světové hospodářství	Z-9-4-03 Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje Z-9-4-04 Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit Z-9-4-05 Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	- zhodnotí strukturu, složky a funkce světového hospodářství - lokalizuje jádrové a periferní oblasti světa - lokalizuje hlavní světové surovinové a energetické zdroje - porovnává předpoklady pro územní rozmístění hospodářských odvětví - charakterizuje hlavní hospodářské organizace světa, porovnává státy světa z hlediska stupně rozvoje - lokalizuje a charakterizuje hlavní oblasti cestovního ruchu	EV/Základní podmínky života EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Politická situace ve světě	Z-9-4-05 Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků Z-9-4-06 Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	- charakterizuje mezinárodní politické a zájmové organizace a seskupení, - lokalizuje aktuální politické problémy ve světě a hlavní světová ohniska konfliktů, lokalizuje aktuální geopolitické změny	VDO/Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS/Objevujeme Evropu a svět VMEGS/Jsme Evropané
Zdroje dat a geografických informací	Z-9-1-01 Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	- organizuje a hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných informačních zdrojů	MeV/Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

	Z-9-1-04 Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	- vytváří myšlenková schémata a mapy pro utváření postojů k okolnímu světu	
--	---	--	--

5.7. Umění a kultura

Do této vzdělávací oblasti patří vzdělávací obor Hudební výchova, Výtvarná výchova.

5.7.1. Hudební výchova

Charakteristika vzdělávacího oboru

1. Název vyučovacího předmětu: **HUDEBNÍ VÝCHOVA 1. – 2. období 1. stupně**
2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru:
Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura a vzdělávacího oboru Hudební výchova.
3. Vzdělávací obor není rozdělen na tematické okruhy.
4. Časové vymezení:
Předmět Hudební výchova má na 1. stupni v 1. období celkovou časovou dotaci 3 hodiny, v 1., 2. a 3. ročníku po jedné vyučovací hodině.
Předmět Hudební výchova má na 1. stupni ve 2. období celkovou časovou dotaci 2 hodiny, ve 4. a 5. ročníku po jedné vyučovací hodině.
5. Organizační vymezení:
Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny většinou v kmenové učebně.
Žáci mají k dispozici učebnice, různé pracovní listy, okopírovaný notový materiál, encyklopedie a odborné publikace. Je využívána audiovizuální technika (CD, DVD), interaktivní tabule a školní notebook s možností přístupu na internet. Při některých dílčích aktivitách v rámci výuky žáci používají jednoduché hudební nástroje (hra na tělo, Orffův instrumentář, pianino nebo keyboard).
6. Výchovné a vzdělávací strategie:
V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie

- maximalizujeme šanci žáků prožít úspěch

Kompetence k řešení problému

Vzdělávací strategie

- zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují
 - vedeme žáky ke správným způsobům užití jednoduchých hudebních nástrojů
-

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie

- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
 - s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
-

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie

- umožňujeme žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory
 - vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a hodnocení ostatních
 - umožňujeme diferencované výkony podle individuálních schopností žáků
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie

- umožňujeme žákům spoluvytvářet kritéria hodnocení
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie

- umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce
-

7. Začlenění průřezových témat:

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny vybrané tematické okruhy průřezových témat ***Multikulturní výchova, Osobnostní a sociální výchova.***

Hudební výchova / 1. ročník

Vzdělávací obsah

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Vokální činnosti	HV-3-1-01 Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	- zpívá písně z říkadlových nápěvů a jednoduché písně	
Vokální činnosti Hudebně pohybové činnosti	HV-3-1-02 Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	- rytmicky deklamuje a vytleská říkadlo	
Instrumentální činnosti	HV-3-1-03 Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- rozpozná a použije některé nástroje Orf. instrumentáře, vyrobí rytmický nástroj	
Hudebně pohybové činnosti	HV-3-1-04 Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje směr melodie	
Poslechové činnosti	HV-3-1-05 Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpoznává výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- rozlišuje zvuky a tóny - rozlišuje vlastnosti tónů (výška, síla, barva, délka)	
Poslechové činnosti	HV-3-1-06 Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- rozlišuje zvuky a hru nástrojů, rozlišuje hudbu vokální a instrumentální	

Hudební výchova / 2. ročník

Vzdělávací obsah

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Vokální činnosti	HV-3-1-01 Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	- zpívá jednoduché písně - zaujme správný pěvecký postoj, nasadí a tvoří tón	
Vokální činnosti Hudebně pohybové činnosti	HV-3-1-02 Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, vybere vhodné zakončení písně	
Instrumentální činnosti	HV-3-1-03 Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- správným způsobem použije nástroje Orf. instrumentáře	
Hudebně pohybové činnosti	HV-3-1-04 Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku	
Poslechové činnosti	HV-3-1-05 Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpoznává výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- rozlišuje dynamické změny – silně (f), slabě (p) - rozlišuje vysoké a hluboké, krátké a dlouhé tóny	
Poslechové činnosti	HV-3-1-06 Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	

Hudební výchova / 3. ročník

Vzdělávací obsah

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Vokální činnosti	HV-3-1-01 Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	
Vokální činnosti Hudebně pohybové činnosti	HV-3-1-02 Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	- rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	OSV/Osobnostní rozvoj - Psychohygiena
Instrumentální činnosti	HV-3-1-03 Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	
Hudebně pohybové činnosti	HV-3-1-04 Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	OSV/Sociální rozvoj - Komunikace
Poslechové činnosti	HV-3-1-05 Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpoznává výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	
Poslechové činnosti	HV-3-1-06 Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- sluchem rozpozná některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	

Hudební výchova / 4. ročník

Vzdělávací obsah

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Vokální činnosti	HV-5-1-01 Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	- zpívá písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - dokáže rozlišit píseň v durové a mollové tónině na základě nálady a charakteru - uplatňuje zásady správného dýchání a hlasové hygieny	MuV/Etnický původ
Vokální činnosti Instrumentální činnosti Hudebně-pohybové činnosti	HV-5-1-02 Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	- zpívá písně podle svých individuálních schopností a dovedností - pohybově doprovodí píseň jednoduchým tancem	MuV/Etnický původ OSV/Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností a poznávání
Instrumentální činnosti	HV-5-1-03 Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché (popřípadě složitější) hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	- reprodukuje krátké motivy z písní pomocí jednoduchých hudebních nástrojů	MuV/Etnický původ OSV/Osobnostní rozvoj - Kreativita
Poslechové činnosti	HV-5-1-04 Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	- rozpozná na základě poslechu charakter skladby či písně	

Vokální činnosti Instrumentální činnosti	HV-5-1-05 Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	- zopakuje (příp. rozšíří) v rámci svých individuálních schopností prostý hudební motiv hrou na jednoduchý hudební nástroj nebo zpěvem formou hry na ozvěnu, otázku – odpověď apod.	OSV/Osobnostní rozvoj - Kreativita OSV/Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností a poznávání
Poslechové činnosti	HV-5-1-06 Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	- rozlišuje výrazné tempové a dynamické změny v rámci poslechu krátké skladby - rozpozná vlastnosti tónu - chápe rozdíl mezi hudbou vokální a instrumentální, seznamuje se se základními hudebními nástroji	
Hudebně-pohybové činnosti	HV-5-1-07 Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	- na základě poslechu realizuje jednoduchý taneční doprovod ke znějící hudbě (pochod) - rozlišuje mezi těžkou a lehkou dobou	OSV/Osobnostní rozvoj – Kreativita OSV/Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností a poznávání

Hudební výchova / 5. ročník

Vzdělávací obsah

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Vokální činnosti	HV-5-1-01 Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	- zpívá písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - realizuje základní taktovací schémata takových písní - vybírá píseň na základě vlastní momentální nálady - uplatňuje zásady správného dýchání a hlasové hygieny	OSV/Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí OSV/Osobnostní rozvoj - Psychohygiena
Vokální činnosti Hudebně-pohybové činnosti	HV-5-1-02 Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	- zpívá písně podle svých individuálních schopností a dovedností - pohybově doprovodí píseň vhodným tancem - zachytí melodii písně jednoduchým grafickým vyjádřením, aktivně používá fonogestiku	OSV/Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí
Poslechové činnosti	HV-5-1-04 Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	- rozpozná na základě poslechu charakter skladby či písně, vybírá vhodnou hudbu k poslechu na základě vlastní momentální nálady - vyjadřuje se ke slyšené hudbě, formuluje (i nonverbálně), jak na něj	OSV/Osobnostní rozvoj – Kreativita OSV/Osobnostní rozvoj – Psychohygiena

		hudba působí	OSV/Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí
Poslechové činnosti	HV-5-1-06 Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	- na základě aktivního poslechu chápe význam pojmů gradace, kontrast a zvukomalba v hudbě - rozlišuje barvu zvuku základních hudebních nástrojů a zpěvních hlasů	
Hudebně-pohybové činnosti	HV-5-1-07 Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	- na základě poslechu realizuje taneční doprovod ke znějící hudbě, využívá při něm jednoduchých lidových tanců	OSV/Osobnostní rozvoj - Kreativita

Charakteristika vzdělávacího oboru

1. Název vyučovacího předmětu: **HUDEBNÍ VÝCHOVA – 2. stupeň**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru:

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura a vzdělávacího oboru Hudební výchova.

3. Vzdělávací obor není rozdělen na tematické okruhy.

4. Časové vymezení:

Předmět Hudební výchova má na 2. stupni celkovou časovou dotaci 4 hodin, v každém ročníku po jedné vyučovací hodině.

5. Organizační vymezení:

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny většinou v kmenové učebně. Žáci mají k dispozici učebnice, různé pracovní listy, okopírovaný notový materiál, různé zdroje informačních materiálů (encyklopedie, odborné publikace) včetně internetového připojení k počítači. Je využívána audiovizuální technika (CD, DVD), interaktivní tabule a školní notebook.

6. Výchovné a vzdělávací strategie:

V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- maximalizujeme šanci žáků prožít úspěch

Kompetence k řešení problému

Vzdělávací strategie:

- zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- umožňujeme žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory
- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a hodnocení ostatních

- umožňujeme diferencované výkony podle individuálních schopností žáků
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- umožňujeme žákům spoluvytvářet kritéria hodnocení
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce
-

7. Začlenění průřezových témat:

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny vybrané tematické okruhy průřezových témat *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova.*

Hudební výchova / 6. ročník

Vzdělávací obsah

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Hudebně pohybové činnosti	HV-9-1-01 Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- volí vhodný taneční doprovod ke slyšené hudbě (včetně mimoevropského kulturního okruhu)	
Vokální činnosti	HV-9-1-02 Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- používá podle svých individuálních schopností a dovedností notový zápis jako oporu při realizaci písně - hodnotí vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledá možnosti nápravy hlasové nedostatečnosti (využití jiné hudební činnosti)	
Vokální činnosti Instrumentální činnosti	HV-9-1-03 Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	- s pomocí elementárních nástrojů reprodukuje melodie písní, příp. jejich krátkých úryvků - volí jednoduchý doprovod k písním formou hry na tělo	

Poslechové činnosti	HV-9-1-06 Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- zasazuje konkrétní skladbu do kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (kýč, módnost a modernost) - rozeznává hudební výrazové prostředky užité v konkrétním hudebním díle	MeV/Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Vokální činnosti Poslechové činnosti	HV-9-1-08 Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- vnímá lidovou píseň jako doklad regionálního hudebně-slovesného umění, na základě poslechu rozpoznává základní lidové hudební nástroje - seznamuje se s žánry hudebního divadla (opera, muzikál), baletem a filmovou a scénickou hudbou	

Hudební výchova / 7. ročník

Vzdělávací obsah			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Hudebně pohybové činnosti Poslechové činnosti	HV-9-1-05 Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- volí vhodný taneční doprovod ke slyšené hudbě - vnímá rozdíly mezi hudebním projevem evropského kulturního okruhu a mimoevropských etnik	MuV/Etnický původ
Vokální činnosti	HV-9-1-02 Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých	- používá podle svých individuálních schopností a dovedností notový zápis jako oporu při realizaci písně - hodnotí vlastní vokální projev a	

	dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	vokální projev ostatních, hledá možnosti nápravy hlasové nedostatečnosti (využití jiné hudební činnosti)	
Vokální činnosti Instrumentální činnosti	HV-9-1-03 Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	- s pomocí elementárních nástrojů reprodukuje melodie písní, příp. jejich krátkých úryvků - volí jednoduchý doprovod k písním formou hry na tělo	
Vokální činnosti Instrumentální činnosti	HV-9-1-04 Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	- aktivně realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně různých stylů a žánrů - poznává vlastní kulturní zakotvení i zvláštnosti různých etnik, vnímá kulturní diferenci v rámci ČR	MuV/Etnický původ MuV/Kulturní diference
Poslechové činnosti	HV-9-1-06 Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- kriticky hodnotí slyšenou hudbu na základě užitých hudebně výrazových prostředků a zařadí ji i v rámci stylového období	
Vokální činnosti Poslechové činnosti	HV-9-1-08 Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- chápe lidovou píseň jako doklad regionálního hudebně-slovesného umění	

Hudební výchova / 8. ročník

Vzdělávací obsah

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Instrumentální činnosti Poslechové činnosti	HV-9-1-01 Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- ovládá na základě svých individuálních schopností a dovedností moderní hudební nástroje (keyboard) a formuluje přednosti hry na takový hudební nástroj	
Vokální činnosti	HV-9-1-02 Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- používá podle svých individuálních schopností a dovedností notový zápis jako oporu při realizaci písně - zpívá písně evropských národů i mimoevropského kulturního okruhu	MuV/Etnický původ MuV/Multikulturarita VMEGS/Evropa a svět nás zajímá
Poslechové činnosti	HV-9-1-07 Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	- kriticky hodnotí slyšenou hudbu na základě užitých hudebně výrazových prostředků a zařadí ji v rámci stylového období - slovně charakterizuje slyšené hudební dílo, vynáší o něm soudy a vytváří si vlastní preference - chápe hudbu jako fenomén doby, který zásadně ovlivňuje život moderního člověka	MeV/Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VMEGS/Evropa a svět nás zajímá
Hudebně pohybové činnosti Poslechové činnosti	HV-9-1-08 Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- hodnotí vliv ostatních druhů umění na hudbu a vlastní hudební vývoj v rámci dějin	VMEGS/Evropa a svět nás zajímá

Hudební výchova / 9. ročník

Vzdělávací obsah

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Instrumentální činnosti	HV-9-1-01 Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- vnímá nové trendy v oblasti záznamu hudby a propojení hudby s komunikačními technologiemi	
Vokální činnosti	HV-9-1-02 Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- používá podle svých individuálních schopností a dovedností notový zápis jako oporu při realizaci písně - zpívá písně evropských národů i mimoevropského kulturního okruhu - chápe českou píseň jako nositelku národních kulturních tradic	
Poslechové činnosti	HV-9-1-07 Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	- kriticky hodnotí slyšenou hudbu na základě užitých hudebně výrazových prostředků a zařadí ji v rámci stylového období - vytváří si celkový obraz o vývoji umělé i nonumělé hudby v českém prostředí - slovně charakterizuje slyšené hudební dílo, vynáší o něm soudy a vytváří si vlastní preference	
Hudebně pohybové činnosti Poslechové činnosti	HV-9-1-08 Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- hodnotí vliv ostatních druhů umění na hudbu a vlastní hudební vývoj v rámci dějin - zamýšlí se nad postavením hudby v současném mediálním světě	MeV/Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

5.7.2. Výtvarná výchova

Charakteristika vzdělávacího oboru

1. Název vyučovacího předmětu: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 1. a 2. období 1. stupně**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura a vzdělávacího oboru Výtvarná výchova.

3. Vzdělávací obor není rozdělen na tematické okruhy.

4. Časové vymezení

Předmět Výtvarná výchova má na 1. stupni v prvním období časovou dotaci 5 vyučovacích hodin, z toho v 1. a 2. ročníku po 2 vyučovacích hodinách, ve 3. ročníku 1 vyučovací hodina.

Předmět Výtvarná výchova má na 1. stupni ve druhém období časovou dotaci 3 vyučovací hodiny, z toho ve 4. ročníku 2 vyučovací hodiny, v 5. ročníku 1 vyučovací hodina.

5. Organizační vymezení

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny v učebně nebo v terénu.

6. Vzdělávací strategie

Při práci využíváme tvořivého přístupu žáků.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- rozvíjíme tvořivost žáků; umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávací strategie:

- podporujeme u žáků samostatnost při volbě vhodných postupů práce a zodpovědnost za ně

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k přemýšlení o výtvarné práci, k hodnocení zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují
-

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky ke spolupráci na společném díle; vedeme je k tolerantnímu chování vůči ostatním
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- vytváříme podmínky pro vznik pozitivního postoje žáků k uměleckým dílům, kulturním a elektronickým památkám, k tradicím regionálního a národního charakteru
 - zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků; klademe důraz na prožitek
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k dodržování čistoty a pořádku na pracovišti
 - zadáváme úkoly, které umožňují volby různých postupů; vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálů, techniky
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny vybrané tematické okruhy průřezového tématu ***Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Environmentální výchova.***

Výtvarná výchova / 1. ročník

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Prvky vizuálně obrazného vyjádření Typy vizuálně obrazného vyjádření	VV-3-1-01 Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	- třídí, uspořádává objekty podle tvaru, barvy, struktury a linie - nalézá za vedení učitele způsob výtvarného vyjádření	OSV/Osobní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání
Uspořádání objektů do celků Typy vizuálně obrazného vyjádření	VV-3-1-02 V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošné i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	- výtvarně vyjadřuje skutečnost, osobní zážitek, představu různými výtvarnými technikami	EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí VDO/Občanská společnost a škola
Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly	VV-3-1-03 Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	- zapojuje za vedení uč. co nejvíce smyslů před či během výtvarné činnosti (zrak, sluch, hmat, pohyb, čich, chuť) pro hlubší citový zážitek	OSV/ Osobní rozvoj - Sebepoznání a sebezpojetí
Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením	VV-3-1-04 Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	- využívá možnosti volby výtvarného vyjádření daného námětu - vybírá si námět na základě nabídnutého materiálu	OSV/ Osobní rozvoj - Sebepoznání a sebezpojetí
Osobnostní postoj v komunikaci Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření	VV-3-1-05 Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- slovně vyjádří svůj výtvarný záměr - slovně doprovází svůj výtvarný projev, hodnotí - seznamuje se s prací druhých, spolupracuje	OSV/ Osobní rozvoj - Sebepoznání a sebezpojetí OSV/ Osobní rozvoj - Komunikace OSV/ Osobní rozvoj - Kooperace a kompetice

Výtvarná výchova / 2. ročník

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Prvky vizuálně obrazného vyjádření Typy vizuálně obrazného vyjádření	VV-3-1-01 Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	- pozoruje, hodnotí a porovnává vlastnosti okolních objektů - třídí, uspořádává objekty podle tvaru, barvy, struktury a linie - nalézá za vedení učitele způsob výtvarného vyjádření	OSV/Osobní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání
Uspořádání objektů do celků Typy vizuálně obrazného vyjádření	VV-3-1-02 V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošné i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	- výtvarně vyjadřuje skutečnost, osobní zážitek, představu různými výtvarnými technikami	EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí VDO/Občanská společnost a škola
Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly	VV-3-1-03 Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	- zapojuje za vedení uč. co nejvíce smyslů před či během výtvarné činnosti (zrak, sluch, hmat, pohyb, čich, chuť) pro hlubší citový zážitek - porovnává výtvarné vyjádření stejného námětu při zapojení různých smyslů	OSV/ Osobní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí
Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením	VV-3-1-04 Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	- využívá možnosti volby výtvarného vyjádření daného námětu - vybírá si námět na základě nabídnutého materiálu	OSV/ Osobní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí
Osobnostní postoj v komunikaci Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření	VV-3-1-05 Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- slovně vyjádří svůj výtvarný záměr - slovně doprovází svůj výtvarný projev, hodnotí - seznamuje se s prací druhých, spolupracuje	OSV/ Osobní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí OSV/ Osobní rozvoj - Komunikace OSV/ Osobní rozvoj - Kooperace a kompetice

Výtvarná výchova / 3. ročník

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Prvky vizuálně obrazného vyjádření Typy vizuálně obrazného vyjádření	VV-3-1-01 Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	- pozoruje, hodnotí a porovnává vlastnosti okolních objektů - třídí, uspořádává objekty podle tvaru, barvy, struktury a linie - nalézá za vedení učitele způsob výtvarného vyjádření	OSV/Osobní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání
Uspořádání objektů do celků Typy vizuálně obrazného vyjádření	VV-3-1-02 V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošné i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	- výtvarně vyjadřuje skutečnost, osobní zážitek, představu různými výtvarnými technikami	EV/ Lidské aktivity a problémy životního prostředí VDO/Občanská společnost a škola
Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly	VV-3-1-03 Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	- zapojuje za vedení uč. co nejvíce smyslů před či během výtvarné činnosti (zrak, sluch, hmat, pohyb, čich, chuť) pro hlubší citový zážitek - porovnává výtvarné vyjádření stejného námětu při zapojení různých smyslů	OSV/ Osobní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí
Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením	VV-3-1-04 Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	- využívá možnosti volby výtvarného vyjádření daného námětu - vybírá si námět na základě nabídnutého materiálu	OSV/ Osobní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí
Osobnostní postoj v komunikaci Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření	VV-3-1-05 Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- slovně vyjádří svůj výtvarný záměr - slovně doprovází svůj výtvarný projev, hodnotí - seznamuje se s prací druhých, spolupracuje	OSV/ Osobní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí OSV/ Osobní rozvoj - Komunikace OSV/ Osobní rozvoj - Kooperace a kompetice

Výtvarná výchova / 4. ročník

Obsah vzdělávání

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Prvky vizuálně obrazného vyjádření	VV-5-1-01 Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	- uvědomuje si a využívá odlišností při vlastním ztvárnění objektu (míchání barev atd.)	OSV/ Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání
Uspořádání objektů do celků Typy vizuálně obrazných vyjádření	VV-5-1-02 Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sopečný postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	- komponuje celkové využití plochy, proporce - vytváří plán v objemovém vyjádření, modelování a prostorového uspořádání prvků	
Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením	VV-5-1-03 Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	- volí náměty sobě blízké, kterými chce okolí sdělit svůj prožitek, myšlenku, problém založený na smyslovém vnímání či fantazii	EV/Ekosystémy EV/Základní podmínky života EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV/Vztah člověka k prostředí OSV/ Osobnostní rozvoj - Sebeznání a sebeznání
Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly	VV-5-1-04 Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahů zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové a prostorové tvorbě	- záměrně zapojuje pro prožitek co nejvíce smyslů	OSV/Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání OSV/Sociální rozvoj - Komunikace MuV/Kulturní diference
Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností	VV-5-1-05 Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	- originálně řeší daný námět, vlastní prožitek	
Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření	VV-5-1-07 Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah	- vysvětlí svůj záměr, hodnotí výsledek vlastní výtvarné činnosti	

	vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil		
--	--	--	--

Výtvarná výchova / 5. ročník

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata/tematické okruhy
Prvky vizuálně obrazného vyjádření	VV-5-1-01 Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	- uvědomuje si a využívá odlišností při vlastním ztvárnění objektu (stínování, poměr proporcí, míchání barev atd.)	OSV/ Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání
Uspořádání objektů do celků Typy vizuálně obrazných vyjádření	VV-5-1-02 Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sopečný postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	- komponuje celkové využití plochy, symetrie-asymetrie, překrývání, proporce - vytváří plán v objemovém vyjádření, modelování a prostorového uspořádání prvků	
Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením	VV-5-1-03 Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	- volí náměty sobě blízké, kterými chce okolí sdělit svůj prožitek, myšlenku, problém založený na smyslovém vnímání či fantazii	EV/Ekosystémy EV/Základní podmínky života EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV/Vztah člověka k prostředí OSV/ Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí
Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly	VV-5-1-04 Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahů zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové a prostorové tvorbě	- záměrně zapojuje pro prožitek co nejvíce smyslů - volí vhodnou techniku, vybírá výtvarný materiál	OSV/Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání OSV/Sociální rozvoj - Komunikace MuV/Kulturní diference
Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností	VV-5-1-05 Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	- originálně řeší daný námět, vlastní prožitek a k tomu volí přiměřenou techniku, materiál	

Proměny komunikačního obsahu	VV-5-1-06 Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	- seznamuje se s výtvary malířů, ilustrátorů, fotografů, sochařů, s lidovým uměním, architekturou, reklamou - porovnává a hodnotí různý přístup k jednomu námětu	
Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření	VV-5-1-07 Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- vysvětlí svůj záměr, hodnotí výsledek vlastní výtvarné činnosti	

Charakteristika vzdělávacího oboru

1. Název vyučovacího předmětu: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 2. stupeň**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru

Předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura a vzdělávacího oboru Výtvarná výchova.

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu.

Kulturu, jako procesy a výsledky duchovní činnosti umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součástí každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce).

3. Vzdělávací obor není rozdělen na tematické okruhy.

4. Časové vymezení:

Předmět Výtvarná výchova má na 2. stupni celkovou časovou dotaci 6 hodin. Z toho jsou přiděleny 2 hodiny týdně do 6. a 7. ročníku. V 8. a 9. ročníku činí časová dotace předmětu 1 hodinu týdně.

5. Organizační vymezení:

Předmět Výtvarná výchova se realizuje formou vyučovacího dvouhodinového bloku v 6. a 7. ročníku, v 8. a 9. ročníku je realizován jednou vyučovací hodinou. Výuka předmětu probíhá obvykle v učebně nebo keramické dílně. Probíhat však může i v terénu nebo formou exkurze, výstavy nebo přímou účastí v projektech školy.

6. Vzdělávací strategie

Při práci využíváme tvořivého přístupu žáků.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- rozvíjíme tvořivost žáků; umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávací strategie:

- podporujeme u žáků samostatnost při volbě vhodných postupů práce a zodpovědnost za ně

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k přemýšlení o výtvarné práci, k hodnocení zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky ke spolupráci na společném díle; vedeme je k tolerantnímu chování vůči ostatním

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- vytváříme podmínky pro vznik pozitivního postoje žáků k uměleckým dílům, kulturním a elektronickým památkám, k tradicím regionálního a národního charakteru
- zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků; klademe důraz na prožitek

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k dodržování čistoty a pořádku na pracovišti
 - zadáváme úkoly, které umožňují volby různých postupů; vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálů, techniky
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny vybrané tematické okruhy průřezového tématu ***Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.***

Výtvarná výchova / 6. ročník			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury) Využití vztahů a uspořádání prvků v ploše Vztahy mezi prvky v prostoru a časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura) Experiment s linií, tvarem i barvou Dotváření barevné kompozice, tvarů, s využitím osobních představ a vlastní fantazie (živly)	VV-9-1-01 Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů VV-9-1-01 Uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků VV-9-1-01 Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků VV-9-1-02 Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	- na základě vlastní zkušenosti vybírá nejvhodnější prvky vizuálně obrazného vyjádření, vhodně je kombinuje a využívá jich pro tvorbu vlastního osobitého díla - své zkušenosti a zážitky, vjemy a představy vyjadřuje pomocí různých výtvarných technik - experimentuje s vlastnostmi prvků, aby dosáhl jedinečně osobitého výsledku - je schopen barevně i graficky vyjádřit své pocity a duševní stavy a rozvést je ve světě představ a vlastní fantazie	OSV/ Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí OSV/ Osobnostní rozvoj - Kreativita OSV/ Sociální rozvoj – Komunikace
Výtvarná výchova / 7. ročník			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu Zachycení změn a pohybu VV-9-1-01 uvnitř a mezi objekty ve statickém i dynamickém vyjádření	VV-9-1-03 Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě využívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika,²⁶² video animace	- zaznamená skutečnost formou grafického vizuálně obrazného vyjádření seskupení těles a využitím světlostních prostředků - vytvoří formou malby vizuálně obrazné vyjádření seskupených těles (barevný kontrast)	OSV/ Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí OSV/ Osobnostní rozvoj - Kreativita

Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě – plastické a prostorové prostředky Prostředky vyjadřující časový průběh	VV-9-1-04 Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	- využívá prvků prostorového ztvárnění abstraktního obrazného vyjádření, voňavé obrazy, obrazy hmatové (přírodniny, špejle, drátky, provázky) - využívá možností počítače pro tvorbu počítačové grafiky (textury, 3D modelace) - vytváří a modeluje prostorové stavby (papír, keramika) most	OSV/ Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Výtvarná výchova / 8. ročník			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tematické okruhy
Reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních i dramatických) Černobílá a barevná fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama - výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	VV-9-1-05 Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	- vyjádření hudby nebo dramatické události kresbou, malbou nebo dalšími technikami - fotografie, reklama, tiskoviny, média fotomontáž, koláž	MeV/Fungování a vliv médií ve společnosti
Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Manipulace s objekty Pohyb těla a jeho umístění v prostoru Akční tvar malby a kresby Uspořádání prostoru a celku vizuálně obrazných vyjádření Výběr, uplatnění, interpretace	VV-9-1-06 Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i osobních zkušeností a prožitků	- vyrobí mobil – různé materiály - vyrobí větrohru – hudební mobil keramika základy perspektivy, pohledy - reklama, reklamní štít	EV/Vztah člověka k prostředí MeV/Tvorba mediálního sdělení

Typy vizuálně obrazných vyjádření hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, vizualizované dramatické akce, plastika, animovaný film, comics, fotografie, reklam, komunikační grafika – rozlišení, výběr pro uplatnění ve vlastní tvorbě		- ilustruje krátký text, verše maluje dramatické jevy modeluje skupiny postav zachytí děj formou comicsu	
Výtvarná výchova / 9. ročník			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – vizuální, haptické, statické, dynamické hledisko vnímání hledisko motivace – fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní reflexe a vědomé uplatnění při tvůrčích činnostech Osobní postoj v komunikaci Důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazného vyjádření, kritéria pro jejich porovnání a zdůvodňování komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření Utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora, prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace Proměny komunikačního obsahu Záměry tvorby a proměny obsahu uměleckých děl v historických, sociálních a kulturních souvislostech	VV-9-1-07 Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské i kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů VV-9-1-08 Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci	- navštěvuje výstavy a obrazové galerie, rozliší typ díla z hlediska vnímání - posoudí motivační hledisko díla a jeho výpovědní hodnotu (umělecká a stavební díla v kontextu doby) - charakterizuje historická období v tvorbě vizuálně obrazného vyjádření, formuluje základní rysy doby, v níž vznikaly - chápe jejich význam v kontextu dějinných událostí - uvědomuje si smysl díla a pokouší se porozumět záměru autora - podílí se na uspořádání výstav vizuálně obrazných vyjádření zaměřených na určitou dobu nebo na umělecký směr	MuV /Kulturní diference VMEGS /Evropa a svět nás zajímá MeV/Tvorba mediálního sdělení

5.8. Člověk a zdraví

Do této vzdělávací oblasti patří vzdělávací obor Výchova ke zdraví, Tělesná výchova. Svým obsahem spadá do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví volitelný vzdělávací obor Sportovní aktivity.

5.8.1. Výchova ke zdraví

Charakteristika vzdělávacího oboru

1. Název vyučovacího předmětu: **VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 2. stupeň**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru:

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.

3. Vzdělávací obor není rozdělen na tematické okruhy.

4. Časové vymezení:

Předmět má na 2. stupni časovou dotaci 2 vyučovací hodiny. Z toho v 6. ročníku 1 hodinu a v 7. ročníku také 1 hodinu týdně.

5. Organizační vymezení:

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny většinou v kmenové učebně, žáci využívají také počítačovou učebnu. Mají k dispozici učebnice, pracovní listy, odborné publikace a další didaktické pomůcky, je využívána interaktivní tabule. Některá data si žáci vyhledávají na Internetu. Průběžně zařazujeme besedy s odborníky.

6. Výchovné a vzdělávací strategie:

V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- zadáváme úkoly, při nichž žáci kombinují informace z různých zdrojů

Kompetence k řešení problému

Vzdělávací strategie:

- klademe otevřené otázky, zadáváme problémové úkoly z praktického života

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
-

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- umožňujeme žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory; vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a hodnocení ostatních
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- klademe důraz na prožitek, vyžadujeme důsledné dodržování pravidel, na jejichž formulacích se žáci sami podílejí
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálů, techniky a vybavení, zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků
-

7. Začlenění průřezových témat:

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny vybrané tematické okruhy průřezových témat

Environmentální výchova, Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova.

Výchova ke zdraví / 6. ročník

Vzdělávací obsah

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tematické okruhy
Zdravý způsob života a péče o zdraví	VZ-9-1-03 Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	- vysvětlí na příkladech souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím	OSV/Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí
	VZ-9-1-05 Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	- aktivně přistupuje k podpoře svého zdraví	
	VZ-9-1-06 Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	- vyjádří svůj názor k problematice zdraví, diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, zapojuje do diskuse členy vlastní rodiny	
Změny v životě člověka a jejich reflexe	VZ-9-1-09 Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání, podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy	
	VZ-9-1-11 Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	- optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání, usměrňuje a koriguje své chování k opačnému pohlaví	OSV/Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy
Ochrana člověka za mimořádných událostí	VZ-9-1-15 Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; adekvátně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	- pamatuje si a bezpečně použije telefonní linky tísňového volání - reaguje správným způsobem v situacích ohrožení zdraví - poskytne nezbytnou první pomoc	OSV/Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika
	VZ-9-1-16 Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	- poskytne adekvátní první pomoc	

Vztahy mezi lidmi a formy soužití	VZ-9-1-01 Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů komunitě	- uvědomuje si fungování rodiny jako systému	OSV/Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy OSV/Sociální rozvoj - Komunikace
	VZ-9-1-02 Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	- vysvětlí role členů komunity - komunikuje nekonfliktním způsobem s vrstevníky	
Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání	VZ-9-1-14 Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	- vyhodnotí možný manipulativní vliv vrstevníků - uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	
Sociálně patologické jevy	VZ-9-1-13 Udává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	- používá s porozuměním termín „droga“ - uvědomuje si zdravotní a částečně i sociální rizika zneužívání návykových látek	OSV/Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace OSV/Osobnostní rozvoj - Psychohygiena OSV/Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV/Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika
Výživa a zdraví	VZ-9-1-07 Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	- na příkladech vysvětlí zdravé stravovací návyky	

Výchova ke zdraví / 7. ročník

Vzdělávací obsah			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tematické okruhy
Ochrana člověka za mimořádných událostí	VZ-9-1-15 Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; adekvátně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	- projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech (živelní pohromy, terorismus) - v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	OSV/Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Vztahy mezi lidmi a formy soužití	VZ-9-1-01 Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	- respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky - pozitivní komunikací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství – především v komunitě	OSV/Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace OSV/Osobnostní rozvoj - Psychohygiena
	VZ-9-1-02 Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	- uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví	OSV/Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV/Sociální rozvoj - Komunikace
Zdravý způsob života a péče o zdraví Bezpečné způsoby chování (preventivní a lékařská péče, stres, civilizační choroby)	VZ-9-1-03 Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	- vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí
	VZ-9-1-04 Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	- vyvozuje osobní odpovědnost za vlastní zdraví, uvědomuje si a aktivně posiluje vlastní odpovědné chování v situacích úrazů a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě)	

	VZ-9-1-08 Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	- svěří se se zdravotním problémem, vyhledá odbornou pomoc	
	VZ-9-1-10 Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	- aktivně uplatňuje kompenzační a relaxační techniky, chápe důležitost regenerace organismu a předchází stresovým situacím	OSV/Osobnostní rozvoj - Psychohygiena
Výživa a zdraví	VZ-9-1-07 Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	- uvědomuje si vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví - uvede příčiny poruchy příjmu potravy a uvědomuje si jejich důsledky - předchází poruchám příjmu potravy (uvědomí si manipulativní vliv reklamy a vlivu okolí)	MeV/Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (bezpečné chování, skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, autodestruktivní závislosti)	VZ-9-1-09 Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	- projevuje odpovědný vztah k pravidlům zdravému životnímu stylu	OSV/Osobnostní rozvoj - Psychohygiena
	VZ-9-1-13 Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivou mladého života; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	- dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivou mladého člověka - rozpozná příznaky patologického hráčství - dává do souvislostí návykové látky a bezpečnost v dopravě, trestnou činnost - uvědomuje si a na příkladech	

		dokládá vliv dopinku ve sportu	
Manipulativní reklama a informace	VZ-9-1-14 Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresí	- vyhodnotí vliv reklamy a působení sekt	
Změny v životě člověka a jejich reflexe (sexuální dospívání a zdraví), rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	VZ-9-1-12 Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	- projevuje odpovědné chování v oblasti sexuálního dospívání a reprodukčního zdraví - uvědomuje si důsledky předčasné sexuální zkušenosti, těhotenství a rodičovství mladistvých - uvědomuje si poruchy pohlavní identity - osvojuje si bezpečné způsoby chování a uvědomuje si rizika nemocí přenosných pohlavním stykem	

5.8.2. Tělesná výchova

Charakteristika vzdělávacího oboru

1. Název vyučovacího předmětu: **TĚLESNÁ VÝCHOVA - 1. a 2. období 1. stupně**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru

Předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a vzdělávacího oboru Tělesná výchova. Prvky zdravotní tělesné výchovy jsou využívány v povinné Tělesné výchově.

Ověřuje, že aktivní pohyb s potřebnou intenzitou a opakováním pozitivně ovlivňuje současnou i budoucí úroveň zdraví, fyzickou a psychickou zdatnost. Ukazuje, jak aktivně jednat a uplatňovat smysl pro odpovědnost a spolupráci.

3. Vzdělávací obor není na 1. stupni dělen na tematické okruhy.

4. Časové vymezení

Předmět má na 1. stupni v prvním období časovou dotaci 6 vyučovacích hodin. V 1., 2. a 3. ročníku po 2 hodinách.

Předmět má na 1. stupni ve druhém období časovou dotaci 4 vyučovací hodiny. Ve 4. a 5. ročníku po 2 hodinách.

5. Organizační vymezení

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny většinou v tělocvičně školy, sportovní hale nebo na venkovních sportovních zařízeních.

6. Výchovné a vzdělávací strategie

V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky ke zdokonalování stále vyšších cílů a překážek

Kompetence k řešení problému

Vzdělávací strategie:

- vybízíme žáky k plánování úkolů; formujeme společně cíle činností

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- umožňujeme spoluvytvářet kritéria hodnocení

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- utváříme pozitivní atmosféru v týmu na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými; respektujeme jiná hlediska

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- vedeme k pochopení a dodržování základních principů, zákonů a společenských norem

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- usilujeme, aby žáci bezpečně používali nástroje, sportovní vybavení a dodržovali v vymezená pravidla
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny vybrané tematické okruhy průřezového tématu ***Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova.***

Tělesná výchova / 1. ročník

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Bezpečnost při TV a sportu	TV-3-1-04 Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy TV-3-1-05 Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- reaguje na jednoduché povely a signály - používá vhodné oblečení a obuv - respektuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech	
Průpravná kondiční cvičení		- snaží se o správné provádění cviků s vedením	
Gymnastika		- předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi kotouly, přeskoky, ručkování a vybrané cvičení s náčiním	
Atletika • běh • skok • hod		- předvede základní pohybové výkony	
Sportovní hry		- snaží se hrát a dodržovat základní pravidla	OSV/Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice
Zdravotní tělesná výchova	ZTV-3-1-01 Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy ZTV-3-1-02 Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	- usiluje o správné držení těla - zvládá cviky, které souvisejí s vlastním oslabením	

Tělesná výchova / 2. ročník

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Bezpečnost při TV a sportu	TV-3-1-02 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- správně reaguje na povely a signály - dodržuje bezpečnostní pokyny - nastoupí v družstvu	
Průpravná kondiční cvičení		- provádí cviky podle učitele - překoná přírodní překážky	
Gymnastika		- zvyšuje své individuální schopnosti v předvedení cviků	OSV/Osobnostní rozvoj- Sebepoznání a sebepojetí
Atletika		- zvyšuje své individuální schopnosti pro zlepšení výkonů	
Sportovní hry • minikopaná • vybíjená • přehazovaná		- zúčastní se turnajů v rámci školy a dle schopností reprezentuje školu	OSV/ Sociální rozvoj – Kooperační a kompetice
Zdravotní tělesná výchova	ZTV-3-1-01 Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy ZTV-3-1-02 Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	- usiluje o správné držení těla - zvládá cviky, které souvisejí s vlastním oslabením	

Tělesná výchova / 3. ročník

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Bezpečnost při TV a sportu	TV-3-1-01 Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti TV-3-1-03 Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- uvědomuje si nutnost rozcvičení - dodržuje základní pořadové povely	
Průpravná kondiční cvičení		- předvádí a vede rozcvičku s pomocí učitele - dodržuje základní povely - využívá příležitosti k pravidelné každodenní pohybové činnosti (přestávky, ŠD)	
Gymnastika		- předvede cviky dle individuálních možností s pomocí učitele, stále zlepšuje své kvality	
Atletika		- opakuje atletickou abecedu - osvojuje si základní pravidla disciplín - zvyšuje své schopnosti v jednotlivých osvojených disciplínách	
Sportovní hry • minikopaná • vybíjená • přehazovaná • hry v družstvech		- spolupracuje se spolužáky (pod vedením) na plánech sportovních her a soutěží - svou dovednost dává v prospěch týmu, aplikuje fair play hru - zúčastní se her ve škole i mimo ni	OSV/ Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice
Zdravotní tělesná výchova	ZTV-3-1-01 Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy ZTV-3-1-02 Zvládá jednoduchá 0speciální cvičení související s vlastním oslabením	- usiluje o správné držení těla - zvládá cviky, které souvisejí s vlastním oslabením	
Plavání	TV-5-1-11 Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké předpoklady	- přizpůsobuje se vodnímu prostředí - zvládá základní plavecké předpoklady	

Tělesná výchova / 4. ročník

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Bezpečnost při TV a sportu	TV-5-1-01 Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti TV-5-1-04 Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka TV-5-1-06 Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	- dodržuje fair play chování. - s malými nedostatky vede rozcvičku dle pravidel a bezpečnosti. - uplatňuje pravidla hygieny.	
Průpravná kondiční cvičení		- přesně opakuje cviky - reaguje na povely a vykonává je - rozpozná chyby a opravuje je - zvyšuje pohybové dovednosti.	
Gymnastika		- ve zvýšené kvalitě předvede osvojené cviky na jednotlivém nářadí - usiluje o zlepšení	
Atletika		- předvede atletickou abecedu - ve spolupráci s učitelem rozvíjí hod, skok a běh dle individuálních schopností	
Sportovní hry • minikopaná • vybíjená • přehazovaná • hry v družstvech		- zvládá dle individuálních dovedností varianty pohybových a sportovních her - zúčastňuje se her ve škole i mimo ni	OSV/Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy
Zdravotní tělesná výchova	ZTV-5-1-01 Zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování	- zvládá cviky s optimálním opakováním, které souvisejí s vlastním oslabením	

	ZTV-5-1-02 Zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele ZTV-5-1-03 Upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	- na upozornění kontroluje techniku cvičení - sám upozorní na nevhodné činnosti vzhledem k jeho oslabením	
Plavání	TV-5-12 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	- plave vybranou plaveckou technikou - zná prvky sebezáchrany a bezpečnosti	

Tělesná výchova / 5. ročník

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tematické okruhy
Bezpečnost při TV a sportu	TV-5-1-02 Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým ochablením	- uvede význam přípravy organismu před cvičením a co hrozí tělu při jednostranném posilování - zařazuje korektivní cvičení.	
Průpravná kondiční cvičení	TV-5-1-07 Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	- samostatně se rozcvičí - předvede relaxační cviky. - používá osvojené názvosloví - cvičí dle popisu - hodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáků a reaguje na vlastní nedostatky.	OSV / Sociální rozvoj - Poznávání lidí
Gymnastika	TV-5-1-05 Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	- předvede osvojené prvky dle individuálních schopností ve zlepšené kvalitě (kotouly, přeskoky, stoje) - připraví nářadí a náčiní	
Atletika	TV-5-1-09 Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	- ukáže atletickou abecedu. - používá základní pojmy - používá techniku hodů, skoku a běhu. - měří výkony a porovnává je - zlepšuje své individuální výkony	

Sportovní hry • basketbal • vybíjená • hry v družstvech • házená	TV-5-1-10 Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	- správně drží míč, přihrává - sleduje informační zdroje a sportovní akce školy a v místě bydliště. - podílí se na reprezentaci třídy a školy - ekologicky využívá přírodu ke sportu a k turistice	EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Zdravotní tělesná výchova	ZTV-5-1-01 Zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování ZTV-5-1-02 Zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele ZTV-5-1-03 Upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	- zvládá cviky s optimálním opakováním, které souvisejí s vlastním oslabením - na upozornění kontroluje techniku cvičení - sám upozorní na nevhodné činnosti vzhledem k jeho oslabením	

Charakteristika vzdělávacího oboru

1. Název vzdělávacího oboru: **TĚLESNÁ VÝCHOVA - 2. stupeň**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru

Předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a vzdělávacího oboru Tělesná výchova. Prvky zdravotní tělesné výchovy jsou zařazovány do povinné Tělesné výchovy.

Ověřuje, že aktivní pohyb s potřebnou intenzitou a opakováním pozitivně ovlivňuje současnou i budoucí úroveň zdraví, fyzickou a psychickou zdatnost. Ukazuje, jak aktivně jednat a uplatňovat smysl pro odpovědnost a spolupráci.

3. Vzdělávací obor je na druhém stupni rozdělen na 3 tematické okruhy – Činnosti ovlivňující zdraví, Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, Činnosti podporující pohybové učení.

4. Časové vymezení

Předmět má na 2. stupni časovou dotaci 8 vyučovacích hodin. V 6., 7., 8. a 9. ročníku po 2 hodinách.

5. Organizační vymezení

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny většinou v tělocvičně školy, sportovní hale nebo na venkovních sportovních zařízeních.

6. Výchovné a vzdělávací strategie

V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky ke zdokonalování stále vyšších cílů a překážek

Kompetence k řešení problému

Vzdělávací strategie:

- vybízíme žáky k plánování úkolů; formujeme společně cíle činností

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- umožňujeme spoluvytvářet kritéria hodnocení

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- utváříme pozitivní atmosféru v týmu na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými; respektujeme jiná hlediska
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- vedeme k pochopení a dodržování základních principů, zákonů a společenských norem
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- usilujeme, aby žáci bezpečně používali nástroje, sportovní vybavení a dodržovali v vymezená pravidla
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny vybrané tematické okruhy průřezového tématu ***Osobnostní a sociální výchova***.

Tělesná výchova / 6. ročník

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Činnost ovlivňující zdraví a úroveň pohybových dovedností	TV-9-1-01 Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem TV-9-2-01 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při relaxačních činnostech	- uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech - dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva - zvládá v souladu s individuálními předpoklady provedení pohybových dovedností a uplatňuje je ve hře a soutěžích	
Průpravná kondiční cvičení	TV-9-1-03 Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností- zatěžovanými svaly	- chápe účinky jednotlivých cvičení - připravuje a uklízí náčiní a náradí - uvědomuje si své přednosti i nedostatky - ovládá atletickou abecedu	OSV / Osobnostní rozvoj - Psychohygiena
Bezpečnost při TV a sportu	TV-9-1-05 Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	- chápe význam přípravy organismu před cvičením - předchází možným poraněním a úrazům - zodpovědně plní pokyny učitele - chová se v duchu fair play	
Atletika	TV-9-3-01 Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	- používá základní pojmy - uběhne 50m; 800m(D); 1500m(CH) - předvede techniku hodů granátem, skoku dalekého, nízkého startu, štafety	
Gymnastika		- předvede stoj na rukou, kotouly a přeskok přes kozu našíř - zvládá záchranu a pomoc	
Úpoly		- zvládá základní přetlaky, úchopy, odpory a pády	
Sportovní hry • basketbal • volejbal • softbal	TV-9-3-03 Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	- zvládá herní činnosti jednotlivce a používá jednoduché herní kombinace	OSV / Osobnostní rozvoj - Kreativita
Doplňkové sporty		- zvládá základní pravidla - hraje basketbal, volejbal, softbal	
Zdravotní tělesná výchova	ZTV-9-1-01 Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení	- samostatně a cílevědomě zařazuje cvičení související s jeho oslabením	

	ZTV-9-1-02 Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení ZTV-9-1-03 Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	- vyhýbá se činnostem, které jsou v rozporu s jeho oslabením	
--	--	--	--

Tělesná výchova / 7. ročník

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Činnost ovlivňující zdraví	TV-9-1-02 Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program TV-9-1-04 Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší TV-9-1-05 Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - odmítá drogy a jiné škodliviny - uplatňuje shodné a bezpečné chování v přírodě a neznámém prostředí - uplatňuje pravidla hygieny	OSV/Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika
Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností	TV-9-2-01 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- zvládá pohybové dovednosti - uplatňuje je ve hře - posoudí pohybový projev spolužáka	OSV/Osobnostní rozvoj – Sebepoznání, sebepojetí
Bezpečnost při TV	TV-9-2-02 Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti a označí nedostatky - předchází úrazům - plní zodpovědně pokyny učitele - dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu	OSV/Osobnostní rozvoj- Psychohygiena
Gymnastika		- dovede stoj na rukou s dopomocí a výdrží - ovládá přeskoky přes kozu našíř s oddáleným můstkem - zvládá z osvojených cviků připravit krátkou sestavu - dává bezpečnou záchranu	

Úpoly		- předvede jednoduché cviky zpevňování a uvolňování těla a jeho částí - uvědomuje si a dodržuje bezpečnost při úpolových cvičení	
Atletika	TV-9-3-07 Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	- vysvětlí význam atletické abecedy - změří a zapíše výkony v osvojených disciplínách - upraví a připraví potřebné náčiní - vyjmenuje základní pravidla atletických soutěží - snaží se zlepšovat své výkony.	
Pohybové hry a činnosti + sportovní hry: basketbal, volejbal, softbal, přehazovaná, vybíjená, hokejbal	TV-9-3-03 Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	- vysleduje, že hra přináší radost a příjemné zážitky - vyjmenuje základní pravidla sportovních her - používá pojmy a základní označení a vybavení hřiště - základní role ve hře - pomáhá při rozhodování - aplikuje herní kombinace a systémy - zvládá základní činnosti jednotlivce	OSV/Sociální rozvoj - Poznávání lidí OSV/Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice
Zdravotní tělesná výchova	ZTV-9-1-01 Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení ZTV-9-1-02 Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení ZTV-9-1-03 Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	- samostatně a cílevědomě zařazuje cvičení související s jeho oslabením - vyhýbá se činnostem, které jsou v rozporu s jeho oslabením	

Tělesná výchova / 8. ročník

Vzdělávací obsah

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Činnost ovlivňující zdraví		- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - spolupracuje při organizaci tělovýchovných činností ve škole - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti pravidelnou pohybovou aktivitou - odmítá drogy a jiné škodliviny neslučitelné se zdravím a sportem - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečnosti	OSV/Osobnostní rozvoj - Psychohygiena
Činnost ovlivňující pohybové dovednosti		- provádí osvojené pohybové dovednosti a označí zjevné nedostatky - aplikuje dovednosti ve hře a soutěžích	
Bezpečnost při TV	TV-9-1-05 Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- vysvětlí účinky jednotlivých cvičení - rozpozná nedostatky - vede družstvo k bezpečné organizaci cvičební jednotky	
Gymnastika		- bezpečně cvičí na nářadí a s náčiním - zvládá přeskok přes kozu nadél s oddáleným můstkem - zacvičí krátkou sestavu - dává bezpečnou záchranu a dopomoc	
Činnost podporující pohybové učení	TV-9-3-02 Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky- čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu TV-9-3-04 Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývajících z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora TV-9-3-06 Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	- používá olympijské myšlenky, čestné chování při sportu, pomáhá handicapovaným a respektuje opačné pohlaví - dodržuje povinnosti a využívá práva z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora. -v týmu organizuje jednoduché turnaje	OSV/Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika

Úpoly	TV-9-3-05 Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	- uvědomuje si následky zneužití bojových umění - zvládá úchopy, pády, postoje - vysvětlí principy zpevňování a uvolňování těla	
Atletika		- zlepšuje svůj osobní výkon v osvojovaných disciplínách - výkony měří, zapisuje a hodnotí - vysvětlí význam atletiky jako průpravu pro jiné sporty - využívá přírodního prostředí	
Sportovní hry		- vysvětlí význam her pro navázání a upevňování mezilidských vztahů. - zorganizuje pro spolužáky hru - vyjmenuje zásady bezpečnosti - snaží se o fair play	OSV/Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy
Zdravotní tělesná výchova	ZTV-9-1-01 Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení ZTV-9-1-02 Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení ZTV-9-1-03 Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	- samostatně a cílevědomě zařazuje cvičení související s jeho oslabením - vyhýbá se činnostem, které jsou v rozporu s jeho oslabením	

Tělesná výchova / 9. ročník

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Činnost ovlivňující zdraví		- aktivně vstupuje do organizace pohybového režimu a tělovýchovné činnosti - působí na mladší spolužáky v oblasti odmítání drog, zachování bezpečného chování, hygieny a příkladem o zlepšení fyzické a psychické zdatnosti	OSV/Osobnostní rozvoj - Psychohygiena
Bezpečnost při TV		- vede samostatně družstvo - určuje cvičební zátěž a pohybové činnosti, - provádí bezpečnou organizaci družstva	OSV/Sociální rozvoj - Poznávání lidí
Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností		- zvládá osvojené pohybové dovednosti - označuje nedostatky aplikuje dovednosti ve hře, soutěžích a rekreačních činnostech	
Průpravná kondiční cvičení		- připraví a zacvičí dle svých představ kondiční cvičení - dopomůže spolužákům - pozná přednosti a nedostatky průpravných cvičení	OSV/Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Gymnastika		- předvede jednotlivé cvičení na nářadí dle schopností - zvládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojených cvicích	
Sport: kopaná, basketbal, volejbal, softbal, hokejbal		- zvolí taktiku hry a dodržuje (za pomoci učitele) - používá základní pravidla - zaznamenává výsledky - využívá ve hře herní činnosti jednotlivce a herní kombinace a systémy	OSV/Osobnostní rozvoj - Kreativita

Atletika	TV-9-3-06 Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	- zlepšuje osobní výkony dle svého růstu a zesílení svalové hmoty - pomáhá při organizaci školních her. - snaží se být svými výkony vzorem pro spolužáky	OSV/Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy
Pohybové hry		- využívá přírodního prostředí - vysvětlí význam her pro upevňování zdraví a mezilidských vztahů	OSV/Osobnostní rozvoj - Psychohygiena
Zdravotní tělesná výchova	ZTV-9-1-01 Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabeních ZTV-9-1-02 Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení ZTV-9-1-03 Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	- samostatně a cílevědomě zařazuje cvičení související s jeho oslabením - vyhýbá se činnostem, které jsou v rozporu s jeho oslabením	

5.9. Člověk a svět práce

Do této vzdělávací oblasti patří vzdělávací obor Pracovní činnosti pro 1. stupeň a Praktické činnosti pro 2. stupeň.

5.9.1. Pracovní činnosti

Charakteristika vzdělávacího oboru

1. Název vyučovacího předmětu: **PRACOVNÍ ČINNOSTI - 1. a 2. období 1. stupně**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru

Předmět Pracovní činnosti vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a vzdělávacího oboru Člověk a svět práce.

3. Vzdělávací obor je na 1. stupni dělen na 4 tematické okruhy – Práce s drobným materiálem, Konstruktivní činnosti, Pěstelské práce, Příprava pokrmů.

4. Časové vymezení

Předmět má na 1. stupni v prvním období časovou dotaci 3 vyučovací hodiny. V 1., 2. a 3. ročníku po 1 hodině.

Předmět má na 1. stupni ve druhém období časovou dotaci 2 vyučovací hodiny. Ve 4. a 5. ročníku po 1 hodině.

5. Organizační vymezení

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny většinou v kmenové učebně. Kromě toho pracují v keramické dílně. Udržují a ošetřují květinovou výzdobu školy. Veškeré dovednosti a pracovní návyky se získávají v praktických činnostech, proto výuka často probíhá ve dvojicích nebo pracovních týmech.

6. Výchovné a vzdělávací strategie

V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- pěstujeme u žáků pozitivní vztah k práci
 - vedeme k odpovědnosti za kvalitu práce
-

Kompetence k řešení problému

Vzdělávací strategie:

- vedeme k vytrvalosti a samostatnosti při plnění úkolů, ke správnému používání materiálů, techniky a vybavení
 - navozujeme situace, při nichž dochází žáci k objevům a závěrům sami
-

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- snažíme se, aby žáci plánovali, organizovali a hodnotili pracovní činnost samostatně i v týmu, aby přemýšleli nad názory lišících se od jejich vlastních
-

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- umožňujeme chápat pracovní činnost jako příležitost k seberealizaci a rozvíjení podnikatelského ducha
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- snažíme se, aby žáci získali orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické i duševní práce
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- umožňujeme žákům získat prvotní dovednosti významné pro jejich další životní a profesní orientaci
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny vybrané tematické okruhy průřezového tématu ***Osobnostní a sociální výchova***.

Pracovní činnosti / 1. ročník

Vzdělávací obsah

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Práce s drobným materiálem	ČSP-3-1-02 Pracuje podle slovního návodu a předlohy	- rozlišuje přírodní a technické materiály a seznamuje se s jejich vlastnostmi - seznamuje se s bezpečností při práci s ostrými předměty (jehla, nůžky) - vyrábí drobné dárky podle předlohy, využívá správné náčiní a postupy práce	OSV/Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání
Konstrukční činnosti	ČSP-3-2-01 Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	- seznámí se s návodem a předlohami stavebnic, s jednotlivými částmi a možnostmi jejich využití - sestaví jednoduchý výrobek z kartonových prvků	OSV/Osobnostní rozvoj - Kreativita
Pěstitelské práce	ČSP-3-3-01 Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	- seznamuje se s materiály a nástroji, umí s nimi zacházet, udržovat a ukládat - provádí jednoduchá pozorování klíčivosti semen (hrách, fazole) - volí vhodné pracovní nářadí, pomůcky, nástroje a náčiní při provádění údržby okolí areálu školy	
Příprava pokrmů	ČSP-3-4-02 Chová se vhodně při stolování	- pojmenuje zařízení kuchyně - vysvětlí, kam patří jednotlivé náčiní - seznámí se s bezpečností při práci v kuchyni - při stolování správně používá příbor a vhodně se chová	OSV/Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace

Pracovní činnosti / 2. ročník

Vzdělávací obsah

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Práce s drobným materiálem	ČSP-3-1-01 Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	- určuje vlastnosti materiálu (tvar, barva, tvrdost, povrch) - pracuje se základními nástroji a pomůckami - vytváří si návyky organizace a plánování práce - zhotovuje výrobky dle vlastních návrhů - využívá různý materiál (karton, textil, dráty, kelímky, krabičky apod.)	OSV/Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání
Konstrukční činnosti	ČSP-3-2-01 Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	- sestavuje modely podle předlohy a podle vlastní představy z jednoduchých stavebnic - osvojuje si správné pracovní dovednosti a návyky při organizaci, plánování a vlastní pracovní činnosti při zachování bezpečnosti a hygieny práce	OSV/Osobnostní rozvoj - Psychohygiena
Pěstitelské práce	ČSP-3-3-02 Pečuje o nenáročné rostliny	- ošetřuje pokojové květiny, zalévá je, kypří, rosí, hnojí - poznává názvy některých rostlin - rozezná některá semena, plody, pozná rostlinu podle květu a listu - volí vhodné pracovní nářadí, pomůcky, nástroje a náčiní při provádění údržby okolí areálu školy	
Příprava pokrmů	ČSP-3-4-02 Chová se vhodně při stolování	- seznámí se se zásadami nakupování, připraví seznam věcí, které je třeba nakoupit - rozliší potraviny trvanlivé a potraviny s krátkou trvanlivostí - seznámí se s informacemi na obalu a vysvětlí jejich význam - zahraje si se spolužáky hru na obchod - dodržuje zásady slušného chování v obchodě	OSV/Sociální rozvoj - Poznávání lidí OSV/Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy OSV/Sociální rozvoj - Komunikace

Pracovní činnosti / 3. ročník

Vzdělávací obsah			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Práce s drobným materiálem	ČSP-3-1-01 Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 Pracuje podle slovního návodu a předlohy	- seznamuje se s lidovými zvyky, tradicemi a lidovými řemesly - využívá přírodní materiály ke zhotovení výrobků vztahujících se k lidovým tradicím (Vánoce, Velikonoce)	OSV/Sociální rozvoj- Poznávání lidí
Konstrukční činnosti	ČSP-3-2-01 Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	- vytváří vlastní plošné i prostorové kompozice ze stavebnicových prvků a volného materiálu	OSV/Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Pěstitelské práce	ČSP-3-3-01 Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování ČSP-3-3-02 Pečuje o nenáročné rostliny	- ověřuje si podmínky pro pěstování rostlin, výběr a umístění rostlin v místnosti a jejich nároky na světlo a zálivku - volí vhodné pracovní nářadí, pomůcky, nástroje a náčiní při provádění údržby okolí areálu školy	
Příprava pokrmů	ČSP-3-4-01 Připraví tabuli pro jednoduché stolování	- seznámí se se zásadami správného uchování potravin - navrhne, které potraviny se hodí na jednodenní výlet a zvolí vhodný způsob jejich zabalení - připraví svačinu do školy a předvede její zabalení upraví stůl pro každodenní stolování	

Pracovní činnosti / 4. ročník

Vzdělávací obsah			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Práce s drobným materiálem	ČSP-5-1-02 Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	- vytváří prostorové výrobky z různého materiálu - kombinuje a doplňuje různé materiály při výrobě	OSV/Osobnostní rozvoj - Kreativita

	ČSP-5-1-03 Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	dárků a předmětů na základě své představivosti - podle druhu materiálu volí správný postup a pomůcky	
Konstrukční činnosti	ČSP-5-2-02 Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	- sestavuje jednoduché modely se spojovacími prvky a díly - poznává vlastnosti materiálu a porovnává jejich funkční využití - kromě konstrukčních stavebnic využívá odřezky dřeva, kartonové krabice	
Pěstitelské práce	ČSP-5-3-01 Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ČSP-5-3-02 Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ČSP-5-3-03 Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ČSP-5-3-04 Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	- přesazuje pokojové rostliny - seznamuje se s jejich množením (dělení, řízkování) - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní při provádění údržby okolí areálu školy	
Příprava pokrmů	ČSP-5-4-01 Orientuje se v základním vybavení kuchyně. ČSP-5-4-02 Připraví samostatně jednoduchý pokrm ČSP-5-4-04 Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc I při úrazu v kuchyni	- navrhne vlastní plánek kuchyně s ohledem na její účelnost - připraví jednoduché pohoštění ze studené kuchyně - prostře stůl pro narozeninovou oslavu pro několik přátel - dodržuje pořádek a čistotu na pracovním místě - poskytne první pomoc při drobném poranění	OSV/Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy

Pracovní činnosti / 5. ročník

Vzdělávací obsah

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Práce s drobným materiálem	ČSP-5-1-01 Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své	- aktivně vyhledá pracovní postup a vytvoří samostatně výrobek z různého drobného materiálu	

	představivosti různé výrobky z daného materiálu. ČSP-5-1-04 Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	- udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při poranění - užívá některé tradiční lidové postupy při výrobě předmětů/keramika,vizovické pečivo,barvení vajec/ a seznamuje se s životem v dávných dobách a se starými řemesly	
Konstrukční činnosti	ČSP-5-2-01 Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	- sestavuje pohyblivé modely podle vlastního návrhu, provádí jejich montáž a demontáž - pracuje ve dvojicích, v týmu, sestavuje společné projekty, modely hřišť a měst	OSV/Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV/Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice
Pěstitelské práce	ČSP-5-2-03 Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	- seznámí se se zásadami hydroponického pěstování rostlin - upraví jednoduchou kytici a seznámí se se zásadami aranžování - objevuje využití rostlin v kuchyni, pozná běžné léčivé rostliny - uvědomuje si škodlivost drog na zdraví, - pozná některé jedovaté rostliny - poskytne první pomoc - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní při provádění údržby okolí areálu školy	
Příprava pokrmů	ČSP-5-4-03 Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	- provádí základní úklid pracovních ploch a nádobí - bezpečně zachází s čistícími prostředky - upraví slavnostní rodinný stůl, zhotoví výzdobu (Vánoce, Velikonoce) - obsluhuje u stolu	

5.9.2. Praktické činnosti

Charakteristika vzdělávacího oboru

1. Název vyučovacího předmětu: **PRAKTICKÉ ČINNOSTI – 2. stupeň**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru

Předmět Praktické činnosti vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a vzdělávacího oboru Člověk a svět práce. Tematický okruh Svět práce je vyučován ve vzdělávacím oboru Výchova k občanství, tematický okruh Práce s laboratorní technikou je vyučován ve vzdělávacím oboru Chemie.

3. Vzdělávací obor je na 2. stupni v rámci Pracovních činností vyučován v 5 tematických okruzích – Práce s technickými materiály, Pěstitelské práce, chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Využití digitálních technologií. V Praktických činnostech jsou zahrnuty některé výstupy ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.

4. Časové vymezení

Předmět má na 2. stupni časovou dotaci 3 vyučovacími hodinami. V 7., 8. a 9. ročníku po 1 hodině.

5. Organizační vymezení

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny většinou v kmenové učebně. Kromě toho pracují ve cvičné kuchyni. Veškeré dovednosti a pracovní návyky se získávají v praktických činnostech, proto výuka často probíhá ve dvojicích nebo pracovních týmech.

6. Výchovné a vzdělávací strategie

V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k samostatnému pozorování výsledků práce a jejich porovnávání, posuzování a vyvozování závěrů
- upřednostňujeme experiment
- vedeme žáky ke kritickému porovnání výsledků své tvorby

Kompetence k řešení problému

Vzdělávací strategie:

- podporujeme samostatné i kolektivní řešení problému
-

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- vedeme ke spolupráci s ostatními lidmi, k vzájemné komunikaci
 - vedeme žáky k důslednému využívání komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolím
-

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- vytváříme příjemnou atmosféru, nabádáme k poskytnutí pomoci v případě pomoci
 - dbáme na výměnu rolí členů skupiny
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- vedeme k respektu k životnímu prostředí
 - vedeme žáky k chápání základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- vedeme k bezpečnému zacházení s pomůckami, dodržování bezpečnosti a hygieny při práci
 - učíme žáky bezpečně zacházet s digitální technikou a ošetřovat ji
 - usilujeme o uplatnění všech získaných dovedností ve prospěch vlastního rozvoje žáka
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny vybrané tematické okruhy průřezového tématu ***Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Environmentální výchova, Mediální výchova.***

Praktické činnosti – 7. ročník

Využití digitálních technologií

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Digitální fotoaparát, přenos a zpracování fotografií na PC	ČSP-9-7-01 Ovládá základní funkce fotoaparátu ČSP-9-7-02 Propojuje fotoaparát s ostatními digitálními zařízeními	- popíše vlastnosti digitálního fotoaparátu a předvede jeho obsluhu - seznámí se s programy pro zpracování digitálních fotografií - vysvětlí úpravu fotografií v programu Corel Photo-Paint	MeV/Tvorba mediálního sdělení
Pěstitelské práce, chovatelství			
Okrasné rostliny	ČSP-9-3-02 Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu ČSP-9-3-03 Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	- vypěstuje květiny pro výzdobu venkovního prostoru - volí vhodné pracovní postupy při výsadbě rostlin ve venkovních prostorách - používá vhodné pracovní nářadí, pomůcky a postup při provádění údržby okolí areálu školy, zajišťuje údržbu nářadí	EV/Vztah člověka a prostředí
Podmínky chovu domácích zvířat, hygiena a bezpečnost chovu	ČSP-9-3-04 Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	- seznámí se s podmínkami života a ošetřováním zvířat ve zvířecím útulku	MeV/Tvorba mediálního sdělení
Provoz a údržba domácnosti			
Provoz domácnosti	ČSP-9-4-02 Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	- seznámí se s použitím jednotlivých druhů médií a zařízení potřebných pro chod domácnosti - vysvětlí důležité výdaje v hospodaření domácnosti Bezpečně zachází se spotřebiči	
Práce s technickými materiály			
Užití materiálu (dřevo, papír) v praxi	ČSP-9-1-01 Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	- určí vhodný materiál a nástroje - sestaví jednoduchý náskres výrobku - podle návodu sestaví konkrétní model	

	ČSP-9-1-02 Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ČSP-9-1-04 Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku Organizuje a plánuje svoji činnost Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany práce s nástroji a nářadím	- bezpečně zachází s používanými nástroji	
--	--	---	--

Praktické činnosti 8. ročník

Využití digitálních technologií

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tematické okruhy
Digitální technika, digitální fotoaparát, videokamera (digitální videokamera), PDA, notebook, dataprojektor, CD a DVD přehrávače a rekordéry, mobilní telefon Power Point	ČSP-9-7-01 Ovládá základní funkce digitální techniky ČSP-9-7-02 Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení ČSP-9-7-03 Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi ČSP-9-7-04 Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením ČSP-9-7-01 Diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky ČSP-9-7-05 Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální	- ovládá zacházení s kompaktním digitálním fotoaparátem. - ovládá zacházení s videokamerou (režim nahrávání, přehrávání), seznámí se dalšími funkcemi, přenos záznamu - seznámí se s notebookem, obeznámí se s obsluhou. - seznámí se s dataprojektorem, využívá možností připojení dalších médií (DVD, notebook, foto). - obeznámí se PDA (Personal digital asistent)	MeV/Tvorba mediálního sdělení MeV/Vnímání autora mediálních sdělení

	technikou.	- ovládá funkce mobilního telefonu a zná možnosti telefonu: fotografie, roaming - zná hlavní mobilní operátory u nás (T-mobile,Vodafon,O2)	
--	------------	---	--

Praktické činnosti 8. ročník

Pěstitelské práce			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tematické okruhy
Základní podmínky pěstování – půda, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy Zelenina – osivo, sadba, zásady pěstování Léčivé rostliny, koření	ČSP-9-3-01 Volí vhodné pracovní postupy při pěstování rostlin ČSP-9-3-05 Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	- pěstuje a využívá vybrané rostliny, vysvětlí jejich význam pro zdraví člověka, jejich léčivé účinky - seznámí se s rostlinami, které lidé zneužívají jako drogy - používá vhodné pracovní nářadí, pomůcky a postup při provádění údržby okolí areálu školy, zajišťuje údržbu nářadí	

Praktické činnosti 8. ročník

Provoz a údržba domácnosti

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Údržba oděvů, úklid, odpad a jeho ekologická likvidace, spotřebiče v domácnosti	ČSP-9-4-01 Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví ČSP-9-4-02 Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů ČSP-9-4-03 Správně zachází s pomůckami, nástroji, a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu ČSP-9-4-04 Dodržuje základní bezpečnostní a hygienická pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	- provádí platební operace - používá přední a zadní steh, ušije jednoduchou chňapku - umí přišít knoflíky, spravit roztrženou látku - seznámí se se šitím na šicím stroji - seznámí se se základy pletení - bezpečně zachází s elektrickými spotřebiči - popíše, jak se zachovat v případě úrazu elektrickým proudem	EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Praktické činnosti / 9. ročník

Mediální výchova

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Komunikace, masová komunikace Žurnalistika Zpravodajství Publicistika		- uvede příklady komunikace, posoudí jejich rozdíly - správně aplikuje spisovný jazyk v praxi a posoudí vhodnost užití jazyka nespisovného - pracuje s PC, vyhledává informace a aplikuje je při	MeV/Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV/Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí OSV/Osobnostní rozvoj – Psychohygiena OSV/Osobnostní rozvoj – Kreativita

Média	sestavování školního časopisu - dokáže oddělit podstatné informace od nepodstatných - vede rozhovor a provede o něm záznam - vysvětlí pojem cenzura, chápe její úkol - na příkladech vysvětlí, co jsou média a mediální instituce, pohovoří o jejich funkci - dokáže analyzovat různé typy mediálních sdělení, principy jejich fungování a působení - seznámí se se strukturou některých mediálních organizací - napíše příspěvky do novin - posoudí význam reklamy - vysvětlí vliv a nebezpečí médií	OSV/Sociální rozvoj – Poznávání lidí OSV/Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy OSV/Sociální rozvoj – Komunikace OSV/Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice OSV/Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV/Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika VDO/Občan, občanská společnost a stát
-------	--	---

Praktické činnosti / 9. ročník

Příprava pokrmů

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
-------	-------------------------------------	----------------------	--

Kuchyně – vybavení Potraviny – výběr, nákup, skladování, sestavování jídelníčku Příprava pokrmů Úprava stolu a stolování	ČSP-9-5-01 Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ČSP-9-5-02 Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy ČSP-9-5-03 Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ČSP-9-5-04 Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	- bezpečně zachází s kuchyňským náčiním a spotřebiči - připraví jednoduchý pokrm studené kuchyně - připraví jednoduchý pokrm teplé kuchyně - upeče drobné pečivo - dodržuje základní hygienická pravidla - poskytne základní první pomoc při úrazech v kuchyni	
--	---	---	--

Praktické činnosti / 9. ročník

Péče o dítě			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Základy péče o dítě	VZ-9-1-09 Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání VZ-9-1-12 Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	- chápe význam plánovaného rodičovství - popíše charakteristické znaky jednotlivých vývojových období dítěte - Pohovoří o péči o novorozence a batole - prakticky vyzkouší péči o tělesnou hygienu dítěte - panenky	OSV/Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy OSV/Sociální rozvoj – Komunikace OSV/Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

5.10. *Doplňující vzdělávací obory*

Mezi doplňující vzdělávací obory patří vzdělávací obor Hravá angličtina, Dramatická výchova, Etická výchova, Praktická matematika (Technické kreslení, Finanční gramotnost), Základy ekologie. Jedná se o povinné předměty.

5.10.1. Hravá angličtina

Charakteristika doplňujícího vzdělávacího oboru

1. Název vyučovacího předmětu: **HRAVÁ ANGLIČTINA - 1. období 1. stupně**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Jedná se o povinný předmět.

3. Vzdělávací obor je realizován v rámci 1 tematického okruhu – Řečové dovednosti.

Druhý ročník představuje počáteční etapu vyučování anglickému jazyku. Žáci se seznamují s jeho zvukovou i grafickou podobou. Jde především o probuzení zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Slovní zásoba je volena na základě běžných situací a zájmů dětí tohoto věku.

Obsah učiva navazuje na první etapu-anglický jazyk ve 2. roč. Probouzí aktivní tvořivý přístup žáků, jejím cílem je navodit radostnou a hravou atmosféru v hodinách. Žáci získávají novou slovní zásobu a dovednost porozumět vyslechnutému textu a ústně se vyjadřovat. Kladou se základy čtení a správného pravopisu. Výklad gramatiky je omezen na minimum. Nové jevy se probírají ve větných komunikativních strukturách. Jako základ správné výslovnosti a intonace se využívají nahrávky kazet a CD se zvukovým záznamem namluveným rodilým mluvčím.

4. Časové vymezení

Předmět má na 1. stupni časovou dotaci 1 hodinu týdně. Ve 2. ročníku je to 1 hodina týdně.

5. Organizační vymezení

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny většinou v učebně.

Žáci mají k dispozici učebnice, pracovní sešity, obrázkové slovníky, magnetické nahrávky, soubory obrázků a karet, příležitostně využívají počítačové programy. Na 1. stupni jsou metody a formy práce založeny na poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Výuka je výrazně propojena nejen s mateřským jazykem, ale též s hudební a výtvarnou. Výuka proto často probíhá ve dvojicích, skupinách.

6. Výchovné a vzdělávací strategie

V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- vytváříme základní návyky a postupy ve výuce cizímu jazyku, zajišťujeme dostupnost studijních materiálů a zdrojů
 - vedeme žáky k chápání cizího jazyka jako nástroje celoživotního vzdělávání,
 - pečujeme u žáků pozitivní vztah k jazyku
-

Kompetence k řešení problému

Vzdělávací strategie:

- přiměřeně věku vedeme k vyhledávání informací potřebných k řešení problémů,
 - vytváříme takové situace, při nichž má žák radost z učení
 - vedeme žáky k získávání informací z cizojazyčných zdrojů,
 - necháváme žákům prostor pro vlastní postup práce
-

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky, aby na základě přiměřených jazykových znalostí formulovali své myšlenky a komunikovali ústně na principu nápodoby a pamětného učení
 - rozvíjíme schopnost žáků předávat a získávat informace v cizím jazyce,
 - vedeme žáky ke komunikaci v cizím jazyce
-

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- sledujeme, jak žák spolupracuje ve dvojici a ve skupině, jak si osvojuje role
 - vedeme žáky k přejímání odpovědnosti za výsledky práce skupiny
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k dodržování norem spolupráce ve skupině a respektování postavení dospělého
 - umožňujeme žákům vyjádřit vlastní názory a hodnocení v cizím jazyce,
 - vedeme žáky k uvědomování si kulturních odlišností anglicky mluvících zemí a k jejich respektování
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- maximalizujeme šanci žáků prožít úspěch,
 - zohledňujeme reálné možnosti každého žáka
 - požadujeme dokončování práce v dohodnutých termínech a kvalitě
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu je začleněn vybraný tematický okruh průřezového tématu ***Osobnostní a sociální výchova***.

Hravá angličtina / 2. ročník

Rečové dovednosti

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Tematické okruhy • pozdrav • představení se • rodina • hračky • barvy • Vánoce • zima • čísla • Velikonoce • zvířata • školní potřeby • části těla	CJ-3-1-01 Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	- představí se, reaguje na pozdrav, zeptá se na jméno - rozumí příkazům učitele - vykoná zadanou činnost - fixuje si správnou výslovnost slov	OSV/Sociální rozvoj - Komunikace
Slovní zásoba	CJ-3-1-05 Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	- přiřadí slovo k obrázku	

5.10.2. Dramatická výchova

Charakteristika doplňujícího vzdělávacího oboru

1. Název vyučovacího předmětu: **DRAMATICKÁ VÝCHOVA - 1. období 1. stupně**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru

Předmět vychází z doplňujícího vzdělávacího oboru Dramatická výchova. Jedná se o povinný předmět.

3. Vzdělávací obor není dělen na tematické okruhy.

4. Časové vymezení

Předmět má na 1. stupni časovou dotaci 1 hodinu týdně. Ve 3. ročníku je to 1 hodina týdně.

5. Organizační vymezení

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny většinou v učebně.

Žáci mají k dispozici knihy, pracovní listy. Na 1. stupni jsou metody a formy práce založeny na poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Výuka proto často probíhá ve dvojicích, skupinách.

6. Výchovné a vzdělávací strategie

V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- vytváříme podmínky pro rozvoj žáků v dramatickém vyjádření
- pěstujeme u žáků pozitivní vztah k jazyku

Kompetence k řešení problému

Vzdělávací strategie:

- vytváříme takové situace, při nichž má žák radost z učení
- vytváříme problémové situace
- necháváme žákům prostor pro vlastní postup práce

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky, aby formulovali své myšlenky a komunikovali s vrstevníky i dospělými osobami
 - rozvíjíme schopnost žáků v dramatických činnostech
 - vedeme žáky ke komunikaci
-

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- sledujeme, jak žák spolupracuje ve dvojici a ve skupině, jak si osvojuje role
 - vedeme žáky k přejímání odpovědnosti za výsledky práce skupiny
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k dodržování norem spolupráce ve skupině a respektování postavení dospělého
 - umožňujeme žákům vyjádřit vlastní názory a hodnocení
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- maximalizujeme šanci žáků prožít úspěch,
 - zohledňujeme reálné možnosti každého žáka
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu je začleněn vybraný tematický okruh průřezového tématu ***Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova.***

Dramatická výchova / 3. ročník

Vzdělávací obsah

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Psychosomatické dovednosti – práce s dechem, tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace	DV-3-1-01 Zvládá základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace a správného držení těla; dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých	- správně dýchá, artikuluje, dokáže pracovat s hlasem - hlasem a pohybem vyjádří základní emoce (radost, smutek, hněv,...) a rozpoznává je v chování druhých	OSV/Sociální rozvoj – Poznávání lidí
Komunikace v běžných situacích, v herních situacích Herní dovednosti – jednoduchá role	DV-3-1-02 Rozlišuje herní a reálnou situaci; přijímá pravidla hry, vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná	- komunikuje v běžných situacích, zapojí se do hry - rozlišuje vlastnosti postav, jejich city a emoce - předvede dialog, monolog pohádkové postavy	OSV/Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika OSV/ Sociální rozvoj - Komunikace
Situace, příběh, hlavní postava	DV-3-1-03 Zkoumá témata a konflikty na základě vlastního jednání	- seřadí situace podle časové posloupnosti - vypráví příběh - dokončí příběh	OSV/ Osobnostní rozvoj - Kreativita
Příběh, dramatická situace	DV-3-1-04 Spolupracuje ve skupině na tvorbě jevištní situace; prezentuje ji před spolužáky; sleduje prezentace ostatních	- podílí se na tvorbě inscenace - ohodnotí sebe i ostatní	
Současná dramatická umění – divadlo, film, televize, rozhlas	DV-3-1-05 Reflektuje s pomocí učitele svůj zážitek z dramatického díla (divadelního, filmového, televizního, rozhlasového)	- popíše svůj zážitek ze zhlédnutí dramatického díla	MeV/Fungování a vliv médií ve společnosti

5.10.3. Etická výchova

Charakteristika doplňujícího vzdělávacího oboru

1. Název vyučovacího předmětu: **ETICKÁ VÝCHOVA – 2. stupeň**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru

Předmět vychází z doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova. Jedná se o povinný předmět.

3. Vzdělávací obor není dělen na tematické okruhy.

4. Časové vymezení

Předmět má na 2. stupni časovou dotaci 1 hodinu týdně. V 8. ročníku je to 1 hodina týdně.

5. Organizační vymezení

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny většinou v učebně.

Na 2. stupni jsou metody a formy práce založeny na poslechu, imitaci, tvořivých činnostech. Výuka často probíhá ve dvojicích, skupinách.

6. Výchovné a vzdělávací strategie

V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- vytváříme podmínky pro rozvoj žáků v dramatickém vyjádření
- pěstujeme u žáků pozitivní vztah k učení

Kompetence k řešení problému

Vzdělávací strategie:

- vytváříme takové situace, při nichž má žák radost z učení
- vytváříme problémové situace

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky, aby formulovali své myšlenky a komunikovali s vrstevníky i dospělými osobami
- vedeme žáky ke komunikaci

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k přejímání odpovědnosti za výsledky práce skupiny
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k dodržování norem spolupráce ve skupině a respektování postavení dospělého
 - umožňujeme žákům vyjádřit vlastní názory a hodnocení
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- maximalizujeme šanci žáků prožít úspěch,
 - zohledňujeme reálné možnosti každého žáka
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu je začleněn vybraný tematický okruh průřezového tématu ***Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova.***

Etická výchova / 8. ročník

Vzdělávací obsah			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Komunikace	EV-9-1-01 Komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci	- vede dialog v různých situacích – uplatňuje zásady kultivovaného projevu, otevřenosti a objektivit - rozpozná komunikační záměr partnera a komunikuje přiměřeně k situaci	OSV/Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace OSV/Sociální rozvoj – Komunikace
Lidská bytost - Identita	EV-9-1-02 Respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí	- respektuje jedinečnost osobnosti a důstojnost člověka a vytváří si zdravé sebevědomí	OSV/Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy OSV/Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika
Asertivita - Šikana	EV-9-1-03 Analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu EV-9-1-04 Nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva EV-9-1-09 Rozhoduje se uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů	- vysvětlí význam asertivního chování, v komunikaci nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním - vysvětlí co je šikana, diskutuje o možných příčinách a důsledcích takového chování	MuV/Princip sociálního smíru a solidarity VMEGS/Jsme Evropané VDO/Formy participace občanů MeV/Fungování a vliv médií ve společnosti
Vzory - Působení médií	EV-9-1-05 Rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory	- rozlišuje a chápe možnosti působení médií na člověka a identifikuje se s pozitivními vzory	
Hodnoty - Stupně hodnot	EV-9-1-03 Analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu	- vytváří si názor o důležitosti hodnot v životě člověka	

	EV-9-1-08 Analyzuje etické aspekty různých životních situací EV-9-1-10 Aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy	- hodnotí morální aspekty různých životních situací - zaujímá prosociální postoje v mezilidských vztazích	
Společnost - Rodina, obec, region	EV-9-1-06 Spolupracuje i v obtížných sociálních situacích EV-9-1-09 Rozhoduje se uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů EV-9-1-03 Analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu EV-9-1-10 Aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy	- spolupracuje i v komplikovaných sociálních situacích - jedná s rozvahou a přiměřeně k okolnostem a situaci, v níž se nachází a nevyhýbá se ani řešení osobních problémů - hodnotí potřebu empatie a využívá empatického cítění v kolektivu	

5.10.4. Technické kreslení

Charakteristika doplňujícího vzdělávacího oboru

1. Název vzdělávacího předmětu: **TECHNICKÉ KRESLENÍ – 2. stupeň**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru

Předmět vychází ze vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace. Jedná se o povinný předmět.

3. Vzdělávací obor se zabývá vzdělávacím tématem Závislosti, vztahy a práce s daty (Matematika a její aplikace).

4. Časové vymezení

Předmět se vyučuje ve 2. pololetí 9. ročníku 1 hodinu týdně.

5. Organizační vymezení

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny většinou v kmenové učebně. Žáci využívají také počítačovou učebnu. Výuka probíhá formou individuální i skupinové práce. Je využívána interaktivní tabule.

6. Výchovné a vzdělávací strategie

V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie

- srozumitelně žákům vysvětlujeme, co se mají naučit
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávací strategie

- učíme žáky provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadovat výsledky, volit správný postup, vyhodnocovat výsledky
- vedeme žáky k plánování úkolů a postupů
- zařazujeme metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie

- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky
-

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie

- vedeme žáky k potřebě spolupracovat s druhými na řešení úkolů, usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie

- reflektujeme ve výuce společenské i přírodní dění
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie

- požadujeme dokončování práce v dohodnutých termínech
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy ***Osobnostní a sociální výchova.***

Technické kreslení / 9. ročník
Závislosti, vztahy a práce s daty

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Kótování		- definuje základní pravidla kótování - přečte a zhotoví technický výkres	OSV/Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání
Tělesa	M-9-3-11 Načrtne a sestrojí síť základních těles	- načrtne a sestrojí síť základních těles	OSV/Osobnostní rozvoj - Kreativita
Volné rovnoběžné promítání	M-9-3-12 Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	- zobrazí jednoduchá tělesa ve volném rovnoběžném promítání	
Pravouhlé promítání		- sestrojí sdružené průmět jednoduchých těles	

5.10.5. Finanční gramotnost

Charakteristika doplňujícího vzdělávacího oboru

1. Název vzdělávacího předmětu: **Finanční gramotnost – 2. stupeň**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru

Předmět vychází ze vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace a Výchova k občanství. Jedná se o povinný předmět.

3. Vzdělávací obor se zabývá vzdělávacím tématem Člověk, stát a hospodaření (Výchova k občanství).

4. Časové vymezení

Předmět se vyučuje v 1. pololetí 9. ročníku 1 hodinu týdně.

5. Organizační vymezení

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny většinou v kmenové učebně. Žáci využívají také počítačovou učebnu. Výuka probíhá formou individuální i skupinové práce. Je využívána interaktivní tabule.

6. Výchovné a vzdělávací strategie

V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie

- učíme žáky se přesně a stručně vyjadřovat užíváním jazyka finanční gramotnosti včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů
- srozumitelně žákům vysvětlujeme, co se mají naučit
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávací strategie

- učíme žáky provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadovat výsledky, volit správný postup, vyhodnocovat výsledky
 - vedeme žáky k plánování úkolů a postupů
 - zařazujeme metody, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům sami žáci
-

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie

- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky
-

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie

- vedeme žáky k potřebě spolupracovat s druhými na řešení úkolů, usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie

- reflektujeme ve výuce společenské i přírodní dění
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie

- požadujeme dokončování práce v dohodnutých termínech
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy ***Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Mediální výchova.***

Finanční gramotnost / 9. ročník

Člověk, stát a hospodaření

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Majetek, vlastnictví	VO-9-3-01 Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	- rozlišuje hmotné a duševní vlastnictví, uvede jejich příklady - objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví - charakterizuje možné druhy bydlení	VDO/Občan, občanská společnost a stát
Dělba práce Koloběh zboží a služeb v ekonomice	VO-9-3-08 Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	- objasní pojem dělba práce, uvede příklady dělby práce (v rodině, firmě) - objasní pojmy HDP, export a import - objasní pojmy právnická a fyzická osoba, OSVČ - popíše různé podoby firem	OSV/Sociální rozvoj - Komunikace
Principy tržního hospodářství	VO-9-3-06 Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součást nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	- popíše reakci ceny na změnu nabídky nebo poptávky - vysvětlí výhody a nevýhody reklamy - vysvětlí pojmy záruční doba a reklamace	MeV/Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Peníze- funkce a podoby peněz, formy placení	VO-9-3-03 Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady debetní a kreditní platební karty	- popíše ochranné prvky vybrané bankovky - uvede služby, které nabízejí bankomaty - objasní rozdíl mezi debetní a kreditní platební kartou - porovná způsoby bezhotovostního placení a jejich užití v praktickém životě	
Majetek, vlastnictví- hospodaření s penězi a majetkem	VO-9-3-04 Vysvětlí jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	- uvede základní druhy pojištění - objasní pojmy jistina, úrok, splatnost, RPSN, splátkový prodej - porovná podmínky hypotéky a spotřebitelského úvěru a jejich užití	OSV/Morální rozvoj- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MeV/Kritické čtení a

	VO-9-3-05 Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	- uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky (spotřeba, úspory, investice) - uvede a porovná nejčastější způsoby krytí deficitu (úvěry, splátkový prodej, leasing)	vnímání mediálních sdělení
Peníze- rozpočet rodiny	VO-9-3-02 Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi VO-9-3-07 Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	- uvede příklady pravidelných a jednorázových výdajů - dodržuje zásady hospodárnosti při sestavování rozpočtu domácnosti - rozumí pojmům vyrovnaný, schodkový a přebytkový rozpočet domácnosti; exekuce, osobní bankrot - uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	OSV/Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

5.10.6. Základy ekologie

Charakteristika doplňujícího vzdělávacího oboru

1. Název vyučovacího předmětu: **ZÁKLADY EKOLOGIE - 2. stupeň**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a vzdělávacího oboru Přírodopis, Zeměpis. Jedná se o povinný předmět.

3. Tento předmět má za náplň vzdělávací okruh Základy ekologie (Přírodopis) a vzdělávací okruh Životní prostředí (Zeměpis).

4. Časové vymezení

Předmět má na 2. stupni časovou dotaci 1 hodinu v 9. ročníku.

5. Organizační vymezení

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny většinou v učebně nebo v terénu.

Žáci mají k dispozici učebnice, encyklopedie a jinou naučnou a odbornou literaturu. Při práci využíváme také ICT. Využíváme i skupinové formy práce na zadaném úkolu.

6. Výchovné a vzdělávací strategie

V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- využíváme v procesu učení systematizaci; vedeme žáky k pozorování
- vedeme žáky k rozpoznání a pochopení problémů životního prostředí

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k rozpoznání a pochopení problémů životního prostředí

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- využíváme ICT
- vedeme žáky k aktivní diskusi
- sledujeme se žáky aktuální dění ve sdělovacích prostředcích

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- vytváříme příjemnou atmosféru; zavádíme pravidla týmové práce
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k respektování a ochraně přírodního dědictví
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k bezpečnému chování při poznávání přírody
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny vybrané tematické okruhy průřezového tématu ***Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.***

Základy ekologie / 9. ročník

Vzdělávací obsah

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Organizmy a prostředí	P-9-7-01 Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	- uvede základní vztahy mezi organismy	
Organizmy a prostředí	P-9-7-02 Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstvo, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému P-9-6-06 Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů	- definuje populaci a společenstvo - objasní vztahy v ekosystému - rozliší přírodní a umělý ekosystém	EV/Ekosystémy
Organizmy a prostředí	P-9-7-03 Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	- popíše základní potravní řetězce - uvědomuje si nebezpečí narůstání koncentrace kontaminantů v potravním řetězci	EV/Základní podmínky života
Ochrana přírody a životního prostředí	P-9-7-04 Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	- chápe dopad lidské činnosti na životní prostředí - rozumí pojmu narušený a zničený ekosystém	EV/Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV/Vztah člověka k prostředí
Krajina	Z-9-5-01 Porovná různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny	- popíše různé typy krajiny - uvede hlavní funkce krajiny	EV/Základní podmínky života
Krajina	Z-9-5-02 Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	- vyjmenuje základní krajinné prvky - chápe pojem biom a uvede konkrétní příklady biomů	EV/Ekosystémy
Vztah příroda a společnost	Z-9-5-03 Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- uvede důsledky přírodních katastrof na životní prostředí - definuje ekologické problémy - rozumí pojmu trvale udržitelný rozvoj - vysvětlí nutnost ochrany přírody a životního prostředí	EV/Vztah člověka k prostředí MeV/Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV/Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika

5.11. Volitelné vzdělávací obory

Žáci 6., 7., 8. a 9. ročníku si volí na 1 školní rok jeden z volitelných vzdělávacích oborů.

Mezi volitelné vzdělávací obory patří vzdělávací obor Matematický seminář, Zeměpisný seminář, Sportovní aktivity, Cvičení z českého jazyka a matematiky. Jedná se o volitelné předměty. Po zvolení vzdělávacího oboru se tento obor stává pro žáky povinný na 1 školní rok. Všechny volitelné vzdělávací obory mají časovou dotaci 1 hodinu týdně.

5.11.1. Matematický seminář

Charakteristika volitelného vzdělávacího oboru

1. Název vyučovacího předmětu: **MATEMATICKÝ SEMINÁŘ – 2. stupeň**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace a vzdělávacího oboru Matematika. Jedná se o volitelný předmět.

3. Vzdělávací obor není rozdělen na tematické okruhy.

4. Časové vymezení

Předmět Matematický seminář se nabízí na 2. stupni v jednotlivém ročníku s časovou dotací 1 hodinu týdně.

5. Organizační vymezení

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny. Mají k dispozici učebnice, pracovní listy, encyklopedie, modely a další didaktické pomůcky.

6. Výchovné a vzdělávací strategie

V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů. Využíváme aktivní činnosti. Začleňujeme praktické slovní úlohy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na algoritmech školské matematiky – číselné řady, sudoku, číselné křížovky, logické úlohy, magické čtverce, modely těles.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k plánování úkolů a postupů k používání správných termínů, znaků, symbolů
- s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení, propojujeme matematické dovednosti s praktickým životem, ukazujeme žákům, jak formulovat hypotézy

Kompetence k řešení problému

Vzdělávací strategie:

- zadáváme úkoly, které umožňují volby různých postupů
 - vedeme k využívání vlastního úsudku při řešení
 - formujeme společně se žáky logické i empirické postupy, umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady
-

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- umožňujeme žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory
 - vedeme k vyjadřování v logickém sledu
 - využíváme ICT
-

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k potřebě spolupracovat s druhými na řešení úkolů, usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
 - podílíme se na vytváření příjemné pracovní atmosféry, vytváříme společně s žáky pravidla týmové práce, maximalizujeme šanci žáků prožít úspěch
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- reflektujeme ve výuce společenské i přírodní dění
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- umožňujeme diferencované výkony podle individuálních schopností žáka
 - požadujeme dokončování práce v dohodnutých termínech, zajímáme se, jaké způsoby výuky žákům vyhovují, účelně využíváme kalkulátor
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny vybrané tematické okruhy průřezového tématu ***Osobnostní a sociální výchova***.

Matematický seminář / 7. ročník

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Číselné a logické řady Matematické hry Hlavlomky Sudoku Zajímavé obrazce Algebrogramy Úlohy řešené postřehem Netradiční geometrické úlohy	M-9-4-01 Užívá logickou úvahu při řešení úloh M-9-4-02 Řeší úlohy na prostorovou představivost M-9-4-02 Kombinuje poznatky a dovednosti z různých oblastí M-9-4-09 Analyzuje reálné situace a navrhuje jejich řešení	- účelně aplikuje získané znalosti při řešení logických úloh a matematických kvízů - řeší netradiční úlohy - rozvíjí prostorovou představivost - posiluje schopnost úspěšně dokončit zadaný úkol - pracuje s chybou jako s nedílnou součástí hledání správného řešení problému	OSV/Sociální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV/Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice OSV/Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání OSV/Sociální rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí OSV/Sociální rozvoj - Kreativita

5.11.2. Zeměpisný seminář

Charakteristika volitelného vzdělávacího oboru

1. Název vyučovacího předmětu: **ZEMĚPISNÝ SEMINÁŘ – 2. stupeň**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a vzdělávacího oboru Zeměpis. Jedná se o volitelný předmět.

3. Vzdělávací obor je dělen na 3 tematické okruhy – Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie, Regiony světa, Životní prostředí.

4. Časové vymezení

Předmět se nabízí na 2. stupni s časovou dotací 1 hodina týdně.

5. Organizační vymezení

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny v učebně.

Žáci mají k dispozici učebnice, atlasy, glóbusy, různé typy map, obrazový materiál. Využívám je též internet, video a jiné zdroje geografických dat např. časopisy.

6. Výchovné a vzdělávací strategie

V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a využití informací z různých dostupných zdrojů
- vybízíme žáky k propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí

Kompetence k řešení problému

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k přemýšlení o problémech a nacházení jejich shodných, podobných a odlišných znaků

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- rozvíjíme schopnosti žáků pracovat s různými typy textů a záznamů a reagovat na ně
-

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- umožňujeme žákům si uvědomit potřebu efektivní spolupráce s druhými při řešení úkolů
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- podněcujeme žáky k pochopení ekologických souvislostí a environmentálních problémů
 - vedeme žáky k respektování jiných kultu, tradic a náboženství
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- dbáme na plnění žákovských povinností
 - vedeme žáky k využití znalostí získaných v tomto vzdělávacím oboru k dalšímu vlastnímu rozvoji, popřípadě v přípravě na budoucí povolání
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu je začleněn vybraný tematický okruh průřezového tématu *Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova.*

Zeměpisný seminář / 7. ročník

Geografické informace, zdroje dat, kartografie, topografie			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Severní Amerika Jižní Amerika Asie Evropa	Z-9-1-02 Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	- vyhledává podle značek, symbolů - orientuje se v mapách podle měřítka, světových stran	

Zeměpisný seminář / 7. ročník

Regiony světa			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Severní Amerika Jižní Amerika Asie Evropa	Z-9-3-01 Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	- lokalizuje na mapách Severní Ameriku, Jižní Ameriku, Asii a Evropu - lokalizuje na mapách regiony Severní Ameriky, Jižní Ameriky, Asie a Evropy a porovnává je	VMEGS/Objevujeme Evropu a svět
	Z-9-3-03 Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	- porovnává přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry Severní Ameriky, Jižní Ameriky, Asie a Evropy, jejich zvláštnosti a podobnosti s jinými světadíly	MuV/Kulturní difference
	Z-9-3-04 Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	- aktivně si vytváří postoje k okolnímu světu - diskutuje o změnách nebo problémech, které nastaly, nastávají nebo mohou nastat ve vybraných regionech Severní Ameriky, Jižní Ameriky, Asie a Evropy a přemýšlí o jejich příčinách - aktivně se zapojuje do her a vytváří příznivé podmínky pro spolupráci ve skupině	

Zeměpisný seminář / 7. ročník

Životní prostředí			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Životní prostředí	Z-9-5-03 Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- uvádí příklady ekologických problémů v jednotlivých světadílech a vyvozuje jejich možné důsledky	

Zeměpisný seminář / 8. ročník

Geografické informace, zdroje dat, kartografie, topografie			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Česká republika	Z-9-1-02 Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	- vyhledává podle značek, symbolů - orientuje se v mapách podle měřítka, světových stran	

Zeměpisný seminář / 8. ročník

Regiony světa			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Česká republika	Z-9-3-01 Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje republiky	VDO/Občan, občanská společnost a stát
	Z-9-3-03 Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	- porovnává přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry krajů a jejich zvláštnosti a podobnosti	
	Z-9-3-04 Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	- aktivně si vytváří postoje k okolnímu světu - diskutuje o změnách nebo problémech, které nastaly, nastávají nebo mohou nastat ve vybraných oblastech České republiky a přemýšlí o jejich příčinách - aktivně se zapojuje do her a vytváří příznivé podmínky pro spolupráci ve skupině	

Zeměpisný seminář / 8. ročník

Životní prostředí			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Životní prostředí	Z-9-5-03 Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- uvádí příklady ekologických problémů v jednotlivých světadílech a vyvozuje jejich možné důsledky	EV/Základní podmínky života

5.11.3. Sportovní aktivity

1. Název vzdělávacího oboru: **SPORTOVNÍ AKTIVITY - 1. stupeň**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru

Předmět Sportovní aktivity vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a vzdělávacího oboru Tělesná výchova.

Ověřuje, že aktivní pohyb s potřebnou intenzitou a opakováním pozitivně ovlivňuje současnou i budoucí úroveň zdraví, fyzickou a psychickou zdatnost. Ukazuje, jak aktivně jednat a uplatňovat smysl pro odpovědnost a spolupráci.

3. Vzdělávací obor není na prvním stupni rozdělen na tematické okruhy.

4. Časové vymezení

Předmět se vyučuje na 2. stupni s časovou dotací 1 vyučovací hodina týdně.

5. Organizační vymezení

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny většinou v tělocvičně školy, sportovní hale nebo na venkovních sportovních zařízeních.

6. Výchovné a vzdělávací strategie

V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky ke zdokonalování stále vyšších cílů a překážek

Kompetence k řešení problému

Vzdělávací strategie:

- vybízíme žáky k plánování úkolů; formujeme společně cíle činností

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- umožňujeme spoluvytvářet kritéria hodnocení

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- utváříme pozitivní atmosféru v týmu na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými; respektujeme jiná hlediska

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- vedeme k pochopení a dodržování základních principů, zákonů a společenských norem
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- usilujeme, aby žáci bezpečně používali nástroje, sportovní vybavení a dodržovali vymezená pravidla
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu nejsou začleněny žádné tematické okruhy průřezového tématu.

Sportovní aktivity / 5. ročník

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Bezpečnost při TV a sportu	TV-5-1-02 Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým ochabnutím	- uvede význam přípravy organismu před cvičením a co hrozí tělu při jednostranném posilování - zařazuje korektivní cvičení.	
Průpravná kondiční cvičení	TV-5-1-07 Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	- samostatně se rozcvičí - předvede relaxační cviky. - používá osvojené názvosloví - cvičí dle popisu - hodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáků a reaguje na vlastní nedostatky.	
Sportovní hry • basketbal • vybíjená • hry v družstvech • házená	TV-5-1-10 Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	- správně drží míč, přihrává - sleduje informační zdroje a sportovní akce školy a v místě bydliště. - podílí se na reprezentaci třídy a školy - ekologicky využívá přírodu ke sportu a k turistice	

Charakteristika volitelného vzdělávacího oboru

1. Název vzdělávacího oboru: SPORTOVNÍ AKTIVITY - 2. stupeň

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru

Předmět Sportovní aktivity vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a vzdělávacího oboru Tělesná výchova.

Ověřuje, že aktivní pohyb s potřebnou intenzitou a opakováním pozitivně ovlivňuje současnou i budoucí úroveň zdraví, fyzickou a psychickou zdatnost. Ukazuje, jak aktivně jednat a uplatňovat smysl pro odpovědnost a spolupráci.

3. Vzdělávací obor je na druhém stupni rozdělen na 3 tematické okruhy – Činnosti ovlivňující zdraví, Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, Činnosti podporující pohybové učení.

4. Časové vymezení

Předmět se nabízí na 2. stupni s časovou dotací 1 vyučovací hodina týdně.

5. Organizační vymezení

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny většinou v tělocvičně školy, sportovní hale nebo na venkovních sportovních zařízeních.

6. Výchovné a vzdělávací strategie

V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky ke zdokonalování stále vyšších cílů a překážek

Kompetence k řešení problému

Vzdělávací strategie:

- vybízíme žáky k plánování úkolů; formujeme společně cíle činností

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- umožňujeme spoluvytvářet kritéria hodnocení
-

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- utváříme pozitivní atmosféru v týmu na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými; respektujeme jiná hlediska
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- vedeme k pochopení a dodržování základních principů, zákonů a společenských norem
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- usilujeme, aby žáci bezpečně používali nástroje, sportovní vybavení a dodržovali vymezená pravidla
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny vybrané tematické okruhy průřezového tématu ***Osobnostní a sociální výchova***.

Sportovní aktivity / 6. ročník

Vzdělávací obsah			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Bezpečnost při sportovních aktivitách a sportu	TV-9-2-01 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, rekreačních činnostech	- uplatňuje způsoby bezpečného chování a intenzivní komunikace s vrstevníky - respektuje zdravotní stav svůj i ostatních, v případě potřeby upraví pohybovou činnost nebo vyhledá odbornou pomoc - chová se zodpovědně a prakticky využívá základní znalosti první pomoci - předvídá nebezpečí úrazu	OSV/Osobnostní rozvoj- Psychohygiena
Průpravné pohybové hry	TV-9-1-01 Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem Uplatňuje vhodné chování i v méně známém prostředí TV-9-1-05 Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobuje jim svou činnost	zorganizuje a vede pohybové činnosti - přizpůsobí činnost prostředí (i méně známému)	OSV/Hodnoty, postoje, praktická etika
Činnost podporující pohybové učení	TV-9-1-02 Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu TV-9-3-01 Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu	- chová se dle olympijských ideálů a fair play - vyhledá informace o pohybových činnostech - uplatňuje smluvené povely a základní tělocvičné názvosloví	
Základy sportovních her	TV-9-2-01 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a	- vyjmenuje základní pravidla herních činností	OSV/Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy

	tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, rekreačních činnostech TV-9-1-05 Sleduje výkony, eviduje je a hodnotí TV-9-1-06 Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojené hry a soutěže	- měří a posuzuje pohybové dovednosti a výkony - organizuje činnost ve známém prostředí	
--	--	---	--

Sportovní aktivity / 7. ročník

Vzdělávací obsah			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Bezpečnost při sportovních aktivitách a sportu	TV-9-2-01 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, rekreačních činnostech	- uplatňuje způsoby bezpečného chování a intenzivní komunikace s vrstevníky - respektuje zdravotní stav svůj i ostatních, v případě potřeby upraví pohybovou činnost nebo vyhledá odbornou pomoc - chová se zodpovědně a prakticky využívá základní znalosti první pomoci - předvídá nebezpečí úrazu	OSV/Osobnostní rozvoj- Psychohygiena
Průpravné pohybové hry	TV-9-1-01 Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem Uplatňuje vhodné chování i v méně známém prostředí TV-9-1-05 Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobuje jim svou činnost	- zorganizuje a vede pohybové činnosti - přizpůsobí činnost prostředí (i méně známému)	OSV/Hodnoty, postoje, praktická etika

Činnost podporující pohybové učení	TV-9-1-02 Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu TV-9-3-01 Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu	- chová se dle olympijských ideálů a fair play - vyhledá informace o pohybových činnostech - uplatňuje smluvené povely a základní tělocvičné názvosloví	
Základy sportovních her	TV-9-2-01 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, rekreačních činnostech TV-9-1-05 Sleduje výkony, eviduje je a hodnotí TV-9-1-06 Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojené hry a soutěže	- vyjmenuje základní pravidla herních činností - měří a posuzuje pohybové dovednosti a výkony - organizuje činnost ve známém prostředí	OSV/Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy

Sportovní aktivity / 8. ročník

Vzdělávací obsah

Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Bezpečnost při sportovních aktivitách a sportu	TV-9-2-01 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, rekreačních činnostech	- uplatňuje způsoby bezpečného chování a intenzivní komunikace s vrstevníky - respektuje zdravotní stav svůj i ostatních, v případě potřeby upraví pohybovou činnost nebo vyhledá odbornou pomoc - chová se zodpovědně a prakticky využívá základní znalosti první pomoci - předvídá nebezpečí úrazu	OSV/Osobnostní rozvoj- Psychohygiena

Průpravné pohybové hry	TV-9-1-01 Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem Uplatňuje vhodné chování i v méně známém prostředí TV-9-1-05 Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobuje jim svou činnost	zorganizuje a vede pohybové činnosti - přizpůsobí činnost prostředí (i méně známému)	OSV/Hodnoty, postoje, praktická etika
Činnost podporující pohybové učení	TV-9-1-02 Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu TV-9-3-01 Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu	- chová se dle olympijských ideálů a fair play - vyhledá informace o pohybových činnostech - uplatňuje smluvené povely a základní tělocvičné názvosloví	
Základy sportovních her	TV-9-2-01 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, rekreačních činnostech TV-9-1-05 Sleduje výkony, eviduje je a hodnotí TV-9-1-06 Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojené hry a soutěže	- vyjmenuje základní pravidla herních činností - měří a posuzuje pohybové dovednosti a výkony - organizuje činnost ve známém prostředí	OSV/Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy

Sportovní aktivity / 9. ročník

Vzdělávací obsah			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Bezpečnost při sportovních aktivitách a sportu	TV-9-2-01 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, rekreačních činnostech	- uplatňuje způsoby bezpečného chování a intenzivní komunikace s vrstevníky - respektuje zdravotní stav svůj i ostatních, v případě potřeby upraví pohybovou činnost nebo vyhledá odbornou pomoc - chová se zodpovědně a prakticky využívá základní znalosti první pomoci - předvídá nebezpečí úrazu	OSV/Osobnostní rozvoj- Psychohygiena
Průpravné pohybové hry	TV-9-1-01 Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem Uplatňuje vhodné chování i v méně známém prostředí TV-9-1-05 Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobuje jim svou činnost	zorganizuje a vede pohybové činnosti - přizpůsobí činnost prostředí (i méně známému)	OSV/Hodnoty, postoje, praktická etika
Činnost podporující pohybové učení	TV-9-1-02 Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu TV-9-3-01 Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu	- chová se dle olympijských ideálů a fair play - vyhledá informace o pohybových činnostech - uplatňuje smluvené povely a základní tělocvičné názvosloví	
Základy sportovních her	TV-9-2-01 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a	- vyjmenuje základní pravidla herních činností	OSV/Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy

	tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, rekreačních činnostech TV-9-1-05 Sleduje výkony, eviduje je a hodnotí TV-9-1-06 Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojené hry a soutěže	- měří a posuzuje pohybové dovednosti a výkony - organizuje činnost ve známém prostředí	
--	--	---	--

5.11.4. Cvičení z českého jazyka a matematiky

Charakteristika volitelného vzdělávacího oboru

1. Název vzdělávacího oboru: **CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA A MATEMATIKY - 2. stupeň**

2. Specifikace vzdělávací oblasti a oboru

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura a vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace, vzdělávacího oboru Matematika. Jedná se o volitelný předmět.

3. Vzdělávací obor není rozdělen na tematické okruhy.

4. Časové vymezení

Předmět se nabízí na 2. stupni s časovou dotací 1 vyučovací hodina týdně. Vyučuje se ve čtrnáctidenních cyklech, kdy 1 hodina je věnována českému jazyku a 1 hodina matematice.

5. Organizační vymezení

Realizace předmětu probíhá formou vyučovací hodiny v učebně.

6. Výchovné a vzdělávací strategie

V didaktické práci převažují aktivizující metody, které slouží jako prostředek pro vytváření všech klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů.

Kompetence k učení

Vzdělávací strategie:

- zajímáme se, jaké způsoby výuky žákům vyhovují, zadáváme dětem zajímavé úkoly,
 - klademe důraz na práci s textem, vyhledávání informací
-

Kompetence k řešení problému

Vzdělávací strategie:

- klademe důraz na čtení s porozuměním
 - zadáváme úkoly, které umožňují volby různých postupů
 - vedeme k využívání vlastního úsudku při řešení
 - formujeme společně se žáky logické i empirické postupy, umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady
-

Kompetence komunikativní

Vzdělávací strategie:

- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
-

Kompetence sociální a personální

Vzdělávací strategie:

- vedeme žáky k prozkoumání názorů lišících se od jejich vlastních,
 - usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
-

Kompetence občanské

Vzdělávací strategie:

- umožňujeme žákům spoluvytvářet kritéria hodnocení,
 - reflektujeme ve výuce společenské a přírodní dění
-

Kompetence pracovní

Vzdělávací strategie:

- požadujeme dokončování práce v dohodnutých termínech
-

7. Začlenění průřezových témat

Do vzdělávacího obsahu předmětu nejsou začleněny tematické okruhy průřezového tématu.

Cvičení z českého jazyka a matematiky / 9. ročník

Český jazyk - vzdělávací obsah			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Obecné výklady o jazyce Zvuková stránka jazyka Nauka o slovní zásobě a tvoření slov Tvarosloví Skladba Pravopisná pravidla		- procvičuje a upevňuje učivo	

Cvičení z českého jazyka a matematiky / 9. ročník

Matematika - vzdělávací obsah			
Učivo	Očekávané výstupy oboru z RVP ZV	Školní výstupy oboru	Průřezová témata / tématické okruhy
Operace s čísly Výrazy Rovnice a soustavy rovnic Slovní úlohy Konstrukční úlohy Rovinné obrazce Tělesa Funkce a jejich grafy		- prohlubuje znalosti učiva ZŠ	

6. Hodnocení žáků

6.1. *Hodnocení žáka ve škole*

Učitelé průběžně hodnotí vzdělávací činnost žáka. Pamatují na motivační funkci hodnocení a jeho formativní funkce. U žáků rozvíjejí sebehodnocení a vzájemné hodnocení. Při hodnocení výsledků vzdělávání berou zřetel na úroveň dosažených cílů základního vzdělávání. Nesledují a nehodnotí pouze výsledky, ale i pokrok, zájem a aktivitu žáka na základě jeho možností a schopností.

6.2. *Pravidla pro hodnocení žáka*

Základní vzdělávání vede k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu vzdělávání, aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat.

Učitelé přistupují k průběžnému hodnocení vzdělávacích činností žáka s vědomím jeho motivační a formativní funkce. Přirozenou součástí je rozvoj sebehodnocení a vzájemného hodnocení.

Při hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků učitelé sledují a hodnotí nejen úroveň dosažených znalostí, ale i pokrok, zájem a aktivitu žáka s ohledem na jeho individuální schopnosti a předpoklady.

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků:

Vzdělávání

1. Hodnocení žáků je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu.
2. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci a jejich zákonní zástupci byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka.
3. Za první pololetí vydává škola žákům výpis z vysvědčení, za druhé pololetí vysvědčení.
4. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka je na vysvědčení vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy.
5. Klasifikace je jednou z forem hodnocení. Průběžná se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka, celková se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem průběžné klasifikace.
6. Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.
7. Při hodnocení a klasifikaci uplatňuje pedagogický pracovník přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

8. Zákonní zástupci jsou o prospěchu žáka informováni průběžně prostřednictvím žákovské knížky, případně kdykoliv na požádání. V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonného zástupce žáka bezprostředně.
9. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem. Postoupí i žák, který neprospěl, ale na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval.
10. Nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín.
11. Pokud žák, který byl rozhodnutím soudu svěřen do střídavé péče rodičů, plní povinnou školní docházku ve dvou základních školách, vydává mu vysvědčení základní škola, ve které zahájil vzdělávání dříve, pokud k tomu nebyla určena druhá škola.

Chování

1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s ostatními vyučujícími.
2. Kritériem pro klasifikaci je dodržování pravidel slušného chování a dodržování školního řádu během klasifikačního období.
3. Nedostatky v chování žáků projednává pedagogická rada.
4. Výchovnými opatřeními jsou pochvaly, jiná ocenění a kázeňská opatření – napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele a důtka ředitele školy.
5. Třídní učitel nebo ředitel školy neprodleně oznámí prokazatelným způsobem udělení výchovného opatření a jeho důvody žákovi a jeho zákonnému zástupci.
6. Udělení výchovného opatření se zaznamenává do dokumentace školy.

Sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje jejich sebeúctu a sebevědomí.
2. Chybu je potřeba chápat jako přirozenou součást a důležitý prostředek v procesu učení. Hodnocení žáka musí být doplněno rozbořením chyb.
3. Při školní práci je žák veden k tomu, aby komentoval svoje výkony a výsledky, zhodnotil, co se mu daří, co ne a jak bude pokračovat dál.
4. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

Stupně hodnocení prospěchu a chování žáků v případě použití klasifikace

Hodnocení chování žáka

Chování žáka se při použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 - velmi dobré**
- 2 - uspokojivé**
- 3 - neuspokojivé**

Stupeň 1 - žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu, jen ojediněle se dopouští drobných přestupků, své chyby se snaží napravit, je přístupný výchovnému působení

Stupeň 2 - chování žáka je v rozporu s pravidly a ustanoveními školního řádu, opakovaně se dopouští méně závažných přestupků nebo se dopustí závažného přestupku, není zřejmý dopad výchovného působení, i přes důtku třídního učitele se dopouští dalších přestupků

Stupeň 3 - chování žáka je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování dopouští se takových závažných přestupků proti školnímu řádu, že tím ohrožuje výchovu, bezpečnost a zdraví jiných osob, i přes důtku ředitele školy se dopouští dalších přestupků

Hodnocení prospěchu žáka

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 - nedostatečný.

Stupeň 1 - žák ovládá požadované učivo uceleně, přesně a úplně; samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů; ústní i písemný projev je správný, přesný a výstižný

Stupeň 2 - žák ovládá požadované učivo téměř uceleně, přesně a úplně; samostatně nebo s menší pomocí učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů; ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti

Stupeň 3 - žák projevuje nedostatky při vykonávání požadovaných činností, dopouští se chyb, které dovede za pomoci učitele opravit; umí samostatně plnit úkoly, ale potřebuje pomoc učitele a přesnější návod

Stupeň 4 - žák má velké mezery v učivu, při vykonávání požadovaných činností se vyskytují závažné chyby; při samostatném učení má velké problémy, potřebuje výraznou pomoc učitele

Stupeň 5 - žák má v učivu závažné a značné mezery, při vykonávání požadovaných činností se vyskytují velké množství závažných chyb, které neumí opravit ani s pomocí učitele; žák nedovede samostatně pracovat; úroveň jeho vědomostí není předpokladem pro práci ve vyšším ročníku

Celkové hodnocení žáka na vysvědčení

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl (a) s vyznamenáním
- b) prospěl (a)

- c) neprospěl (a)
 - d) nehodnocen (a)
-
- a) průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a v žádném z povinných předmětů není žák hodnocen stupněm prospěchu horším než 2; chování žáka je hodnoceno stupněm velmi dobré
 - b) žák není hodnocen v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem stupněm prospěchu 5
 - c) žák je v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen stupněm prospěchu 5 nebo není-li z něj hodnocen na konci druhého pololetí
 - d) žáka není možné hodnotit z některého povinného předmětu stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí

Komisionální a opravné zkoušky

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy (pokud je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad).

Komise má tři členy a tvoří ji:

- a) předseda komise - ředitel školy, příp. jím pověřený učitel školy (pokud je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, pedagogický pracovník školy jmenovaný krajským úřadem)
- b) zkoušející učitel - vyučující daného předmětu ve třídě, příp. jiný vyučující daného předmětu
- c) přísedící- vyučující daného předmětu nebo předmětu, který spadá do stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Výsledky komisionálního přezkoušení již nelze napadnout. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří stupněm prospěchu nebo slovním hodnocením. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Výsledek přezkoušení sdělí ředitel školy prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka.

Žák může v jednom dni vykonávat přezkoušení jen z jednoho předmětu; pokud není možné ve stanoveném termínu ze závažných důvodů žáka přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení podle §22 Vyhlášky č. 48/2005 Sb. a ve znění pozdějších předpisů.

Získávání podkladů pro hodnocení žáka, zásady pro stanovení hodnocení v případě slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

Učitel musí mít dostatečné podklady pro hodnocení a klasifikaci žáka a je povinen vést evidenci základní klasifikace žáka.

Při hodnocení a klasifikaci uplatňuje učitel přiměřenou náročnost a takt vůči žákovi. Při celkové klasifikaci přihlíží k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že mohl během klasifikačního období zakolísat ve výkonech pro určitou dispozici.

Klasifikační stupeň určuje vyučující daného předmětu (vyjma komisionálních a opravných zkoušek).

Stupeň prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období je hodnocen podle kvality práce, pokroku, který žák udělal a učených výsledků, kterých dosáhl. Dále se přihlíží k aktivitě, přístupu a systematičnosti v práci žáka. Stupeň prospěchu se tedy neurčuje jen na základě průměru z klasifikace za dané období.

Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v chování se projednávají na pedagogické radě a jsou sdělovány rodičům.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel: soustavným diagnostickým pozorováním jeho výkonů a pokroku od posledního hodnocení, jeho přípravou na vyučování, různými druhy zkoušek, písemnými pracemi a praktickými zkouškami, analýzou různých činností, rozhovory se žákem a jeho zákonnými zástupci, ale i konzultacemi s ostatními učiteli nebo pracovníky pedagogicko-psychologické poradny.

7. Změny

Změny v ŠVP k 1. 9. 2016

Do ŠVP byl vložen popis zkratk.

Upravena kapitola - Zabezpečení výuky žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními a kapitola Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Zkontrolovány očekávané výstupy a průřezová témata.

Školní rok 2016/2017

Organizace vyučovacích hodin v některých předmětech

Předměty:

Předmět Člověk a jeho svět přejmenován na Prvouku.

Ve 2. ročníku zařazen nový předmět Hravá angličtina namísto dramatické výchovy.

Volitelný předmět Sportovní aktivity realizován v 6., 7. a 9. ročníku.

V 8. ročníku zvolen jako volitelný předmět Zeměpisný seminář.

Svět digitálních technologií začleněn do předmětu Praktické činnosti.

V 7., 8. a 9. ročníku vyučován jako druhý cizí jazyk Ruský jazyk.

Půlené hodiny z důvodu velkého počtu žáků:

3., 4. ročník Aj

Sloučení ročníků v jednom předmětu:

Vzhledem k počtu dětí nejsou v žádném předmětu ročníky sloučeny.

Vyučování ve čtrnáctidenních cyklech (po dvou hodinách):

6. ročník: Sa/ Inf

7. ročník: Sa/Pč

8. ročník: Vv/ Pč

9. ročník: Sa/ Vv Pč

Učební plán 1. stupeň

Vzdělávací oblasti	Předměty	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	Celkem	Min.	Disp.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	8	8	8	8	8	40	33	7
	Anglický jazyk	0	0	3	3	3	9	9	0
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	24	20	4
Informační a komunikační technologie	Informatika	0	0	0	0	1	1	1	0
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	0	0	0	0	0
	Vlastivěda	0	0	0	2	2	14	12	2
	Přírodověda	0	0	0	2	2	0	0	0
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	0	0	0
	Výtvarná výchova	2	2	2	2	1	13	12	2
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10	0
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	5	0
Doplňující obory	Hravá angličtina	0	1	0	0	0	1	0	1
	Dramatická výchova	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem ZŠ Moravany		20	22	24	26	26	118	102	16
Minimum		18	18	22	22	22			
Maximum		22	22	26	26	26			

Učební plán 2. stupeň

Vzdělávací oblasti	Předměty	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	Celkem	Min.	Disp.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5	4	4	4	17	15	2
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	12	0
	Další cizí jazyk	0	2	2	2	6	6	0
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	5	5	18	15	3
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	0	0	0	1	1	0
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	12	11	1
	Výchova k občanství	1	1	1	1	0	0	0
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2	1	0	0	0
	Chemie	0	0	2	2	26	21	5
	Přírodopis	2	2	2	1	0	0	0
	Zeměpis	2	2	2	2	0	0	0
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	10	10	0
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	0	0	0
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	1	0	0	10	10	0
	Tělesná výchova	2	2	2	2	0	0	0
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	0	1	1	1	3	3	0
Doplňující obory	Etická výchova	0	0	1	0	1	0	1
	Finanční gramotnost, Technické kreslení	0	0	0	1	1	0	1
	Základy ekologie	0	0	0	1	1	0	1
Volitelné předměty	Matematický seminář	0	0	0	0	0	0	0
	Zeměpisný seminář	0	0	0	0	0	0	0
	Sportovní aktivity	1	1	1	0	3	0	3
	Cvičení z českého jazyka a matematiky	0	0	0	1	1	0	1
Celkem ZŠ Moravany		29	30	32	31	122	104	18
Minimum		28	28	30	30			
Maximum		30	30	32	32			

Změny v ŠVP k 31. 8. 2018

V ŠVP byla provedena změna jména ředitelky.

Proběhla kontrola a doplnění učiva v jednotlivých předmětech.

Školní rok 2018/2019

Organizace vyučovacích hodin v některých předmětech

Předměty:

V 5. ročníku vyučován volitelný předmět Sportovní aktivity místo 1 hodiny Českého jazyka. Český jazyk má nyní časovou dotaci 7 hodin.

Volitelný předmět Sportovní aktivity realizován v 6., 7., 8. a 9. ročníku.

Půlené hodiny z důvodu velkého počtu žáků:

4., 5. ročník Aj

Sloučení ročníků v jednom předmětu:

6. – 9. ročník dívky – Tv (28)

Vyučování ve čtrnáctidenních cyklech (po dvou hodinách):

6. ročník: Sa/Inf

7. ročník: Pč/Sa

8. ročník: Pč/Sa

9. ročník: Sa/Pč

Učební plán 1. stupeň

Vzdělávací oblasti	Předměty	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	Celkem	Min.	Disp.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	8	8	8	8	7	39	33	6
	Anglický jazyk	0	0	3	3	3	9	9	0
Matematika a její aplikace		4	5	5	5	5	24	20	4
Informační a komunikační technologie	Informatika	0	0	0	0	1	1	1	0
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	0	0	0	0	0
	Vlastivěda	0	0	0	2	2	14	12	2
	Přírodověda	0	0	0	2	2	0	0	0
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	0	0	0
	Výtvarná výchova	2	2	2	2	1	14	12	2
	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10	0
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	5	0
Doplňující obory	Hravá angličtina	0	1	0	0	0	1	0	1
Volitelné předměty	Sportovní aktivity	0	0	0	0	1	1	0	1
Celkem ZŠ Moravany		20	22	24	26	26	118	102	16
Minimum		18	18	22	22	22			
Maximum		22	22	26	26	26			

Učební plán 2. stupeň

Vzdělávací oblasti	Předměty	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	Celkem	Min.	Disp.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5	4	4	4	17	15	2
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	12	0
	Další cizí jazyk	0	2	2	2	6	6	0
Matematika a její aplikace		4	4	5	5	18	15	3
Informační a komunikační technologie		1	0	0	0	1	1	0
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	12	11	1
	Výchova k občanství	1	1	1	1	0	0	0
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2	1	0	0	0
	Chemie	0	0	2	2	26	21	5
	Přírodopis	2	2	2	1	0	0	0
	Zeměpis	2	2	2	2	0	0	0
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	10	10	0
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	0	0	0
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	1	0	0	10	10	0
	Tělesná výchova	2	2	2	2	0	0	0
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	0	1	1	1	3	3	0
Doplňující obory	Etická výchova	0	0	1	0	1	0	1
	Praktická matematika	0	0	0	1	1	0	1
	Základy ekologie	0	0	0	1	1	0	1
	Cvičení z Čj a M	0	0	0	0	1	0	0
Volitelné předměty	Zeměpisný seminář	0	0	0	0	0	0	0
	Sportovní aktivity	1	1	1	1	3	0	4
Celkem ZŠ Moravany		29	30	32	31	122	104	18
Minimum		28	28	30	30			
Maximum		30	30	32	32			